NASLOV

V Moravskih Toplicah že 8. srečanje

Drugo nedeljo v avgustu, 11. 8., se bodo v Moravskih toplicah zbrali naši delavci na tujem in izseljenci, ki tačas v stari domovini preživljajo počitnice, na tradicionalnem srečanju. Organizatorji so tudi tokrat slovensko društvo Lastovka iz Ingolstadta, pomurska podružnica Izseljeniške matice in občinska konferenca socialistične zveze Murska Sobota. Za ob 15.00 so pripravili uradni začetek programa, v katerem bo poleg slavnostnega nagovora tudi bogat kulturni program in za tem veselica.

Bralci Vestnika, opozorite vaše rojake v tujini, naj se srečanja udeležijo.

Leto XXXVII
Št. 30

Murska Sobota
1. avgust 1985

CENA 40 DIN

VESTNIK

Odgovorneje do skupščinskih volitev

Kljub dopustniškemu času družbenopolitična aktivnost v soboški občini ne jenjuje. Čutiti je namreč precej delovno razpoloženje, saj gre za vrsto aktivnosti, ki morajo tudi v tem obdobju nemoteno potekati. V prvi vrsti gre za priprave na skupščinske volitve v letu 1986, kjer prav zdaj teče postopek evidentiranja kandidatov za bodoče delegatske funkcije. Druga pomembna naloga pa je javna razprava o predosnutku referendumskega programa za uvedbo občinskega samoprispevka, ki bi veljal naslednjih pet let.

Poleg tega ne gre prezreti nekaterih organizacijskih zadev, predvsem glede priprav na skupno srečanje naših delavcev na začasnem delu v tujini in izseljencev, ki bo 11. avgusta v Moravskih Toplicah. To bo že osmo zapovrstno tradicionalno srečanje, ki ga organizirajo OK SZDL v Murski Soboti, soboška podružnica Izseljenske matice Slovenije in slovensko kulturno prosvetno društvo Lastovka iz Ingolstadta. Nič manjše organizacijske obveznosti pa nima frontna organizacija tudi pri pripravi osrednje slovenske proslave ob dnevu graničarjev, ki bo 15. avgusta ob otvoritvi nove karavle v Prosenjakovcih, ki jo bodo poimenovali po Mihi Marinku.

V soboški občini ocenjujejo, da potekajo v sedanjem času na terenu relativno dobre aktivnosti, ob upoštevanju najpomembnejšega kmetijskega opravila žetve ter dopustniškega časa. Zato so te aktivnosti v skladu z možnostmi v posameznih krajevnih skupnostih. Omeniti je treba razširjene seje predsedstev krajevnih konferenc SZDL, na katerih se menijo zlasti o referendumskem programu v soboški občini, ob katerem bi lahko posodobili šolsko mrežo in infrastrukturne objekte, še posebej ceste.

Ob vsem tem pa kritično ugotavljajo, da v celoti ne morejo biti povsem zadovoljni z dosedanjim potekom priprav na volitve, torej z evidentiranjem kandidatov za bodoče delegate in delegatske funkcije ob volitvah v letu 1986. Zato bodo morali jeseni koreniteje iti akcijo na vseh ravneh, pri čemer bo nujen odgovornejši pristop do te pomembne naloge.

Milan Jerše

Ob lepem vremenu bo žetev končana ta teden

ODKUP PŠENICE ŠE NI KONČAN

Na Gorenjskem se je sicer žetev začela šele ta teden, prav tako se je šele pred kratkim začela na Dolenjskem, v Pomurju pa bodo konec tega tedna z njo že končali. Seveda, če bo vreme še nekaj dni ugodno kot je bilo zadnja dva tedna.

V ponedeljek popoldne so obiskali širše območje severovzhodne Slovenije predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milan Kneževič, predsednik Zadružne zveze Slovenije Leo Frelih, predsednik žitne skupnosti Slovenije Stane Juvan in predsednik izvršnega odbora splošnega združenja kmetijstva Jože Kaučič. Skupaj s podravskimi in pomurskimi kmetijci so si ogledali potek žetve in odkupa pšenice ter se seznanili z dosedanjimi rezultati.

V celotni Sloveniji je požetih približno 70 odstotkov njiv s pšenico, pri tem je odkup nekoliko manjši, saj je od načrtovanih 75 tisoč ton do sedaj odkupljenih okrog 55 odstotkov. Dobre rezultate so dosegli zaenkrat le v družbenem sektorju, vendar žetev še ni končana, prav tako pa bo odkup potekal še vse tja do septembra. KG Rakičan, ki je imelo poleg kooperantov KZ Panonke zasejanih s pšenico največ površin v Pomurju, je zadovoljno z letošnjim pridelkom, manj pa s ceno. Do torka so poželi 80 odstotkov od skupno 1086 hektarov posejane pšenice, tako da morajo do konca tedna požeti le še 297 hektarov. Kljub slabim vremenskim razmeram spomladi in močni polegi bodo načrt 100-odstotno izpolnili. V družbenem sektorju je bil povprečni pridelek nad 5 ton pšenice na hektar; je sicer nekoliko slabši kot lansko leto, vendar boljši od povprečnega pridelka v zadružnem sektorju. Vzrok je verjetno v tem, da je družbeni sektor uporabil vse potrebne agrotehnične ukrepe, predvsem potrebno količino zaščitnih sredstev, kar je bilo zaradi letošnje mokre pomladi nujno.

Čeprav se zdi, da je fotografija že stara, je nastala pred nekaj dnevi v Trdkovi. Zaradi težkodostopnih njiv za kombajne, so v mnogih goričkih krajih prisiljeni žeti ročno, kar zahteva več truda in tudi stroškov.
Foto: B. P.

KZ Panonka je do začetka tedna opravila s 75 odstotkov žetve. Povprečni pridelek je do 4 tone na hektar. O odkupu še ni dokončnih rezultatov, vendar pričakujejo, da bo večina TZO izpolnila načrt 80- ali 90-odstotno. V silosih Mlinopeka v Murski Soboti so do torka prejeli 4100 ton pšenice KZ Panonka, 1550 oziroma 2294 ton KZ Lendava, 930 ton KZ Gornja Radgona, 1170 ton KZ Ljutomer—Križevci, 250 ton VG Kapela in 365 ton Ljutomerčan—Kooperacija. Od družbenega sektorja so do začetka tedna največ pripeljali s posestev KG Rakičan 5750 ton, z Murskega polja 1100 ton, s polj KG Gornja Radgona 980 ton, VG Kapela 120 ton in s polj družbenega sektorja iz Ljutomera 350 ton.

Čeprav žetev še ni končana, pa bo najkasneje v desetih dneh prišel v javno obravnavo predlog pogojev odkupa pšenice za prihodnje leto. Torej se priprave na setev in za večji pridelek v naslednjem letu že začnejo. Pri tem bo potrebno, predvsem v Pomurju, upoštevati predloge boljšega sortnega izbora, uporabo nove tehnologije ter posvetiti več pozornosti organiziranosti in načrtovanju proizvodnje v zadružništvu.

Za razliko od prejšnjih let so bile organizacijsko—tehnične priprave na letošnjo žetev zadovoljive, bilo je dovolj mehanizacije, rezervnih in nadomestnih delov ter goriva, urejena so bila prevzemna in odkupna mesta. Dokaz za to je tudi v tem, da je letos le redkokdaj nastala vrsta pred odkupno postajo Intesa v Murski Soboti in se je na odkup čakalo kvečjemu pol ure.

B. P.

Sekretarji na posvetu

— Na posvetu s sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki ga je pripravil občinski komite pred dnevi, so namenili osrednjo pozornost naslanjanju na lastne sile. Tako bo jeseni potekala akcija, v kateri bodo na osnovi meril, ki jih pripravljata republiški sindikat in Gospodarska zbornica, ocenili gospodarjenje v delovnih organizacijah in kadrovsko stanje ter organiziranost delovnih organizacij. Podana je bila tudi obsežna informacija o pripravah na referendum za občinski samoprispevek. Poleg tega pa je bilo podano stališče predsedstva o spornih parcelah pri Šiftarjevem mlinu.

KONČANA PRVA IZMENA ZVEZNE MDA GORIČKO 85

Brigadirji presegli načrt

Brigadirji iz raznih krajev Jugoslavije so v prvi izmeni zvezne mladinske delovne akcije Goričko 85 opravičili pričakovanja, saj so celo presegli načrtovana dela. Uredili so 3 kilometre ceste Ivanovci—Panovci—Križevci na manj razvitem območju soboške občine, s čimer so ob povprečnem številu 150 do 170 brigadirjev (brigade so bile nepopolne) presegli načrt za 14 odstotkov. Vse mladinske in pionirske delovne brigade so se izkazale, zato so jim prisodili izredno udarništvo. Povprečje opravljenega dela na delovišču je bilo namreč 157 odstotkov. Najuspešnejša je bila MDB Džemal Bijedić iz Zenice, ki je dosegla kar nad 400 odstotkov postavljene norme. Zato so to brigado, kot najboljšo v prvi izmeni MDA goričko 85, predlagali za zvezno priznanje Veljko Vlahović.

Vse brigade so se ob koncu izmene tudi pobratile, kar je gotovo velikega pomena za utrjevanje bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti. Ugodno so ocenili tudi sodelovanje z domačini in udejstvovanje na številnih interesnih področjih. V soboto so brigade že odpotovale z Goričkega, v nedeljo pa so jih zamenjali mladi z drugih območij naše domovine. Prišli so brigadirji iz Bačke Palanke, Čukarice v Beogradu, Kačanika s Kosova in Novega mesta, čez nekaj dni pa se jim bo pridružila še pionirska brigada, ki jo sestavljajo pionirji iz Lenarta, Ptuja in Slovenske Bistrice. Ti bodo nadaljevali dela iz prve izmene in pričakovati je, da bodo prav tako uspešni kot njihovi predhodniki.

Milan Jerše

TURISTIČNA SEZONA 1985

Oblegana kopališča

V nedeljo, 28. julija, pomurska kopališča sicer niso dosegla letošnjega rekordnega obiska (doslej je bilo največ kopalcev v nedeljo, 14. julija), pa vendarle so z obiskom več kot zadovoljni. Tako so v Moravskih Toplicah imeli zadnjo nedeljo blizu 5000 kopalcev. Veliko jih je tudi ob delavnikih. Letos imajo za 25 odstotkov več kopalcev kot lani, kar je seveda posledica zdravilnih učinkov tamkajšnje termalne vode in velike reklame. Gre za nenehno oglaševanje v časopisih in revijah, k popularizaciji pa so prispevali tudi nekateri novi objekti, na primer točilnica na prostem pod slamnato streho. Škoda, da do začetka turistične sezone niso dokončali z gradnjo novega bazena. Ta bo odprt šele 1. septembra. V njem bo navadna voda, ki pa jo bodo ogrevali do 29 stopinj, zato računajo, da bodo kopalci lahko letos uporabljali nov bazen dva meseca: septembra in oktobra.

V Moravskih Toplicah so letos uredili točilnico na prostem in s tem ustregli številnim gostom, poleg tega pa se objekt lepo vključuje v okolje. Foto: J. Šabjan

V termalnem kopališču v Petišovcih so imeli v nedeljo prav tako veliko kopalcev. Bilo jih je čez 1000, kar je lepo število, vendar jih je bilo štirinajst dni prej enkrat več: 2000. Tudi v tem kopališču so za letošnjo sezono pripravili nekaj novosti, ki so jih obiskovalci dobro sprejeli. Tako je izpopolnjega gostinska ponudba, prostor, kjer so bazeni, so ogradili, in tako lahko pridejo do gostincev tudi gostje, ki se ne nameravajo kopati. Takim torej ni treba plačati vstopnice. Nekateri kopalci, ki niso poučeni o petišovski termalni vodi, tarnajo, češ, da voda ni čista. Pa temu ni tako! Vodo, menjavajo dvakrat tedensko. To, kar plava v njej, pa ni umazanija, ampak parafin. Letos je tega nekoliko več, ker so poglobili vrtino, iz katere priteka termalna voda.

Minulo nedeljo so imeli v kopališču v Banovcih okrog 2000 kopalcev, kar pa ni rekord, saj jih je bilo dva tedna prej kar 4000. Verjetno se bo rekordno število še ponovilo, saj smo sredi največje turistične sezone v tem letu, za katero je značilno, da gostov ne manjka ne v gostiščih in ne v kopališčih. Za mnoge so celinska kopališča nadomestek za morje, ni jih pa tudi malo, ki so se že naveličali dopustovanja ob morju in zdaj »odkrivajo« termalna kopališča. No, svojevrsten magnet pa so Banovci tudi zaradi nudističnega bazena, v katerem se v povprečju namaka po 200 nagcev, med njimi tudi vse več Pomurcev.

V kopališču v Radencih je bilo v nedeljo 1500 kopalcev, vendar to ni največje letošnje število, saj so jih našteli že po 2000. Za kopališče v Murski Soboti pa lahko rečemo, da je bil v nedeljo rekorden obisk v letošnjem letu, saj računajo, da se je kopalo okrog 2500 ljudi. V ponedeljek se je začel tudi enotedenski plavalni tečaj, ki se ga udeležuje 55 otrok.

Čez nekaj dni pa bo še plavalni tečaj za odrasle. Sploh bi morali v Pomurju več narediti, da bi se ljudje naučili plavati, saj je še veliko »plavalno nepismenih«. Še sreča, da se doslej ni nihče utopil.

Š. Soboča

opekarna ptuj

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA V OPEKARNI PTUJ IN PRI TRGOVSKIH ORGANIZACIJAH

od 20. julija do 1. septembra 1985
20-ODSTOTNO ZNIŽANJE CEN STROPNIM NOSILCEM TER OKENSKIM IN VRATNIM PREKLADAM

— CENA za m² STROPA OD 900 DIN NAPREJ
— V m² STROPA SAMO 2 METRA NOSILCEV

V vaši trgovini ali skladišču z gradbenim materialom zahtevajte izdelke OPEKARNE PTUJ!
Opekarna Ptuj, tel.: (062) 722-111

V desetih dneh izrednega stanja v Južnoafriški republiki je bilo aretiranih preko 1200 ljudi. Kako napet je položaj na skrajnem koncu Afrike, pove tudi izjava anglikanskega škofa v Johannesburgu, Desmonda Tutuja, lanskoletnega nagrajenca za mir: »Med 73 odstotki brezpravnega črnskega prebivalstva prevladuje prepričanje, da je edini izhod v oboroženem odporu«. Tutu je bil sicer pristaš pasivnega odpora, ki pa v osemdesetih letih ni dal nobenega rezultata. Na sliki: vojaška vozila na ulicah nemirnega Soweta

Delu čast in oblast

Staro marksistično geslo Delu čast in oblast očitno še ni izgubilo veljave. Nasprotno — postaja vse bolj aktualno, kolikor bolj se zmanjšuje udeležba osebnih dohodkov v dohodku, oziroma kolikor manj je vrednoteno delo.

Na nedavni seji sveta ZSJ je bilo med drugim rečeno da bo gospodarska stabilizacija toliko uspešnejša, kolikor bolj bo ocenjeno delo. Ob tem pa je bilo slišati tudi mnenje, da je še vedno preveč živ birokratski način mišljenja o delavskem razredu, češ da je njegova naloga samo — delati, kar pa sploh ni res, če želimo zares uveljavljati samoupravljanje kot svobodnejši način gospodarjenja in življenja.

Marx je, kot vemo, vsa svoja raziskovanja utemeljil prav na vrednosti delavčevega dela v časih, ko je bil človek še prisiljen na prodajo svoje delovne sile po ceni, ki mu jo je tako ali drugače narekoval delodajalec. V sedanjosti, ko delavec še vedno ni zares sam svoj delodajalec, je vprašanje vrednotenja dela prav tako aktualno kot takrat, ko je teorija dela iz Marxovih raziskovanj šele nastajala.

Ne samo sindikate, vse nas zaskrbljuje dejstvo, da polagoma drsimo med najslabše plačane delavce. Godrnjanje nad mednarodnim denarnim skladom nam pri tem prav nič ne pomaga, kajti naša dežela je med ustanovitelji tega sklada, ki posluje pač korektno po merilih sedanjega denarnega gospodarjenja. Ta inštitucija sploh ni kriva, da smo se zadolževali čez vsako mero. Je celo strpna do nas in naših težav in naša prizadevanja jemlje resneje kot mi sami in celo z boljšimi ocenami.

Naša napaka je najbrž bila, da smo se od vsega začetka šli preveč samo zaposlovanje za vsako ceno, in sicer tako, da so nam bili socialni učinki pomembnejši od gospodarskih. Ta naša prevelika sentimentalnost do delavcev je bila slej ko prej v škodo samim delavcem, ki so sami po sebi strožji sodniki gospodarjenja kot pa so bili za gospodarjenje pooblaščeni v preteklih administrativnih in poadministrativnih časih — tako rekoč do dandanašnjega dne.

Zdaj, ko v časih gospodarske krize, ki že načenja tudi družbeno krizo, je že povsem očitno, da nas tepe dejstvo, da nikakor nismo sposobni prelomiti s staro prakso, saj v forumih še vedno slišimo, da »moramo oditi v vse delovne organizacije in videti, katera še spoh lahko obstane«, kakor da je združeno delo lastnina forumov, družbenopolitičnih skupnosti ali koga podobnega izven samega združenega dela.

«Pravšnje bi bilo namreč reči, da je v vseh delovnih organizacijah potrebno odstraniti vse tisto, kar ne ustreza več sodobneu gospodarjenju in da je torej treba obračunati s samozadovoljstvom tistih, ki se še vedno ponašajo z nastajanjem velikih podjetij iz nekdanjih obrtnih delavnic, za tehnološke revolucije pa nimajo posluha, ker so še vedno vajeni računati — na prste.

Nič torej ni treba odhajati iz forumov na obiske v delovne organizacije in se tam igrati agitacije ob večerjah, potrebno je vzgibati te naše delovne množice ustvarjalnost, kakršne že lep čas ne čutimo — v čakanju, da nam bo boljše rezultate gospodarjenja prinesel nekdo — na krožniku.

Kaj vse je potrebno storiti, nam lahko nedvoumno pokaže analiza osebnih dohodkov kot vrednosti, ki deluje na delovnega človeka spodbudno ali nespodbudno. Pri tem nič več niso potrebne dolgovezne teoretične razprave o tem, kaj bolje vleče vlak — lokomotiva, ki ga poriva, ali lokomotiva, ki ga vleče. Odvisno je pač od tega, kako velika in težka je kompozicija — včasih so potrebne tudi tri lokomotive.

Delavci smo, kot vemo, že precej preutrujeni od razpravljanj, ki več nimajo nobene vlečne moči. Kakor so bili nekoč, ob začetkih samoupravljanja, celo premotivirani za vsako žrtvovanje, se zdaj že povsem otepajo slehernega pomisleka na to, da je treba še bolj zategovati pasovê, saj se bodo s pretiranim zategovanjem pretrgali na pol.

Treba je storiti nekaj več od samega pozivanja na potrpežljivost delavskega razreda; to slišimo vse pogosteje tudi z govornic najvišjih forumov. Toda vprašanje je: kaj, kje in kako. Najbolj — KAKO?

Najbrž je res, da nam manjka predvsem vzgibalne moči organizacij, ki jih nimamo samo iz formalnih razlogov za politične.

Viktor Sirec

globus

NEW DELHI — Indijski premier Radživ Gandhi je uspel sporazumeti se z voditelji Sikhov v zvezni državi Pandžab. S tem je odstranjeno nevarno in dolgotrajno žarišče krize v Indiji.

MOSKVA — Sovjetska ladja Mihail Somov, ki je že štiri mesece ujeta v anarktičnem ledu je dobila pomoč. Do nje je priplul ledolomilec Vladivostok. Temperatura v tem delu Antarktike znaša v juliju 28 do 30 stopinj C pod ničlo.

BUDIMPEŠTA — Madžarska je podaljšala omejitev za nakup nafte na ozemlju LR Madžarske za vsa vozila iz držav, s katerimi Madžarska trguje na podlagi konvertibilnega plačevanja. Sem spada tudi Jugoslavija. Posebne bone za nakup dizelskega goriva je mogoče kupiti v podružnicah madžarske narodne banke, pri turističnih organizacijah in drugod. Za bencin ta omejitev ne velja. Dizelsko gorivo je na Madžarskem zelo poceni, ker ga subvencionirajo.

LONDON — Cena sladkorja na londonski borzi je rekordno nizka. Za metrično tono je padla na 82 dolarjev. Povečujejo se tudi zaloge.

CARACAS — Iz živalskega vrta v tem venezuelskem mestu so neznanci ukradli 30 najrazličnejših živali, med njimi tudi deset velikanskih kač — anakond.

MADRID — V Sevilli se je sestalo 230 delegatov evropskih muslimanov. Med drugim zahtevajo tudi svojega zastopnika v evropskem parlamentu. V državah zahodne Evrope živi okoli 60 milijonov muslimanov.

NEW YORK — Ameriški senat je sprejel sankcije proti Južnoafriški republiki, kamor je prepovedano izvažati iz ZDA uran, premog, računalniško opremo, orožje, visoko tehnologijo in kapital.

PEKING — Tuje naložbe na Kitajskem so dosegle 17,2 milijarde dolarjev.

globus

V Makedoniji čakajo na dež

Že skoraj tri mesece v Makedoniji ni deževalo. V nevarnosti so posevki riža, hudo je za povrtnine, koruzo, lubenice in tobak. Voda v umetnih jezerih in sistemih za namakanje je na najnižji točki. Primanjkuje tudi vode za industrijo in gospodinjstva. Suša bo povzročila velikansko škodo, kot ocenjujejo na republiškem komiteju za kmetijstvo. Najbolj ogroženi so vzhodni in južni predeli republike, mnogo bolje pa ni tudi v osrednji Makedoniji. Najbolj so ogrožene občine Kočani, Sveti Nikola, Titov Veles, Prilep, Gevgelija, Valandovo, Negotin, Kavadarci, Strumica in Radovist.

Zaradi nizke gladine vode makedonskih rek je ogrožen tudi ribji zarod.

Grožnje Arabcem

Francoski levičarski dnevnik Liberation je objavil zaupne dokumente o ustanovitvi iranskih »brigad komandosov«, ki naj bi organizirale ugrabitve, atentate in podobne akcije.

V tem dokumentu je rečeno, da je bil sklep o komandosih sprejet pred štirinajstimi meseci. Te brigade naj bi imele 2000 ali več prostovoljcev, njihova naloga pa naj bi bil boj proti voditeljem Saudske Arabije, Kuvajta, Iraka, Združenih arabskih emiratov in Jordanije. O voditeljih teh držav je v omenjenem dokumentu rečeno, da so »hlapci tujcev« in da delujejo v prid ZDA ali ZSSR. Kot edina zahodna država, ki naj bi bila tarča akcij iranskih komandosov je omenjena Francija. Zaupne dokumente je omenjeni časopis dobil od »iranske osvobodilne fronte.«

IZVOZ PŠENICE?

Izvršni svet SAP Vojvodine je od zveznega izvršnega sveta zahteval dovoljenje za izvoz 700 tisoč ton pšenice. Ugotavljajo, da so letos odkupili 1,3 milijona ton, za preskrbo prebivalstva in za seme pa rabijo 600 tisoč ton pšenice. Razliko naj bi torej izvozili. V predlogu je med drugim rečeno, da se vojvodinski izvršni svet zaveda položaja glede preskrbe v državi, istočasno pa trdijo, da ima Vojvodina zelo malo možnosti za izvoz, ker je njena industrija pretežno živilska, za katero veljajo izvozne omejitve. S prodajo omenjenih količin pšenice na tuje bi dobili 98 milijonov dolarjev.

Med srebrom, mandljevim oljem in vinom

Tisti, ki se v tej pasji vročini ne namakajo v takšni ali drugačni vodi, lahko prebirajo v časopisju novice o treh zadevah: o kraji srebra v Zvečanu, o »ponarejenem« mandljevem olju in o skandalu z vinom v Avstriji.

Sodni proces proti odgovornim delavcem iz rafinerije svinca v Zvečanu se nadaljuje. Neposredni storilci — kakih 20 delavcev in čuvajev rafinerije — so na sodišču izjavili, da s krajo niso imeli nobenih težav. Vsega skupaj je pred sodiščem 71 tatov in prekupčevalcev s srebrom. Še vedno pa ni znano, koliko srebra je bilo v Trepči pravzaprav pokradenega. Po ugotovitvi jedrskega instituta v Beogradu bi ga lahko bilo koli 83 ton. To pa je velikansko bogastvo.

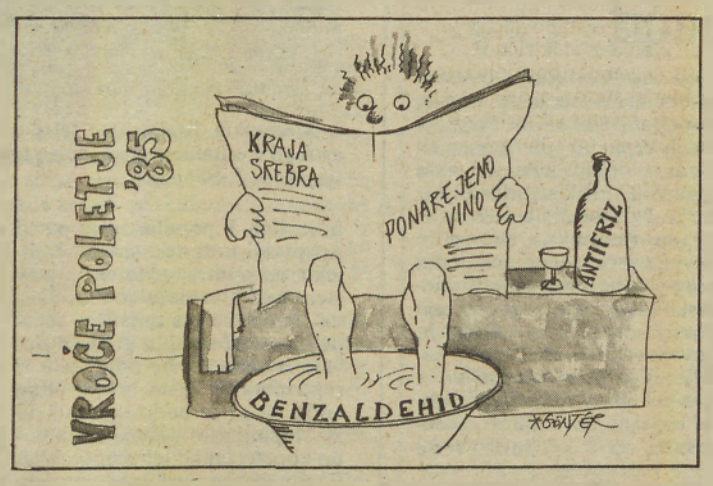

Prejšnji teden so prišli na sled nenavadni kupčiji. Beograjski zasebnik Janković je od Galenike kupil tri tone benzaldehida (kemična spojina, ki ji je osnova alkohol). Za vsak kilogram je odštel 1,70 dinarja. Potem si je z nekaterimi drugimi pomagači omislil zapleten načrt krožnega potovanja te kemikalije, seveda samo na osnovi dokumentov, kajti benzaldehid je bil lepo vskladiščen na Jankovičevem dvorišču. Najprej se je ta nesrečna kemikalija spremenila v objemke (kleme) in končno v mandljevo olje, ki je pod tem nazivom prišlo nazaj do Galenike, kjer je bilo pred tem kupljeno kot benzaldehid. Kupčija je poleg Jankoviča še štirim drugim vrgla osem milijonov dinarjev. Do takrat, ko so jih zaprli so del denarja že zapravili. Kdo ve, kaj bi se zgodilo, če v Galeniki ne bi podvomili v pristnost mandljevega olja, ki je imelo s pravilnim mandljevim oljem samo enako barvo in vonj.

V Avstriji (in po svetu) pa še naprej odmeva od vinskega škandala, ki mu je prav tako botrovala kemija. Avstrijsko ministrstvo za zdravstvo je izdalo posebno listo »dietilenglikolovih vin«. V nekem kanalu, ki se izliva v Nežidersko jezero so našli nekaj mrtvih jegulj in čistilna naprava se je okvarila. Vzrok je bil glikolovo vino, ki so pa po vsej verjetnosti trgovci z umazano vestjo skrivaj izlili v kanal. Škandal z vini dobiva politično obeležje. Opozicijska ljudska stranka je že zahtevala odstop ministra za zdravstvo in varstvo okolja Kurta Steyrerja, ki je hkrati tudi socialistični kandidat za predsednika republike.

SREČNO, YUGO!

Zgodovina osvajanja severnoameriške celine se, kot kaže, ponavlja. Pred približno štirimi stoletji in pol se je španski kapetan Cortez lotil kraljestva Aztekov — Mehike — s 400 konjeniki in 1500 pešaki. S svojim »skritim adutom,« oklepljenimi konjeniki, česar domačini še nikoli niso videli, je osvojil vso deželo v letu dni in pol.

Letos je za njim, vendar nad Združene države, krenila kragujeviška Crvena zastava. Njen cilj sicer ni osvajanje dežele, ampak majhnega koščka ameriškega trga. Na osvajalni pohod je pravkar krenilo 220 avtomobilov yugo, ki naj bi osvojili in obdržali »mostišče« za prihod novih 10.000 yugov do konca tega leta. Do leta 1990 naj bi ZDA postale glavni kupec yugov, ti pa naj bi pripravili teren (zloves dobrega avtomobila) tudi v drugih državah še za druge modele, ki jih v Kragujevcu že pripravljajo.

Da je naloga Crvene zastave kljub mnogo manjšemu cilju dosti težja, kakor je bila Cortezova, ne gre dvomiti. Tudi Kragujevčani imajo dva »skrita« aduta: skoraj 500 tehničnih sprememb, ki so jugo spremenile v yugo in pa za ameriške pojme skorajda neverjetno nizko ceno — pod 4000 dolarji, približno 1.500 dolarjev manj, kakor velja doslej najcenejši avto na trgu ZDA. Toda, čeprav boj za osvojitev ameriškega trga ne bo krvav, kakor je bil Cortezov za Mehiko, bo vseeno najmanj tako trd. Tako, kot so Azteki bežali pred dotlej neznanim bitjem, polčlovekom — pol konjem, Zastavini konkurenti na ameriškem trgu pred yugom ne bodo.

RAZPRAVA O VROČIH VPRAŠANJIH

Delegatom slovenske skupščine na zadnjem zasedanju bržda ni bilo prijetno, saj so morali opraviti v največji vročini kar 25 točk dnevnega reda. Lotili so se seveda tudi vroče teme — ocena letošnjega gospodarjenja. Pokazalo se je, da smo včasih vse preveč zazrti v količinske uspehe, na kakovostne spremembe pa nismo bili preveč pozorni. Samo za primer: bolj nas je zanimalo, za koliko je porasla proizvodnja, manj pa za koliko smo znižali proizvodne stroške.

Tokratna ocena je opozorila prav na dejstvo, da smo dosegli kakovostne premike, pa čeprav proizvodnja ni dosegla načrtovanih odstotkov. Ne gre za protislovje, češ, če zaostajamo v proizvodnji, ne more biti na drugih sektorjih boljše. In vendar je tako. V tem je kakovostni premik. Najprej na področju osebnih dohodkov, pri izvozu in deviznih prihodkih, pri zmanjševanju izgubarjev in pri zaposlovanju. H kakovostnim premikom moramo prišteti že varčevanje z energijo, smotrnejšo uporabo surovin in zmanjševanje materialnih stroškov.

Vsi tovrstni premiki so omogočili zvišanje osebnih dohodkov v prvi polovici leta za 81 odstotkov. S tem smo nekako sledili inflaciji in vsaj za sedaj zavrli nadaljnje padanje življenjske ravni, saj pomeni omenjeno zvišanje realni dvig osebnih dohodkov za 2,7 odstotka. Če bodo v tovarnah še naprej iskali notranje rezerve, kot so manjši materialni stroški, manjša poraba energije, hitrejše vrtenje strojev, lahko pričakujemo začetek počasnega usklajevanja življenjskih razmer. Upajmo, da smo dosegli vsaj točko, ko smo zaustavili nadaljnje padanje življenjske ravni. Več ali manj veljajo te ugotovitve za gospodarstvo, manj pa za družbeni sektor, kjer so osebni dohodki, na primer učiteljev, zdravnikov in drugih še vedno v zaostanku.

V uvodnem govoru predsednika izvršnega sveta Dušana Šinigoja in v razpravi so poudarjali, da moramo do konca leta spremeniti gospodarjenje, če se hočemo izvleči iz najhujšega. Lakota po devizah je bolestna točka in zato je bilo slišati spodbudno, da smo v prvih letošnjih petih mesecih povečali devizni priliv za 12 odst. Naslednja spodbudna vest je iz Službe družbenega knjigovodstva, da izkazujejo nepokrite izgube v Sloveniji le še tri organizacije.

Čeprav je pri vsem tem optimizmu tudi kaj grenkega, na primer naraščanje zalog izdelkov, zastoji v gradbeništvu in drugo, je pa vendar zanimivo spoznanje, kako so v gospodarstvu vse bolj zazrti vase v iskanju lastnih rešitev, kot pa pričakovanje, da bo kakšen administrativni ukrep razrešil probleme. Morda je prav to eden najpomembnejših kakovostnih premikov v gospodarjenju.

Mirko Čepič

Troštevilčne inflacije ne bo

Stopnja inflacije izražena z drobnoprodajnimi cenami naj bi bila konec leta za kakih 10 odstotkov nižja kot v prvem polletju, kar pomeni, da bi se zmanjšala na približno 70 odstotkov. Nobenega razloga ni za strah pred troštevilčno inflacijo, tj. razloga za bojazen, da bi se uresničile nekatere ocene zadnjih dni. To je na sestanku izvršnega odbora Gospodarske zbornice Jugoslavije dejal direktor zavoda za raziskovanje trga Petrašin Petrašinović.

Delegati izvršnega odbora menijo, da so za obrnitev pozitivnih gibanj v gospodarstvu, ki so se začela v drugem četrtletju, potrebni odločnejši ukrepi. V tej zvezi so sklenili, naj zbornica skupščini SFRJ pošlje pismo, v katerem bo zahtevala, naj se napovedani ukrepi in zakoni čimprej sprejmejo.

(TANJUG)

Razgovor z Martinom Glavačem — vodjo območne delovne enote SPIZ Slovenije v Murski Soboti

5700 jih čaka na pokojnino

V Murski Soboti deluje območna delovna enota Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, ki opravlja dela in naloge pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju in matično evidenco za vse štiri pomurske občine. O delu in težavah strokovne službe območne delovne enote smo se pogovarjali z Martinom Glavačem, ki je pred kratkim prevzel vodstvo te službe.

— Katera dela in naloge opravlja območna delovna enota SPIZ Slovenije v Murski Soboti? »To so priprava in izdajanje sklepov o starostni, invalidski, predčasni in družinski pokojnini ter o pokojninah iz starostnega zavarovanja kmetov. Poleg tega pripravljamo in izdajamo sklepe o pravicah preostale delovne zmožnosti, kot so prekvalifikacija, zaposlitve in denarna nadomestila, ugotavljanje pravic do invalidnine, dodatka za pomoč in postrežbo ter varstvenega dodatka. Nadalje opravlja strokovna služba območne delovne enote v Murski Soboti naloge pri odločanju o pokojninski dobi, npr. NOB, doba z dokumentacijo in brez nje, NOB kmetov, dokup let, podaljšano zavarovanje in zavarovalna zavezanost. Pripravljamo dokumentacijo za invalidsko komisijo, izdajamo razna potrdila, nudimo pravno pomoč, preračunavamo pokojnine, ugotavljamo dobo, prebito v starostnem zavarovanju kmetov, pripravljamo in posredujemo za inozemske pokojnine, opravljamo

likvidacijo vseh denarnih zahtevkov za avtomatsko obdelavo podatkov za pokojnine in druga nadomestila ter vodimo matično evidenco.«

— V zadnjih letih se je število zahtevkov zelo povečalo, zlasti zaradi kmečkih pokojnin. Kako uspevate te naloge reševati in s katerimi problemi se srečujete?

»Območna delovna enota v Murski Soboti svoje naloge rešuje bolj ali manj tekoče, vendar pa se je v zadnjem letu število nerešenih zadev zelo povečalo, predvsem na račun kmečkih pokojnin. Ob koncu leta 1983 smo kljub povečanju zahtevkov na 4.373 imeli le 176 nerešenih zadev. V lanskem letu pa se je število zahtevkov zaradi kmečkih pokojnin povečalo na 12.200 ali skoraj trikrat več kot prejšnje leto. V lanskem letu je naša služba povečala storilnost za 30 odstotkov in rešenih je bilo 5.576 zadev ob istem številu zaposlenih, vendar pa je ostalo nerešenih okrog 6.800 zadev, kar je nekaj več kot polovica zahtevkov. Tudi v prvi polovici letošnjega leta je število zahtevkov sorazmerno visoko in znaša kar 2.844, medtem ko je bilo v tem času rešenih 2.537 zadev. Pomeni, da se je zaostanek povečal za okrog 300 zadev. Število zaposlenih pa se ni povečalo, temveč je naša delovna enota celo ostala brez dolgoletnega delavca Franca Vrabla, ki se je upokojil, kar se seveda pozna pri reševanju zahtevkov. V tem času smo sprejeli pripravnika, ki pa je moral v začetku junija na dosłužitev vojaškega roka.

Kljub temu pa smo v letošnjem prvem polletju rešili skoraj enako število zahtevkov kot v istem obdobju lani. Tako imamo trenutno okrog 5.700 zahtevkov za priznanje dobe v starostnem zavarovanju kmetov še nerešenih. Če te odštejemo pa je še nerešenih okrog 1.100 ostalih zadev.«

— Nerešenih je zelo veliko zahtevkov, na katere zavarovanci težko čakajo. Kaj nameravate storiti, da bi zadeve za priznanje pokojnin hitreje reševali in da ne bi bilo toliko pripomb?

»Prvi ukrep, ki ga je uvedla območna delovna enota v Murski Soboti, je povečanje storilnosti zaposlenih. Zaposlili bomo dva nova delavca, vendar moram pri tem poudariti, da je le-ta potrebno vpeljati v delo, ki je zahtevno, kajti ni tako preprosta stvar presojati o pravicah zavarovancev, kot nekateri menijo, in tako lahko od njiju pričakujemo večji učinek šele v prihodnjem letu. Uvedli smo tudi nov način informacij, vendar pa nekateri zavarovanci ne spoštujejo navodil ter neprestano hodijo od referenta do referenta, nazadnje pa pridejo še k meni, ker bi želeli, da se njihova zadeva takoj reši, pri tem pa ne upoštevajo niti uradnih dnevov. S tem zelo motijo delo zaposlenih, zlasti nimajo strpnosti. Mi si prizadevamo, da vsem, ki prihajajo k nam po razna pojasnila, ugodimo, vendar pa to ni mogoče. Zato bi bilo prav, da zavarovanci prihajajo po informacije ob uradnih dnevih, to je v ponedeljek in petek od 8. do 12. ure, v sredo od 8. do 12. in od 14. do 16. ure. Prav tako bi se morali zavarovanci odzvati vabilu ob navedenem dnevu in uri, kar bi omogočilo hitrejše reševanje zadev, ne pa da prihajajo ob raznih drugih priložnostih. Delavci naše območne delovne enote smo se tudi dogovorili, da bomo delali ob prostih sobotah brez plačila, v razgovoru pa smo tudi z našim upokojencem, da bi sklenili pogodbeno delovno razmerje. Prav tako se dogovarjamo s strokovno službo Skupnosti pokojninskega invalidskega zavarovanja v Ljubljani, da bi nam pomagala. Vse to z namenom, da bi čim hitreje reševali zahtevke občanov za priznanje pokojnin in invalidnin ter čim prej prišli na tekoče poslovanje.

Moram pa tudi povedati, da imajo pri reševanju prednost zahtevki za pokojnino, invalidnino in druge dajatve, da bi tako zavarovanci prišli do svojih pravic v čim krajšem času.«

— Postopki, da zavarovanec pride do svoje pokojnine ali invalidnine so večkrat dolgi. Ali ima zavarovanec pravico do akontacije?

»Vsi državljani, ki so v delavskem zavarovanju, imajo ob vložitvi zahtevka za pokojnino pravico, da zahtevajo akontacijo, ki se jim lahko začne takoj izplačevati. Z dokončno odločbo se akontacija obračuna, razlika pa izplača. Te pravice pa nimajo kmečki zavarovanci.«

Feri Maučec

— ZDRAVSTVO

Izguba se je povečala

Letošnje polletno poslovanje so vse pomurske občinske zdravstvene skunosti sklenile z izgubo 195,525.000 dinarjev (Murska Sobota 96,375.000, Lendava 25,775.000, Ljutomer 25,510.000 in Gornja Radgona 47,865.000 dinarjev). V primerjavi s prvim četrtletjem letošnjega leta je izguba skoraj enkrat večja. Sodeč po nekaterih pokazateljih je v najtežjem položaju občinska zdravstvena skunost Gornja Radgona, v najugodnejšem pa občinska zdravstvena skupnost Lendava. Osnovni vzrok za povečanje izgube so višji dohodki za zdravstveno varstvo od načrtovanih, čeprav so prihodki tako iz dohodka kot osebnih dohodkov in kmečkih zavarovancev sorazmerno dobro realizirani. Prihodki se namreč gibljejo od 48,2 odstotka v OZS Murska Sobota do 51 odstotkov v OZS Lendava, medtem ko pa so se skupni odhodki gibali od 53,7 v soboški občini do 59,2 odstotka v radgonski občini. Odhodki za zdravstveno varstvo pa so še višji. Nezavidljivo stanje polletnega poslovanja v občinskih zdravstvenih skupnostih bodo morali delegati analizirati na prvih zasedanjih in ugotoviti vzroke za povečanje fizičnega obsega zdravstvenega varstva in višje odhodke od načrtovanih. Obenem pa bodo tudi morali iskati rešitve, ki ne bodo lahke. Res je sicer, da se bo stanje čez letne dopuste nekoliko izboljšalo, ker bo manj storitev, vsaj tako kaže dosedanja praksa, po drugi strani pa so tudi posamezne občinske zdravstvene skupnosti različno izvedle valorizacije prihodkov za letošnje leto. Vse to bo seveda potrebno pri iskanju rešitev upštevati. To tembolj, ker je nastal tudi izpad pri solidarnostnih sredstvih pri občinskih zdravstvenih skupnostih Murska Sobota, Lendava in Ljutomer za lansko leto v znesku 20 milijonov dinarjev, kar pomeni, da bo teh sredstev manj tudi za letošnje leto. Tako si bodo morale omenjene tri občinske zdravstvene skunosti zagotoviti same za krog 55 miijonov dinarjev sredstev. Sicer pa ponekod menijo, da se bo stanje izboljšalo ob izvedeni valorizaciji programov zdravstvenih skupnosti, pri čemer se tudi postavlja vprašanje rasti dohodka in osebnih dohdkov, kar bo tudi vplivalo na izračun prispevnih stopenj. Tako kaže, da bodo morale nekatere občinske zdravstvene skupnosti zvišati prispevno stopnjo za zdravstvo, medtem ko nekaterim tega ne bo potrebno glede na rast dohodka in osebnih dohodkov. Sicer pa so gibanja v gospodarstvu in tako tudi v zdravstvu tako nihajoča, da je težko napovedovati kakšno bo stanje ob tretjem trimesečju.

Feri Maučec

— KOMENTIRAMO

Zdravstvene in prostorske stiske

Če je človek betežen in povrhu še v letih in mora po več ur čakati, da ga pregleda zdravnik, potem slika takega pacienta gotovo ni spodbudna. Kakor tudi ni spodbudna situacija, ki že nekaj let označuje delo v dveh osnovnih zdravstvenih ambulantah: na Cankovi in v Rogaševcih. Obe krajevni središči na Goričkem se dolga leta nista mogli sporazumeti, kje bo zdravstvena postaja in tako zdaj nimata le skupne zdravnice (dr. Marije Parić, ki je tri od petih delovnih dni na Cankovi, dva pa v Rogaševcih s sestro ter medicinskim tehnikom), ampak tudi skupen problem: dolgo čakalno dobo in prostorsko stisko.

Skoraj ironično je, kako se nasproti utesnjene ambulante na Cankovi bohoti prostorni novi vaško — gasilski dom in kako so v Rogaševcih ambiciozno načrtovali to in ono, na rešitev problema zdravstvene ambulante pa so pozabili. Pozimi se tam prostorski stiski pridruži še drug problem — hlad ordinacije z neurejenim ogrevanjem, kar povzroča, da nekateri pacienti raje ostanejo oblečeni in nepregledani, kot pa da bi staknili še dodatni prehlad, ki gotovo ne bi dobro vplival na njihovo bolezen. S ponovnim poudarkom, da je večina prebivalstva omenjenega dela Goričkega priletna in kot taka potrebna posebne pozornosti in nege. Prav zaradi slednjega so tudi česti obiski na domu, kar podaljšuje čakalno dobo v ambulanti.

Najhuje je na Cankovi ob ponedeljkih in v Rogaševcih ob torkih, torej po vikendu, ko pridejo tisti pacienti, ki so zboleli že prej in čakjo tudi po štiri in več ur. Če je potreben pregled krvne slike in urina pa morajo še v Mursko Soboto, kar zdravstvenemu stanju gotovo ni v prid. Tudi poletna štirinajstdnevna zapora obeh ambulant v avgustu zaradi dopustov, je zaskrbljujoča, čeprav je povsem jasno, da si tako medicinska tehnika kot zdravnica zaslužijo letni oddih. Pacienti pa gotovo stalnega zdravstvenega varstva in zato bo treba ta problem rešiti. Trditve, da zdaj niso časi za to (ker ni sredstev) niso povsem prepričljive, saj sredstva so, pa tudi dobre volje ne manjka (kar potrjuje hitra izgradnja že prej omenjenega vaško-gasilskega doma na Cankovi) le pravilno se je potrebno zadeve lotiti in jo hoteti rešiti. V zdravstvu vemo kako je, saj smo ves čas solidarni pri gradnji prepotrebne kirurgije in gotovo bi bili krajani Cankove in Rogaševec ter okoličani pripravljeni pomagati, če bi jih kdo prosil za pomoč. Tako kot oni potrebujejo zdravsveno varstvo (in navsezadnje imajo tudi vso pravico do njega!) bi šlo rešitev iskati najprej v skupnem dogovoru, obeh krajevnih skupnosti, potem pa še Zdravsvenega doma Murska Sobota. Za jesen obljubljeni hematološki laboratorij v okviru ambulante na Cankovi je sicer že korak na bolje, toda očitno bo treba narediti še kakšnega za odpravo dolge čakalne dobe, prostorske stiske in nenazadnje okrepitve številčno prešibke zdravstvene ekipe za omenjeni del Goričkega.

Brigita Bavčar

LENDAVA

Razpad ogrevalnega sistema!

V teh poletnih dneh, ko temperatura skače tudi čez 30 stopinj, je v Lendavi še bolj vroče, saj se spet načenja problem ogrevanja družbenih stanovanj. Da problem ni enostaven, dokazuje tudi to, da je morala vmes poseči občinska konferenca SZDL, ki je sklicala posvet s predstavniki hišnih svetov in kurilnih odborov, v prihodnje pa bo na to temo pripravljena tudi programska konferenca. Za kaj torej gre?

Nekateri uporabniki centralnega ogrevanja ne zmorejo plačevati visokih stroškov, kljub temu, da se je od nekdanjih 12-ur dnevnega ogrevanja prešlo na 6 ur. To, da ne zmorejo vsi plačevati ogrevanja se še razume, ne pa dejstvo, da je med dolžniki večina takih, ki niso socialno ogroženi. Stanovalci pravijo, da nikakor ne razumejo, da nekdo z dobrimi osebnimi dohodki ne plačuje ogrevanja. Drug problem pa je v tem, da se posamezni hišni sveti odločajo za odklop gretja in iščejo vse možnosti, da bi z manjšimi sredstvi ogrevali stanovanja. Prišlo je tako daleč, da je že polovica hišnih svetov napovedala odklop gretja s centralne kurjave, to pa pomeni skorajda razpad celotnega sistema. Stanovalci opravičujejo odklope s tem, da ne zaupajo strokovni službi sisa materialne proizvodnje, ki upravlja z ogrevanjem.

Čeprav so bile v preteklosti storjene napake, bi morali vendarle bolj poglobljeno analizirati možnosti, ki naj bi uredile problem ogrevanja, saj gre vendar za skoraj polovico prebivalcev Lendave, ki živijo v družbenih stanovanjih. Poseben problem v Lendavi je tudi v tem, da so bili bloki grajeni tako, da se v njih lahko ogreva samo s lahkim kurilnim oljem in ne s trdimi gorivi.

Po današnjih cenah pa je kurjava z oljem izredno draga, zato stanovalci tudi ne plačujejo redno ogrevanja. Zaradi neplačevanja kurjave je sis materialne proizvodnje predal sodišču okoli 200 mandatnih tožb a te še vedno niso rešene. Upravičeno pravijo tisti, ki redno plačujejo, da bodo tudi sami prenehali plačevati, dokler dolžniki ne poravnajo svojih dolgov.

Kakšne možnosti se ponujajo, da bi se problem uredil? Ta hip je vsem jasno le eno, problem je do zime potrebno rešiti, rešitev pa bo spet samo delna, kajti v tem trenutku nikakor ne gre računati s tem, da bi v Lendavi gradili toplarno ali zagotovili sredstva za trajnejšo ogrevanje. Možnost, da bi stanovalci ogrevali stanovanja z električno energijo sicer je, vendar bo tudi ta rešitev za marsikatero družino predraga. Kot že rečeno se večina kotlovnic lahko ogreva samo s kurilnim oljem, torej možnost kurjave s trdimi gorivi odpade. Stanovanjska skupnost sodi, da bo problem še večji, če se bodo posamezni stanovanjski bloki odklopili iz celotnega sistema gretja, saj bodo morali stanovalci kljub temu plačati nekatere stalne stroške. Kje je torej izhod iz trenutnih težav? Ponovno bi bilo potrebno pogledati vse stroške ogrevanja, stanovalci jih plačujejo po prostornini stanovanj. Tudi tu ni vse tako kot bi moralo biti, nekdo plačuje za večje stanovanje manj kot drugi, ki ima manjše stanovanje. Stanovalci pravijo, da so v lanskem letu vgrajeni kalorimetri slabi, postavljeni na neprava mesta. To bi seveda morali najprej oceniti strokovnjaki.

Do konca tega meseca bi morali hišni sveti odgovoriti, ali ostanejo še naprej v sistemu ogrevanja, kakršen je danes, ali pa bodo sami prevzeli odgovornost za ogrevanje stanovanj v svojih blokih.

Gledano za daljši čas bo v Lendavi potrebno kompleksno urediti ogrevanje vseh stanovanj ne samo družbenih, to pa pomeni, da bo potrebno ali zgraditi toplarno ali pa izkoristiti odpadlo industrijsko vodo, ki jo ima Ina—Nafta. Strokovnjaki te delovne organizacije so dobili nalogo, da do konca tega leta ugotovijo vse možnosti ogrevanja, nakar naj bi pripravili načrte in pripravljali sredstva za realizacijo tega programa. Občani Lendave pravijo, da bi bili pripravljeni prispevati sredstva za ureditev ogrevanja.

Jani D.

LENDAVA

Krajevne skupnosti posodijo denar

V lendavski občini je sprejet samoupravni sporazum o sofinanciranju razvojnih programov krajevnih skupnosti. Na podlagi tega sporazuma se združuje 0,40 odstotka od bruto osebnega dohodka zaposlenih. V lanskem letu so tako krajevne skupnosti dobile akontacijo v višini 2 milijona dinarjev, po zaključnih računih pa se je zbralo še 4 milijone dinarjev. Na zadnji seji občinske skupščine so predlagali, da se za sredstva začasno uporabijo kot 6-mesečno posojilo občinski cestni skupnosti za zagotovitev lastne udeležbe pri natečaju za dodelitev nepovratnih sredstev republiške cestne skupnosti za asfaltiranje ceste Dobrovnik—Renkovci in Gomilica—M. Polana. Krajevne skupnosti bodo ta sredstva dobila vrnjena do konca leta.

Jani D.

Smeleje v novo srednjeročno obdobje

V soboški občini so se zavzeto lotili priprav na sestavo razvojnih načrtov do leta 1990. O tem zgovorno pričajo tudi planski kazalci razvoja te največje pomurske občine v naslednjem srednjeročnem obdobju (1986—1990). Po njih bi znašala povprečna letna stopnja rasti družbenega proizvoda 3,5 do 4 odstotkke, dohodka za 3,6 odstotka, industrijske proizvodnje 3,5 do 4 odstotke, kmetijske proizvodnje za 4 odstotke, izvoza pa za 8 odstotkov. Upoštevajoč sedanje gospodarske razmere omenjenih razvojnih ciljev gotovo ne bo lahko doseči. O tem, v katero smer bo šel razvoj gospodarstva v soboški občini, bodo seveda odločali v delovnih organizacijah, a že zdaj je jasno,da se bo industrija morala prestrukturirati in usposobiti za višje oblike predelave. Trenutni dobri poslovni rezultati v nekaterih organizacijah združenega dela ne bi smli biti slepilo, temveč bi dobršen del zdaj prigospodarjenega denarja morali vložiti v razvoj.

Glavni nosilec razvoja bo še naprej tekstilna industrija. Usmeritev te panoge, katere nosilec razvoja je delovna organizacija Mura, bo zlasti v močnem izvozu tekstilnih in konfekcijskih

KOMENTAR

izdelkov ter znanja na tuja tržišča, še posebej konvertibilna. Poleg tega pa bo velikega pomena uvajanja vrhunske tehnologije v proizvodni poroces. Precej si obetajo tudi od razvoja kmetijstva, gozdarstva in živilstva, kjer ima posebne vloge sozd ABC Pomurka, ki bi naj usklajeval razvoj agrokompleksa na širšem območju. Pri tem gre v prvi vrsti za povečanje proizvodnje in za usklajen kakovostni razvoj.

Obstoj kovinskopredelovalne industrije, poudarjajo v soboški občini, je možen le s temeljitejšo preobrazbo, kar pomeni konkretno prehod na tehnološke zahtevnejše programe. Pa tudi brez tesnejšega sodelovanja organizacij v Pomurju in vključevanja združenega dela izven pokrajine očitno ne bo šlo. V lesni industriji iščejo možnosti razvoja v zahtevnih maloserijskih programih, pri čemer ne gre prezreti tudi vseh možnih oblik sodelovanja od gozdarjev do izdelovalcev končnih izdelkov. Precejšnje obete v naslednjem srednjeročnem obdobju imata tudi gradbeništvo in industrija gradbenega materiala, ki se vse bolj uveljavljata na jugoslovanskem tržišču. Menijo, da bi se gradbeništvo moralo usposobiti tudi za sodelovanje pri gradnji hidroelektrarn na reki Muri, poleg tega pa naj bi v večji meri izkoristili surovine za izdelavo toplotne izolacijskih materialov in montažnih gradbenih elementov.

Analiza razvojnih možnosti do leta 1990 v soboški občini opozarja, da bo treba več poudarka dati tudi prometu, energetiki in prostorskemu načrtovanju nasploh. Povprečne razvita soboška občina pa bo v naslednjih letih morala več pozornosti nameniti tudi razvoju terciarnega sektorja gospodarstva, kajti trgovina, turizem in gostinstvo so še vedno šibki, kljub temu, da se možnosti za njihove napredovanje. In če k vsemu dodamo še podatke o povprečni letni stopnji rasti zaposlovanja za 2 odstotka, produktivnosti 1,5 do 2, realnih osebnih dohodkov 1 do 1,5 ter skupne, splošne in osebne porabe za 3,6 odstotka lahko rečemo, da bodo v soboških delovnih organizacijah morali postaviti zares realne cilje, ki bodo usklajeni z resolucijskimi predvidevanji. Pri tem pa se je treba zavedati, da hhitrejšega razvoja ne bo brez načrtnega dela za kadre.

Nič čudnega potemtakem, da v zadnjem času v soboški občini vse pogosteje govorijo o šolanju, štipendiranju, kadrovski politiki in zaposlovanju ki so ključnega pomena za nadaljnji razvoj.

Milan Jerše

LENDAVA

Mejni prehod je ozko grlo

Te poletne dni je tudi mejni prehod v Dolgi vasi zelo poln. Čedalje več gostov prihaja v Jugoslavijo, tako so jih že v prvem polletju našteli nekaj čez 127 tisoč. Samo v juliju pa bo, kot kaže, čez mejni prehod potovalo 200 tisoč potnikov. Gre predvsem za turiste s Češkoslovaške in Poljske, manj pa je Madžarov. Naših potnikov, ki potujejo v sosednjo Madžarsko pa je čedalje manj kajti tudi tamkajšnje cene ne omogočajo daljšega bivanja. Mejni prehod v Dolgi vasi postaja zanimiv tudi za tovorni promet, saj je tod najkrajša pot v osrednji evropski prostor. V letošnjem letu so se začele razprave o gradnji novega mejnega prehoda, saj sedanji postaja ozko grlo za čedalje večje število turistov. Delavci mejnega prehoda si želijo, da bi prehod čim prej zgradili, saj razmere, v katerih delajo, postajajo čedalje slabše.

Jani D.

GRADOVI V POMURJU

Ruševina v Prosenjakovcih

O gradu v Prosenjakovcih je javnosti bore malo znanega. Niti domačini ne vedo povedati veliko, celo nekdanji lastniki ne morejo postreči z najosnovnejšimi zgodovinskimi podatki.

Sredi gozdiča z iglavci in listavci, ki je bil včasih prav prijeten park, danes pa obrasel z vsem mogočim popolnoma zapuščen in zanemarjen, sameva in se spreminja v ruševine prosenjakovski gradič.

Enonadstropna stavba, ki jo od leta 1876 imenujejo grad, po določenih kriterijih bolj ustreza dvorcu. In to je tudi bil od samega začetka, saj je bilo to razkošno grajeno poslopje v nekakšnem neoklasicističnem slogu letno in lovsko bivališče številnih lastnikov, ki so živeli bodisi kje v Avstriji ali na Madžarskem. Koliko lastnikov je menjal omenjeni grad, je težko ugotoviti. Zanimive podatke imamo v zemljiški knjigi v Murski Soboti, žal pa segajo le do leta 1866, ko je bil delan kataster za to območje.

O samem poslopju je bore malo pisanih podatkov, saj so bili le-ti ob prihodu ruske vojske ob koncu druge svetovne vojne uničeni. Iz madžarskih zbornikov je moč izvedeti, da je bilo grajeno v prvi tretjini 19. stoletja.

Zgradba je enonadstropna v zunanji izmeri zidov 26,5 × 15,5 m in do začetka ostrešja visoka 9 m. Da je bila zgrajena nekje v začetku prejšnjega stoletja, priča sam slog. Na podlagi izjav nekdanjih lastnikov so ga zgradili italijanski stavbeniki, ki so uporabili les in opeko s tega območja. Opeko so delali ročno. Po vsej verjetnosti je imel prvi lastnik dobre stike z Italijani ali morda Madžari, vsaj s stanovskimi, da si je zaprosil in tudi najel italijanske stavbenike. Podobne stavbe zasledimo namreč na Madžarskem konec 18. stol. v Noszvaju, Válu, v začetku 19. stol. pa v Nagycenku, Vachartyanu, Bajni. Za klasicizem in neoklasicizem je značilno oživljanje oblik iz antike, seveda v kopirani predelavi. Pri prosenjakovskem gradišču to dokazuje pročelje pod vhodom, ki je v obliki rimskega templja, potem ob oknih oblikovani polstebri v jonskem slogu v sredini z levom, kar bi lahko pomenilo, da so gradili Benečani (znak Benetk je namreč lev). Moti le kovinska balkonska ograja in podpornika balkona, ki sta prav tako kovinska, ki po stilu spadata v novejše obdobje, čeprav ni znakov, da ne bi bilo vse grajeno sočasno. Italijanski slog lepo ponazarjajo tudi velika in visoka okna in lesena polkna (vetrnice, naoknice). Okenska lesena polkna nadomeščajo zazidana okna v simetriji razporeditve oken. Nad glavnim vhodom nad balkonskimi okni in vrati sta v sredini dva grba. Pred vhodnimi vrati so trije štirioglati stebri, zgoraj obokani. Vhodna vrata so lesena in nič kaj posebnega.

Taka je bila podoba gradu v maju 1980. leta.

Iz zemljiške knjige je razvidno, da je leta 1866 Olga Wrede prodala vse skupaj Jožefu Wredeju, da je že leta 1873 lastnik Boschan Vilmos, leta 1876 njegova žena, tu je tudi pripis, da je zraven »hiša«, ki jo imenujejo »grad«. Leta 1879 Jožef Lenner iz Budimpešte pridobi grad na podlagi menjave. Leta 1880 je že dražba, kjer dobi svoj delež banka Budapesti bankegyület in ta proda svoj delež dalje Henriku Picku, Vilmosu Picku in Gyuli Picku. Leta 1890 je kupil grof Ferenc Egger in leta 1893 zamenjal z baronom jakelnskim Denesom Craigherjem. Leta 1900 je Craigher vse skupaj prodal Carlu von Matzenauerju, bivajočemu z družino na Češkem v Mikulovu. V zemljiški knjigi je pripis, da je bil izredni poslanec in ministrski veleposlanik v Petrovarju in Rimu.

Po rodu je bil Matzenauer češki Nemec, končal je vojaške šole, bil po činu polkovnik (oberst), pozneje pa avstrijski konzul v Vatikanu, Peruju, Liberiji in Rusiji. Napisal je celo dve knjigi (kot sta pač v razvidu) o Boliviji (1897) in Nikaragvi (1895). Za svoje delo je dobil plemiški naziv. Žena Marija, rojena Krischker, je bolehala in na podlagi prihrankov in z najetjem kreditov je Matzenauer kupil zemljišče in gradič v Prosenjakovcih, ki ga je odplačeval do konca življenja. Družina, v kateri je bilo sedem otrok, se je preselila v Prosenjakovce. Imel je tudi izredno lepo in dragoceno zbirko znamk, ki jo je prodal in izkupiček primaknil k tej nepremičnini. Zadnji otrok je bil rojen že v Prosenjakovcih. V družini je imel oče strogo vojaško disciplino v vsem, od hrane do dela. Vsi so morali tudi fizično delati na posestvu, ki je obsegalo 150 hektarjev.

V gradiču so bili posebno zanimivi zbirka orožja v posebnih omarah, zbirka starinskega pohištva, številne lovske trofeje in nagačene živali, slike, orientalski predmeti od preprog do porcelana.

Grof Matzenauer je umrl 5. februarja 1932 in je pokopan na katoliškem pokopališču v sosednji vasi Selo. Po nekem rodbinskem izročilu naj bi v tem gradiču baje prespal sam Napoleon in podaril v spomin laterno. Po očetovi smrti so se začele sodne pravde med otroki. Agrarna reforma v času stare Jugoslavije Matzenauerjeve ni prizadela. Toda v obdobju sporov je začela stavba propadati. Tudi nekoč zelo lepi nasadi so bili povsem zanemarjeni. V graščini je bila baje celo podpisana pogodba o mejni črti med Madžarsko in Prekmurjem po prvi svetovni vojni.

S prihodom ruske vojske po drugi svetovni vojni spomladi leta 1945 so vojaki gradič močno okrnili. Vso notranjost so uničili in naredili vojaško bolnico (o tem pričujejo še danes ohranjeni ruski rdeči napisi na hodniku). Nekaj predmetov in orožja so našli leta 1951 pri čiščenju grajskega vodnjaka, nekaj pa so si odnesli oz. dobili od vojakov domačini in seveda mimoidoči.

Po vojni so bili v gradu stanovalci, dokler se gradič ni izpraznil. Čeprav so ga malo vzdrževali, vseeno premalo, tako da se je leva polovica gradu zrušila do tal. Les, opeka in omet so se spet na svoj način povezali, le v drugačni in rahli obliki.

Tako se grad MATZENAU še s poslednjimi vzdihi poslavja od svojih krajanov, ljubiteljev in zagovornikov kulturne dediščine ob žvrgolenju brezbrižnih ptičkov pevcev. Morda obiskovalec v tej nostalgiji iz tega petja razbere besedilo: »Človek, le zakaj delaš gradove, če jih ne vzdržuješ, kaj, če bi prešel na gnezdo?« Omahnile so številne krone, na stavbah grbi in z njimi so se mogočni zidani velikani spremenili v gomile, ki jih bodo preraščali mah, podrast in trava. V zgodovini pa bodo rodovi pisali z veliko začetnico: Nekoč je bil . . .

FRANC KUZMIČ

Pred beltinskim folklornim festivalom

POGOVOR Z MILICO ŠADLOVO

Redko kdaj vro besede sogovorniku tako tekoče in vsebinsko bogato iz ust, kot je bilo to v pogovoru z Milico Šadlovo pred osrednjo poletno kulturno prireditvijo v Pomurju — 15. beltinskim folklornim festivalom. Povedano potrjuje, da se je dolgih štirideset let posvečala in da je še vedno zapisana folklori, predvsem pa ohranjanju ljudske kulture.

»Uspeh je v vztrajnosti, predvsem pa složnosti,« je prepričana, prepričuje pa tudi dejstvo, da so prav z entuziazmom posamezniko v, med katerimi je tudi Milica Šadl, dosegli toliko kot so. Ob neštetih priložnostih se potrjujejo, letos jubilejni folklorni festival, ki bo od 1. do 4. avgusta, pa s petkovo slovesno vročitvijo pomembne nagrade dobiva »piko na i«.

Milica Šadlova iz Beltinec je ena redkih sogovornic, ki se ji ne »zaskoči« pred mikrofonom in pogovor z njo spontano poteka tudi v »živo«.

Foto: Š. Celec

dolgoletna kulturna navdušenka posvetila dejavnosti, za katero je vedno manj zanimanja v času zmaterializiranega individualizma. Pa k sreči še ni zajel vseh in so tudi taki, kot upokojena učiteljica, brez katere bi »uigrani« trio (poleg nje sta še nepogrešljiva pri beltinski folklori Boris Zalig in Milan Zrinski) bil torzo, čeprav je folklora in ohranjanje ljudske umetnosti v Beltincih tradicija in zanimanje zanjo tudi pri podmladku.

Milica Šadlova je tudi babica in se rada ukvarja s svojimi vnuki, če ji seveda delo to dopušča, meni pa, da je nastopilo obdobje, ko bi rada imela več časa za domačnosti in manj ostale obveznosti. K takemu razmišljanju se gotovo bolj nagiba te dni pred začetkom festivala, ko je treba urediti še to in ono in je v zraku poleg velikega pričakovanja tudi bojazen, ali bo vse potekalo tako kot je treba. Razumljivo, saj je folklorna prireditev v Beltincih prerasla regionalne okvire in postaja osrednja tovrstna ne le v Pomurju ampak tudi v Sloveniji. Z mednarodno obeležbo in potrditvijo le-tega tako v zasedbi nastopajočih skupin, kot visokim mednarodnim priznanjem.

Sam program prireditev 15. folklornega festivala, o katerem je sogovornica govorila z vso natančnostjo organizatorice, razčlenjamo po dnevih v Kulturnem koledarju, opozoriti pa le kaže tudi na gostovanja posameznih folklornih skupin v okoliških krajih in na zaključno nedeljsko prireditev. Ta se bo začela 4. avgusta ob 14. uri s povorko nastopajočih po središču Beltinec od nove šole do prizorišča prireditve v parku, kjer bodo poleg domače zaplesale še folklorna skupina iz avstrijskega Fürstenfelda, Petrovega sela in Sakalovec na Madžarskem, Maroltovci iz Ljubljane, skupina iz Galižane pri Pulju, kud Arany Janos iz Gornjega Lakoša in zapeli ljudski pevci iz avstrijske Koroške.

Med nedeljsko prireditvijo bo tudi tradicionalno sejmarjenje izvirnih ljudskih obrtnikov na prireditvenem prostoru, v beltinski čitalnici pa bo že od četrtka na ogled razstava izdelkov iz slame, šibja in bilja.

V vsem vrvežu, ki se obeta, bo tudi naša sogovornica — gotovo z nemajhnim zadovoljstvom, da je tako festival kot priznanje beltinski folklori tudi plod njenega dela.

Brigita Bavčar

EVROPSKA NAGRADA ZA LJUDSKO UMETNOST 1985

Izvirni folklori v Beltincih bo podelil fond F.V.S iz Hamburga (Zvezna republika Nemčija) po njenem nastopu v petek zvečer (2. avgusta) Evropsko nagrado za ljudsko umetnost 1985. Nagrado bo vročila predstavnica fonda dr. Lore Toepfer ob prisotnosti predsednika žirije dr. Rolfa Wilh. Brednicha iz Göttingena in članice žirije dr. Zmage Kumer iz Ljubljane. Slednja bo imela tudi nagovor na slovesni prireditvi v okviru bližnjega folklornega festivala v Beltincih.

Otvoritev razstave v Domačiji

Galerija Domačija Lojzeta Veberiča v Seliščih spet gosti. Tokrat likovne ljubitelje iz vseh štirih pomurskih in še lenarške občine povrhu. Od vabljenih štirideset se jih je odzvala polovica, in razstavo svojstvene galerije Domačija je vredno videti. Že zaradi gostiteljeve gostoljubnosti in vztrajnosti, da v nič kaj gospodarsko rožnatih časih vztraja in odpira vrata na stežaj.

Na nedeljskem odprtju razstave v Domačiji se je kljub eni najmočnejših pripek letošnjega poletja odzvalo kar veliko obiskovalcev, poleg domačinov tudi gostov in razstavljalcev. Med slednjimi so že v vhodni sobi opazna dela mladega likovnega ustvarjalca Franca Jauševca, pa Branka Borka iz radgonske občine. Veliko del razstavlja Koloman Beznec iz Murske Sobote, od koder so tudi Marija Zrim, Karel Kosednar, Franc Bencak, Jože Vidonja, Vlado Sagadin. Lojze Veberič je kar na otvoritvi našel kupca svojega dela, posebej presenečen pa je bil, ker je bil med obiskovalci tudi njegov profesor z Dunaja, pri katerem je dobil osnove za likovno ustvarjalnost. Pa tudi znani pevec Alfi Nipič med gosti (in kot je sam dejal: navdušenci likovne umetnosti) ni ostal neopažen, pridal pa je še, da je njegova pesem Stara domačija inspirirana prav z Domačijo.

Škoda, da se ob tako medobčinski zasedbi niso odzvali lendavski likovni ustvarjalci, ki jih verjetno ni bilo zapaziti med razstavljalci zato, ker so aktivnejši v domačem okolju. Med Ljutomerčani pa sta likovni pedagog Silvo Prelog, ki je priskočil na pomoč tudi kot prevajalec pogovora z gostom z Dunaja, in akademski slikar Vlado Potočnik, ki se ne predstavlja z delom, ni pa skoparil z besedami, ko smo ga zaprosili za strokovno mnenje o razstavi. »Govoril bom kot ustvarjalec,« je poudaril, in ne strokovnjak na likovnem področju. Zato imamo zgodovinarje in kritike, sam pa ugotavljam, da je razstava vsekakor zanimiva tako za domačine tega kraja pri Vidmu ob Ščavnici kot ostale obiskovalce. Taka je kot življenje samo. Osebno ugotavljam vzpone in padce pri nekaterih avtorjih, mislim pa, da je med impesivnejšimi poleg gostitelja omeniti še Franca Jaušovca (ki je bil tudi na otvoritvi razstave) in Ljutomerčane.

Res ni mačji kašelj, kot je dejal Alfi Nipič, tako vzdrževati Domačijo in že od 1972 leta organizirati razstave in druge prireditve v njej, saj je bila pred leti odmevna glasbena mladina, zdaj pa je že dalj časa odprta likovnim ustvarjalcem in oblikovalcem. O plodnem delu obojih priča tako razstava v notranjščini kot skulpture v okolici svojestvene galerije; in čeprav je bilo vroče, je bila nedeljska otvoritev kulturno doživetje, h kateremu so pridali svoje tudi beltinski folkloristi, ki so se v prazničnih — ravninskih nošah zavrteli ob zvokih bande Kociper-Baranja.

Brigita Bavčar

Sopari in močni sončni pripeki navkljub je bilo to nedeljo popoldne pred galerijo Domačija Lojzeta Veberiča v Seliščih sila živo. Med obiskovalci so se poleg vaščanov zbrali gostje in razstavljalci, ki so si ogledali prekmurske ravninske plese v izvedbi folklorne skupine iz Beltinec, prisluhnili Gasilskemu oktetu iz Gornje Radgone in se zaustavljali pred razstavljenimi deli dvajsetih likovnih ljubiteljev. Foto: Š. Celec

kulturni koledar

ČETRTEK, 1. AVGUSTA

BELTINCI — Ob 20.30 bo v čitalnici Kuda Beltinci otvoritev etnografske razstave izdelkov iz slame, šibja in bilja. Prireditev sodi v program 15. folklornega festivala.

PETEK, 2. AVGUSTA

BELTINCI — Ob 20.30 se bo v beltinskem parku (ob dežju pa v šoli) začel večer prekmurskih ljudskih plesov, pesmi in glasbe v izvedbi Kuda Beltinci, na katerem bo tudi podelitev evropske nagrade za ljudsko umetnost 1985 izvirni folklorni skupini.

SOBOTA, 3. AVGUSTA

RADENCI — Ob 20.30 bo pred restavracijo Vikend nastopila folklorna skupina Gradišče iz Petrovega sela na Madžarskem.

MORAVSKE TOPLICE — Prav tako v okviru jubilejnega — 15. folklornega festivala bo ob 20. uri v zdraviliški restavraciji nastop folklorne skupine iz Galižane pri Pulju.

RAKIČAN — Ob 20. uri bodo nastopili plesalci folklorne skupine iz Porabja in pevci iz Koroške v Avstriji.

NEDELJA, 4. AVGUSTA

BELTINCI — Ob 14. uri se bo s povorko po centru Beltinec od nove šole do parka, kjer je prizorišče prireditve, začel veliki finale letošnjega — 15. folklornega festivala. Slavnostni govornik bo Martin Zakonjšek, poleg domače folklorne skupine pa bodo nastopili še plesalci in plesalke iz Fürstenfelda v Avstriji, Petrovega sela in Sakalovec na Madžarskem, skupini France Marolt iz Ljubljane in Galižana ter Kud Arany Janos, zapeli pa bodo tudi ljudski pevci iz avstrijske Koroške.

Prireditev bo spremljalo tradicionalno sejmarjenje izvirnih ljudskih obrtnikov na prireditvenem prostoru.

Razstave

MURSKA SOBOTA — V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je še vedno na ogled 7. jugoslovanski bienale male plastike.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin so razstavljena dela članov LIKOSA iz Murske Sobote.

LENDAVA — V Galeriji Lendava je poleg stalne zbirke na ogled tudi muzejska zbirka in razstava likovnih oblikovalcev — domačinov.

LJUTOMER — V Galeriji Ante Trstenjak je na ogled stalna zbirka

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni Dobra knjiga v Murski Soboti so — Regine Deforges: **MODRI BICIKEL** (Založba Borec), Giuseppe Boffa: **FENOMEN STALIN** (Cankarjeva založba) in priročnik **VELIKA KUHARICA** (Centralni zavod za napredek gospodinjstva).

Srečanje z avstrijskimi pevci

Oktobra gostovanje v avstrijski Radgoni Delo Sindikalnega mešanega pevskega zbora Štefan Kovač Murska Sobota je bilo v minuli kulturno-prosvetni sezoni izredno plodno. Izmed številnih nastopov in gostovanj je potrebno posebej omeniti nedavno srečanje z mešanim pevskim zborom iz avstrijske Radgone v soboški grajski dvorani.

Do srečanja soboških pevcev z Avstrijci iz bližnje Radgone je prišlo na pobudo gostujočih. Njihov nastop je omogočila občinska zveza kulturnih organizacij soboške občine.

Avstrijci so pripravili prikupen koncert, ki so ga popestrili z nastopom inštrumentalne skupine. Poseben čar je imela tudi slovenska beseda njihove napovedovalke, ki je po rodu Slovenka, vendar živi njen rod od nekdaj v Radgoni. In prijetno je bilo prisluhniti starejšim pevkam tega zbora, ki so na družabnem večeru po koncertu tako lepo zapele po naše.

Gostje so povabili soboški zbor na gostovanje v avstrijsko Radgono 18. oktobra letos. Takrat bo nastopil pri njih še zbor z Madžarske. Trojno srečanje pevskih zborov bo pomemben kamenček v mozaiku dobrih sosedskih odnosov.

Soboški pevci naj bi imeli sedaj čas za zaslužen počitek. Ta bo letos kratek, saj jih čakata že 15. avgusta dva nastopa. Dopoldne bodo peli graničarjem v Prosenjakovcih, zvečer pa brigadirjem v Gornjih Petrovcih.

In kmalu zatem bodo začeli z rednimi vajami v novi sezoni. Člani zbora vabijo ljubitelje petja, da se jim pridružijo. Predvsem so zaželeni mlajši pevci in pevke.

Franček Štefanec

Večer kuhinje in kmečke igre

Minuli vikend se je odvijalo tradicionalno 9. srečanje mladih zadružnikov Slovenije na Vranskem. Mladi iz Tešanovec so bili le eni izmed osemintridesetih ekip, kolikor jih je sodelovalo letos. V soboto so se pomerili na Večeru kuhinje, v nedeljo (kjer so bi Tešančarje uspešnejši) pa v Kmečkih igrah. Oba dneva je bila najbolj uspešna ekipa iz Slovenj Gradca.

Poseben pomen je dala temu srečanju tudi okrogla miza na temo Kako spodbuditi in omogočiti delo v aktivih mladih zadružnikov v Sloveniji. Udeležili so se je mladi kmetovalci, kmetijski strokovnjaki in družbenopolitični delavci.

G. Grabar

Manj vlage kot v začetku odkupa

Marjan Mlinarič in ostali zaposleni pri silosih Mlinopeka oziroma na odkupni postaji v Murski Soboti se že dva tedna potijo v znoju, oni pač pri silosih, kmetje pa na njivah. Delajo v dveh izmenah od zjutraj pa vse do desete ure zvečer ali pa še dlje, v času žetve se ne pozna sobot, nedelj in praznikov. Prave vrste so nastale šele konec prejšnjega tedna, saj se je vsak dan zvrstilo okrog 180 kmetovalcev s polnimi prikolicami pšenice. Kljub temu, da je vlage nekoliko manj, kot pri pšenici, ki so jo vozili pred 20 julijem (ki je imela 18 odstotkov vlage), sedaj je vlažnost zmerna 15 odstotna, pa je kvaliteta letošnjega pridelka slabša kakor lansko leto, ko je bila rekordna letina.

B. P.

VRSTE — HITER ODKUP — NA VOZOVIH PREMALO

Te dni je bilo na pomurskih cestiščih veliko kmetovalcev s traktorji in prikolicami, ki so iz vseh štirih pomurskih občin vozili pšenico na odkupno postajo v Mursko Soboto. Včasih je bila vrsta pred Mlinopekom daljša, celo do Lendavske ulice. Odkup poteka tekoče in brez zastojev.

Največ med njimi je kooperantov KZ Panonke iz Murske Sobote, ki bi morala po načrtu odkupiti 8500 ton pšenice. Do petka so realizirali nekaj čez 30 odstotkov plana, vendar se bojijo da ga v celoti ne bodo mogli realizirati (po mnenju Ferija Horvata, direktorja TZO Panonka kvečjemu 75 odstotno). Seveda dokončne ocene te dni še ne moremo dati, to bo razvidno šele iz končnih rezultatov. Glavni vzrok za slabo predajo pšenice je v tem, da kmetje s ceno pšenice niso zadovoljni. Tudi sam pridelek je slabši, kot se je pričakovalo. Slabe vremenske razmere so povzročile pojav določenih bolezni, predvsem pepelaste plesni. Tako delno oslabljene rastline so pozneje napadle še druge bolezni, ki se sicer redkeje pojavljajo. Vzrok pa je tudi v tem, da se še vedno ne uporabljajo vsi agrotehnični ukrepi, ki so za pridelovanje pšenice nujni. Sem je vključena tudi uporaba zaščitnih sredstev.

Koruza — tudi kot jed

Do 2,5 metra visoka poljšina, ki so jo najprej pridelovali v Andih, bo kmalu dobila prve mehke storže pri nas. Prvotno divje rastoča trava, katere semena so bila obdana z ovojnimi listi, je v mnogih deželah Južne Amerike tudi danes še najbolj razširjena vrsta žitarice. Mehiške TORTILLAS (majhne mlince) pripravljajo iz koruzne moke. Za kruh je koruzna moka primerna le mešana z rženo in pšenično moko. Italijanska POLENTA, romunska MAMALIGA in avstrijska MAISSTERZ so skuhane iz koruzne moke in soli in izboljšane z različnimi dodatki, narezane na rezine, pražene ali pečene. V ZDA tako priljubljeni POPCORN so koruzna zrna, ki jih pražijo toliko časa, da lupina poči in odpade. Zrna mehkih, še ne dozorelih vrst sladke koruze radi jedo kot zelenjavo predvsem v ZDA. Če sveže koruze ne želimo ponuditi kuhane na storžu, moramo z močnim nožem storž ostrgati. Mlado koruzo kuhamo le v malo osoljeni vodi, ker postanejo, če vodo preveč solimo, zrna trda.

Kombajnisti skrbijo za žetev vseh

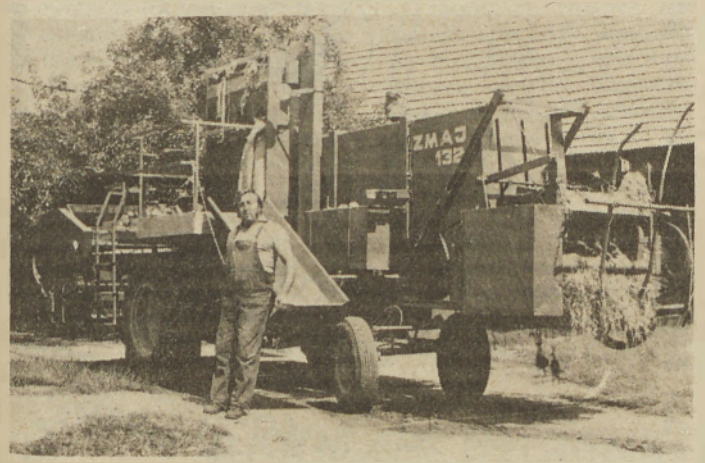

V času sezone žetve se kombajnist ne sprašuje koliko je ura, ali je že naredil dovolj za ta dan, kam je treba iti žet in komu. Glavno je le to, da se požanjejo vse njive, kjer se zlati dragocena poljščina. Ni res, da delajo kombajnisti le dva tedna na leto. Pravi kombajnist mora skozi celo leto skrbeti za svojo »mašino«, jo mazati, nabavljati rezervne in nadomestne dele, predvsem pa mora poznati vsak vijak posebej in kje so možne napake, če se kombajn na primer ustavi sredi njive in ne gre ne naprej ne nazaj. Takrat ni časa, da bo za vsako malenkost (čeprav ni malenkost, če se pokvari pri takem stroju karkoli) šel po mehanika in tako izgubil dragocene minute in ure, ko bi lahko požel nove hektare njiv.

Tudi Koloman Voroš iz Prosenjakovec že pet let žanje s Zmajevim kombajnom 132, ki ga je kupil skupaj z desetimi drugimi v okviru strojne skupnosti. Svojo pšenico je že požel v začetku prejšnjega tedna in oddal 5380 kilogramov zrnja. Vsega skupaj je imel zasejanih s pšenico okrog 2 hektara površin, vendar je precej pšenice obdržal doma. V hlevu ima namreč 6 glav živine, katerim je potrebna krma.

Čeprav je njegova pšenica požeta in slama spravljena, pa delo še zdaleč ni končano. Tudi za žetev ostalih ga skrbi ravno tako kot njih same, zato dela tudi od jutra do mraka. S kombajnom je zelo zadovoljen, saj do sedaj še sploh ni potreboval rezervnih delov. Res je tudi, da skrbi zanj, kakor se spodobi.

B. P.

BUČKE

Letne bučke so podobne kumaram in so jih v 15. stoletju prinesli v Evropo iz Mehike. Bučke uspevajo v vseh predelih z milim podnebjem in jih pridelujejo predvsem v sredozemskih deželah. So nujno potrebna sestavina zelo znane RATATOUILLE iz Nice. Iz Ligurije prihaja naslednji recept za bučke: 12 neolupljenih bučk, dolgih približno 15 cm, kuhamo 10 minut v slani vodi. S posebnim nožem izdolbemo bučkam meso z vrhnje strani. Zmešamo narezano in v mleko namočeno žemljo brez skorje, 2 jajci, sol, poper, precej origana, nariban sir in sesekljane gobe. S tem nadevamo bučke. Položimo jih v pomaščeno nepregorno posodo in jih 20 do 25 minut pečemo v pečici.

Cene pujskov v Turnišču

Na sejmu v Turnišču je bilo 25. julija 40 komadov pujskov starih od 7 do 10 tednov. Cena se je gibala od 9.000 do 12.000 dinarjev za par. Prodalo se je 37 pujskov.

ZARADI SLABEGA SPOMLADANSKEGA VREMENA SE EKONOMSKA RAČUNICA NE BO OBNESLA

Kljub večjim stroškom manjši dobiček

Spomladansko hladno in vetrovno vreme v času cvetenja višenj je krivo, da so v nasadih KZ Panonke tozd Sadjarstvo in vinogradništvo nabrali le 90 ton višenj, to pa je enaka količina kot lansko leto. Tudi ribeza je le 3 tone več kot lani — 15 ton.

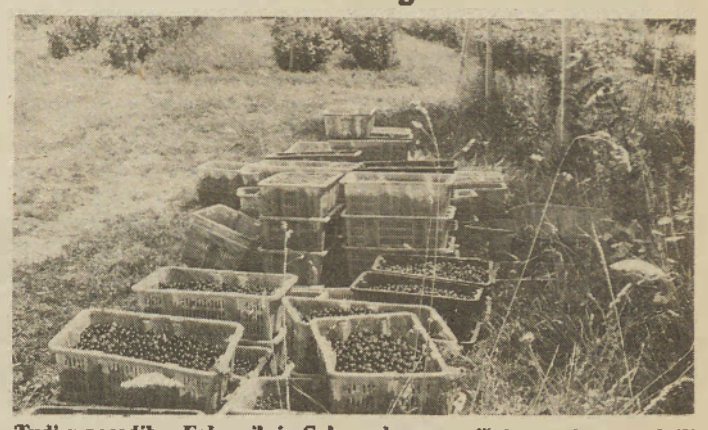

Tudi v nasadih v Fokovcih in Selu so konec prejšnjega tedna napolnili zadnje posode z višnjami in ribezom

Sadje in sadike sadja pridelujejo v tozdu Sadjarstvo in vinogradništvo v okviru lastne in kooperacijske proizvodnje.

V lastni proizvodnji pridelujejo največ jabolk, katerim je potrebna posebna skrbna nega, višnje, ribez in letos prvič tudi lešnike (zasejanih imajo 6 hektarov površin z lešniki). Velik poudarek dajejo drevesničarski proizvodnji, vzgoji lastnih sadnih sadik. Letno pridelajo od 120 do 130 tisoč sadnih sadik vseh vrst in sort. V kooperacijski proizvodnji pa imajo največ nasadov višenj in ribeza.

Odjemalec višenj in ribeza je Slovenija-Sadje oziroma Hladilnica v Bohovi, jabolka pa odkupuje Poljopromet iz Reke, medtem ko domači trg v Murski Soboti zalagajo predvsem z zgodnjimi jabolkami, ki so trenutno že na policah v prodajalnah, ter s približno 20 tonami jabolk za ozimnice.

Kakor nam je rekel direktor tozda Martin Puhan je letošnji pridelek višenj in ribeza povprečen, kar pa se ekonomske računice tiče je pridelek slab. Glede na letnico dreves so upravičeno pričakovali boljši pridelek, vendar je nabrana količina višenj enaka lanski — 90 ton, ribeza pa je tudi 15 ton, torej le za 3 tone več kot lani. Temu je krivo slabo vreme v času cvetenja sadja, saj je bilo letos predolgo hladno in vetrovno vreme.

Da so letos v sadjarstvu stroški veliki in le boren dobiček, ni krivo le vreme, ampak tudi nepravilno razmerje cen.

Cene zaščitnih sredstev in s tem škropiva, ki ga uporabljajo za škropljenje sadnih dreves, so dvakrat višje kot lani. Ker je slabo vreme spralo škropiva, so morali škropiti še drugič, ter tako imeli še večje stroške. Pri tem pa je bil vseeno pridelek večji le za 20 odstotkov. Čeprav so se cene zaščitnih sredstev dvignile za 100 odstotkov, pa so se cene sadja povečale le za 20 odstotkov, zato bi tozdu Sadjarstvo in vinogradništvo pri KZ Panonka lahko vsaj delno pomagalo zvišanje cen sadja za najmanj 30 do 40 odstotkov.

Trenutno se ekonomsko najbolj izplača pridelovanje jabolk. Glede na to, da je bila lani cena ozimnih jabolk 50 dinarjev za kilogram, bo letošnje zvišanje na 70 ali 80 dinarjev še v mejah normale.

Konec prejšnjega tedna so v nasadih višenj in ribeza pobrali zadnje količine, v tem tednu pa se že začnejo dela za večji pridelek v prihodnjem letu. Škropili bodo drevesa višenj in ribeza z bakrenimi preparati, vezali veje jablan ter pokosili travo, tako da bo vse nared za jesensko obiranje.

Bernarda Peček

Kombajn kot traktorski priključek

Kmetijska zadruga Panonka je v sodelovanju z DO Potrošnik iz Murske Sobote in tovarno kmetijskih strojev SIP Šempeter organizirala v četrtek, 25. julija, predstavitev novega tipa kombajna za žetev pšenice. Prikaz delovanja kombajna, ki je v bistvu traktorski priključek, je potekal na hribu Gorenjšček v Šalamencih. SIP se je odločil za proizvodnjo te vrste kombajnov že lansko leto, ko so naredili prototip, pobuda pa je bila v dejstvu, da take vrste kombajnov pri nas v Jugoslaviji še ni. Kot traktorski priključek se da montirati na vse vrste srednje težkih traktorjev. Njegova delovna širina znaša 2,10 metra in lahko požanje od 30 do 50 arov površin s pšenico na uro, odvisno od terena in moči traktorja.

Prva serija tega tipa kombajnov, okrog 50 komadov, naj bi bila v prodaji že naslednje leto pred sezono žetve. Okvirna cena bo od 160 do 165 starih milijonov.

B. Peček

POGLED v trgovine in na tržnice

Grozdje

	M. Sobota	G. Radgona	Ljutomer	Lendava
ZELENJAVA				
solata	98—200		100	
paradižnik	98—100	100	81,73	100
paprika	154—200	180	169,45	200
kumare	50—82	80	62—70	80
krompir	60—100	70	57,75	80
zelje sv.	60—100	70	68	70
ohrovt	100—117			150
cvetača	147—200		134	200
jajca	15,50—20	23,50		24,50
SADJE				
jabolka	112—170	100	112	150
hruške	100—200	150	123,80	120
breskve	120	120—150	123,80	150
marelice	200	240	162,80	240
slive	150		104	
grozdje		300	210	250—300
nektarinke	150—200			

(Te cene so veljale konec prejšnjega tedna)

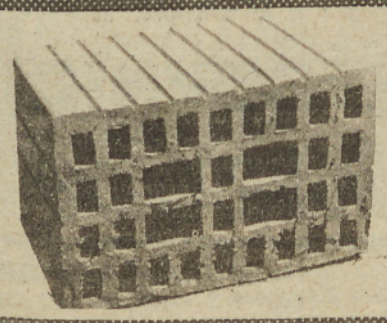

IZREDNA PONUDBA

- do 15. avgusta
- do 50 km brezplačni prevoz
- nad 50 km 10% POPUST

● INFORMACIJE:

KRIŽEVSKE OPEKARNE
KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
BORECI 36
69242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

telefon: 82-517 ali 82-552

PRODAJA:
Križevske opekarne in vse trgovine z gradbenim materialom

Telefon in avtobusno postajališče

Obisk v obmurskem kraju Dokležovje me je zanesel k Francu Gregorju do nedavna predsedniku sveta krajevne skupnosti, ki je to odgovorno funkcijo zaradi bolezni moral prepustiti kolektivnemu vodstvu, in pa k uglednemu kmetu Francu Perdigalu. Oba sta priznana družbenopolitična delavca in cenjena krajana, hkrati pa tudi dobro poznata razmere v kraju. Franc Perdigal je bil enajst let zaposlen v kmetijski zadrugi Beltinci kot pospeševalec in je torej dober poznavalec kmetijske politike. Skupaj z ženo obdelujeta 10 hektarjev zemlje, gojita 10 glav živine in 21 svinj. Je kooperant kmetijske zadruge Panonka, vendar ni najbolj zadovoljen z urejanjem pokojninskega zavarovanja, s cenami kmetijskih pridelkov, ki so prenizke v primerjavi s cenami krmil in umetnih gnojil. Temeljna zadružna enota kmetijske zadruge bi tudi morala biti bolj aktivna pri odkupu pšenice, čeprav jih je premalo zaposlenih. Lani so v Dokležovju namreč dosegli rekord pri odkupu pšenice, letos pa, ko bo pridelek manjši, bodo kmetovalci prodali le del svojega pridelka, drugega pa uskladiščili. Vzrok, da je pridelek pšenice manjši, je tudi v tem, ker je bilo zamujeno pri zgodnjem škropljenju, pravi izkušeni kmetovalec. Po njegovem je kmetijstvo obetajoča panoga in bi se morali mladi bolj odločati za to dejavnost, strokovna služba pa bi se morala bolj približati kmetu, bolj življenjski pa bi tudi morali biti nekateri predpisi. Po analizi, ki jo o posejanih kulturah in pridelku za 19 vasi opravlja za zavod za statistiko Ljubljana, strokovna služba ne daje tistega, kar bi morala za varstvo rastlin.

Franc Perdigal in Franc Gregor.

Sicer pa v Dokležovju v tem času urejajo telefonijo. Priključenih je bilo 22 telefonov, tako da se je število naročnikov povečalo na 39. Za ureditev telefonije pa so morali naročniki odšteti 1,5 milijona dinarjev. V letošnjem letu so načrtovali tudi ureditev fasade na vaškem domu in ureditev otroškega igrišča. Žal pa so morali svoje načrte zaradi pomanjkanja denarja spremeniti in postaviti v ospredje ureditev avtobusnega postajališča v Dokležovju, kajti avtobusno podjetje Certus jim je zagrozilo, da bo ukinilo progo. Ureditev avtobusnega postajališča bo zelo draga, ker bodo morali navoziti okrog 700 kubičnih metrov gramoza in ga asfaltirati. Z ureditvijo postajališča bodo dolgoročno rešili to vprašanje, kajti dosedanji postajališči sta bili varnostno neprimerni. Sicer pa bodo v Dokležovju letos uredili še otroško igrišče, medtem ko za kaj več krajevna skupnost nima denarja.

Feri Maučec

TURISTIČNO DRUŠTVO RADENCI

Popestritev turistične ponudbe

Po večletnem zatišju je turistično društvo Radenci v lanskem letu ponovno začelo s svojim delom. Društvo vključuje okrog 450 članov. S svojo aktivnostjo je tesno povezano z delovno organizacijo Radenska in krajevno skupnostjo. »Z enoto Vrtnarija skrbimo za lep videz kraja, da bi bil čim lepši in privlačnejši, da bi se turisti čim bolje počutili. Sicer pa sodelovanje začenjamo že na začetku leta, ko sprejemamo načrte in jih usklajujemo. Naša aktivnost pa ni omejena samo na Radence, v to aktivnost se vključujejo tudi druge vasi v krajevni skupnosti, zlasti Kapela in Boračeva, ki ju naši turisti največ obiskujejo. Zlasti pa poskušamo veliko storiti pri popestritvi ponudbe na kulturnem in športnem področju. Naša prizadevanja pa so usmerjena v primernejšo razporeditev obratovalnega časa gostinskih lokalov,« pravi Danica Sečko, predsednica društva.

Poleg usmerjenosti v varstvo in boljši videz okolja si prizadevajo storiti čim več za boljše počutje turistov in jim približati okolje, v katerega prihajajo tudi drugače. Tako je njihova aktivnost usmerjena v širitev kmečkega turizma, kajti prav kmečki turizem je tisti, ki omogoča spoznavanje kraja na najbolj neposreden način. Poleg tega pa jim poskušajo približati naravno in kulturno dediščino. V tem času urejajo sprehajalno pot do Melov, ki bo vodila do oljarne, kjer si bodo gostje lahko ogledali pridobivanje bučnega olja. Do jeseni bo nared tudi viničarija na kapelskem koncu. Do sedaj so namreč značilnostim kraja posvečali premalo pozornosti.

Veliko je bilo storjenega pri usmerjanju gostov. Skupaj z Radensko so označili vse poti in kraje, ki lahko karkoli ponudijo turistu. Povsod so postavljene opozorilne table in drugi znaki. V tem letu bodo sodelovali pri nekaterih večjih prireditvah, prva taka je Radenska noč, na jesen pa bodo sami pripravili praznik mošta in grozdja ter pripravili razstavo cvetja, ki bo v avgustu.

Lotili so se še enega perečega problema, ki ga doslej še niso uspeli rešiti in ga kot kaže — kljub dobri volji še nekaj časa ne bodo, kajti vse se je zapletlo pri občinski upravi. Pred nekaj meseci so že dali vlogo za postavitev nekaj miz in stolov na počivališču za prehodne goste. Toda teh papirjev jim še danes ni uspelo dobiti, sicer bi bilo to počivališče že urejeno. Poleg tega pa je bila urejena še sprehajalna pot na Kapelo, ki pelje skozi gozd. Urejena je tudi trimska steza ob boračevskem potoku.

Letos so tudi razpisali natečaj za spominke in turistične razglednice. Žal je bil odziv skromen, kljub temu pa jim je uspelo zbrati nekaj motivov in spominkov, ki so jih izdelale osnovne šole. S prodajo teh spominkov naj bi začeli v avgustu, ko naj bi zasebnik odprl trgovino na avtobusni postaji, kjer bo poleg spominkov še rezano cvetje, sadje in zelenjava. Značilnost te trgovine bo, da bo prodajala grozdje in sadje s kapelskih gričev. To bo gotovo pritegnilo tudi zanimanje turistov, ki so jim bili prav pridelki okolja nedostopni. Turistom pa so na voljo tudi izdelki domače obrti. Vsak mesec je namreč pred botelom Radin sejem domače obrti.

Turističnemu društvu je v tem enem letu uspelo veliko storiti pri popestritvi turistične ponudbe, zlasti pa v približanju okolja, v katerega pride turist, kar lahko ima samo pozitivne posledice.

Janez Votek

AKTIVNOST MLADIH NA KAPELI

Po krajevnih skupnostih ugotavljamo, da bi bilo potrebno postoriti to in ono, a pri denarju se najprej ustavi. Vse premalo poudarka je na delovnih akcijah, ki so v preteklosti pripomogle k napredku skupnih koristi, čeprav ni bilo denarja. Danes, ko se vse preveč zapiramo za mejnike, je vsaka akcija vredna pozornosti, tembolj če sodelujejo mladi.

Na Kapeli so zavzeti mladinci že velikokrat priskočili na pomoč vrtcu in to pri urejanju vodovoda in čiščenju okolice. Nekaj mladincev je letos pomagalo pri popravilu ostrešja kulturnega doma, da bi tako preprečili propadanje stavbe, ki so jo po osvoboditvi udarniško gradili z velikimi pričakovanji krajani Kapele in okolice.

OO ZSMS Kapela zasluži pohvalo za imenovane in podobne akcije, ob enem pa to obvezuje aktivne mlade Kapelčane, da pritegnejo k sodelovanju številne vrstnike.

MIJA

OBISKALI SMO MLADO KMEČKO DRUŽINO V NEGOVI

Zemlja naj bo pravilno obdelana

»Težko je nam kmetom, cene v trgovinah ves čas dvigajo, nas kmete nič ne vprašajo, tako da so naši izdelki ves čas enako vredni«, nam je povedal dvaintridesetletni kmet Feliks Kramberger iz Negove, ko smo ga pred kratkim obiskali. »Toda mi smo vseeno zadovoljni. Doma imamo vse, vse si sami pridelamo, tako da nas nikoli ne prizadeva primankljaj na tržišču — razen rezervnih delov za kmetijske stroje, umetna gnojila in gorivo.«

»Kako ste se odločili za kmetijstvo?«

»Leta 1969 se mi je s traktorjem smrtno ponesrečil oče; ker sem bil kot sedemnajstletnik najmlajši v družini, sem se lotil dela na kmetiji. Tri leta pozneje sva se spoznala z Anico in se poročila. Oba sva imela veselje do kmetovanja in tako se je začelo«, pripoveduje Feliks.

Tako sta se poročila pred dvanajstimi leti. Sedaj imata tri otroke: Robija (11), Simono (9) in Srečka (1). Sta lastnika osmih hektarjev zemlje, ki jo pravilno obdelujeta. Imata dva traktorja z vsemi kmetijskimi pripomočki. Zgradila sta si novo hišo, kupila avto . . . Osem krav iz hleva daje letno KZ Ivanjci 15 do 20 tisoč litrov mleka. Doma imajo še svinje, kure, race. V kratkem si bodo zgradili nov hlev . . .

»Vse so to zaslužile najine štiri roke s tema dvema traktorjema. Delava dan in noč. Za nas kmete ni počitka ko naredimo svoje, delamo pri sosedih in vsi so zadovoljni z najinim delom; tako včasih tisti, ki nas ne poznajo, mislijo, da sva nora, ko naju vidijo ob polnoči na njivi.

Anica in Feliks sta pridna. To se vidi v hiši in okrog nje. Pravijo: »Dosti delamo in za svoje delo smo primerno plačani. Malo jih jezijo na kmetijski zadrugi v Ivanjcih, ker kooperanti pogosto ostanejo brez goriva, traktor pa brez goriva ne orje . . .

Anica opozarja, predvsem mlade, da ne hodijo toliko v mesto, da se da tudi od kmetije lepo živeti, kajti veliko je mladih, ki ne dobijo zaposlitve, še več pa neobdelane zemlje. »Če bi vso našo zemljo pravilno obdelavali bi krušno žito še izvažali, ne pa uvažali od takih, ki nimajo niti polovico naše zlate zemlje.

Za svoje otroke pravita Krambergerjeva, da bi bili najbolj srečni, če bi tudi oni postali kmetje. Že sedaj jima Robi in Simona dosti pomagata, in ker imata veselje do kmetije, zakaj jih po osnovni šoli ne bi šolali na kmetijskih, pravijo.

Takšna sta Anica in Feliks Krambergerjeva iz Negove; veliko delata pa tudi veliko imata, veseli so in srečni. Sosedje jih imajo radi, kakor tudi oni sosede in medsebojno si pomagajo.

Oste Bakal

Proslavili 21. krajevni praznik

V Cerkvenjaku so sredi julija proslavili 21. krajevni praznik in 40 obletnico osvoboditve. Krajevni praznik praznujejo v spomin na dogodek iz narodnoosvobodilne borbe, ko se je Osojnikova skupina partizanov 14. julija 1942 v Stanetincih pri domačiji Antona Fekonje spopadla z nemškima orožnikoma, ki sta zbirala ljudi za prisilno delo. V tem spopadu je v sedanji občini Lenart počila prva partizanska puška.

Ob prazniku so tudi letos v Cerkvenjaku pripravili že tradicionalni prikaz starih kmečkih običajev, šeg in navad. Prikazalo jih je 25 skupin za okrog 250 sodelujočimi domačini. V tamkajšnji osnovni šoli so si lahko obiskovalci ogledali še kulinarično razstavo, ki so jo pripravile domače gospodinje, v dvorani kulturnega doma pa so bila na ogled likovna dela Cerkvenjačana Iva Lorenčiča.

Na osrednji proslavi so najzaslužnejšim krajanom podelili priznanja OF, k spomeniku padlim v narodnoosvobodilni borbi so položili venec, člani gasilskega društva pa so prevzeli novo gasilsko vozilo.

Franc Bratkovič

Razpisna komisija pri Upravi za inšpekcijske službe občin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota, v Murski Soboti

RAZPISUJE
prosta dela in naloge

1. Kmetijskega inšpektorja za enoto Murska Sobota
2. Veterinarskega inšpektorja za enoto Murska Sobota
3. Sanitarnega inšpektorja za enoto Gornja Radgona
4. Požarnega inšpektorja za enoto Ljutomer in Lendava

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

pod štev. 1: visoka izobrazba agronomske smeri, opravljen strokovni izpit, 5 let delovnih izkušenj;

pod štev. 2: visoka izobrazba veterinarske smeri opravljen strokovni izpit, 5 let delovnih izkušenj;

pod štev. 3: višja šola zdravstvene smeri, opravljen strokovni izpit, 3 leta delovnih izkušenj;

pod štev. 4: višja šola požarnovarnostne smeri, opravljen strokovni izpit, 3 leta delovnih izkušenj.

Za opravljanje del in nalog navedenih pod štev. 1, 2 in 4 se kot poseben pogoj zahteva znanje madžarskega jezika.

Delovno razmerje za vsa razpisana dela in naloge se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave pošljite v roku 15 dni po objavi razpisa razpisni komisiji delovne skupnosti Uprave za inšpekcijske službe občin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota v Murski Soboti.

Kolkovani prijavi za 20,00 din priložite dokazilo o izpolnjevanju pogojev, navedenih v razpisu, in življenjepis.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

za šolo za šolo za šolo za šolo

SVINČNIKI, NALIVNA PERESA, RAVNILA, TRIKOTNIKI, RADIRKE, BARVICE

COPATE IN ŠOLSKE TORBICE TER OTROŠKA KONFEKCIJA

STARŠI IN OTROCI!

obiščite nas pravočasno

v BLAGOVNICI Potrošnik

murska sobota

KAJAKAŠKO TEKMOVANJE MURA 85

BD MURA ekipni zmagovalec, več prvih mest med posamezniki

V soboto in nedeljo je bilo na reki Muri tradicionalno tekmovanje kajakašev in kanuistov na divjih vodah v slalomu in spustu Mura 85, ki ga prireja BD Mura iz Kroga. Na tekmovanju je sodelovalo okrog 120 udeležencev iz 12 klubov iz Hrvaške in Slovenije. Tokrat je bila udeležba solidna, saj so nastopili tudi nekateri reprezentantje. V središču zanimanja številnih obiskovalcev je bil kajpak Srečko Masle iz Ljubljane, drugouvrščeni v svetovnem prvenstvu v spustu. V svoji kategoriji ni imel pravih tekmecev in je prepričljivo zmagal v spustu. Sicer pa je bilo letošnje tekmovanje na valovih Mure izredno zanimivo. To še posebej velja za tekmovanje kanuistov enosedov, kjer so se pomerili državni reprezentant Murgelj iz Celja in udeleženec svetovnega prvenstva ter domačina Karas in Varga. Zanesljivo je zmagal Karas in tako dokazal, da sodi med najboljše v državi. Zanimiv je bil tudi dvoboj kanuistov dvosedov med letošnjima državnima mladinskima prvakoma Šafaričem in Ivičem iz Varaždina ter svetovnima mladinskima prvakoma Maričem in Horvatom iz Kroga. Uspešnejša sta bila domačina in se tako oddolžila Varaždincema za poraz na državnem mladinskem prvenstvu. Izvrsten rezultat je dosegel tudi Vereš med mladinci kajakaši enosedi, kjer je prepričljivo zmagal. Sicer pa so tekmovalci BD Mura iz Kroga, ki je bilo ekipni zmagovalec, osvojili več prvih mest.

V konkurenci pionirjev je v spustu zmagal S. Kovačič, Serec je bil tretji, Kovačič četrti in Peterka peti, vsi Mura. Ozbetič iz Bistrice je zasedel sedmo mesto, Kuzmič (M) 13, Kebel 14, J. Graj 15, R. Graj 18 in Gerič 22, vsi Bistrica. V mladinski konkurenci je v spustu K-1 zmagal Vereš, S. Kuzmič, oba Mura, je bil tretji, Gerič iz Bistrice je bil 14. Med mladinkami pa je Borčeva zasedla peto mesto. Pri članih K-1 je zmagal Karas, varga je bil tretji, Ljuboja pa šesti, vsi Mura. V konkurenci članov kanuistov dvosedov sta zmagala evropska mladinska prvaka Marič—Horvat, Činč—Titan pa sta bila tretja. Med turusti K-1 je Kolenko zasedel četrto, Donko 5, Jakšič 13 in Gerič 14. mesto, vsi Bistrica. Pri turistih kanuistih dvosedih sta bila Šernek—Senica iz Bistrice osma, Kumin—Donša 9, Borovič—Meolic 10. in Graj—Vrdoljak 12, vsi Mura. V slalomu so se od domačih tekmovalcev izkazali: Varga, ki je zmagal pri članih K-1, Činč—Titan, ki sta zmagala pri članih C-2 in Vereš—Marič, ki sta bila tretja.

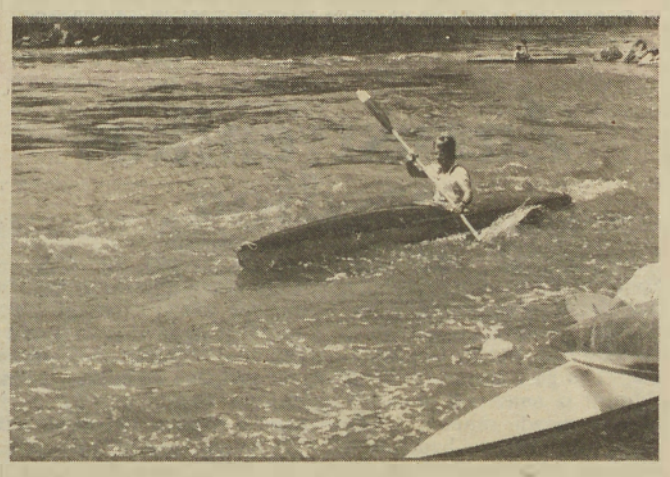

V skupni uvrstitvi je zmagala Mura s 177 točkami pred Hrastnikom 160, Lipo iz Krške vasi 121, Varteksom iz Varaždina 93, Bistrico 86, Nivojem iz Celja 82, Soškimi elektrarnami 80, Razlagom iz Čateža 62, Partizanom iz Krškega 47, Kranjem 14 in Radetom Končarjem iz Zagreba 10 točk. Prireditev je lepo uspela, prvič pa so merili rezultate elektronsko.

Sicer pa tekmovalci BD Mura iz Kroga letos dosegajo zavidanja vredne uspehe, saj so osvojili naslov mladinskega prvaka Evrope (Marič—Horvat), pet drugih mest na državnih prvenstvih v mladinski in članski konkurenci ter eno tretje mesto. V svojih vrstah imajo kar tri kandidate za sestavo državne mladinske reprezentance, ki se bo prihodnje leto udeležila prvega svetovnega mladinskega prvenstva v spustu v Spittalu v Avstriji. To so kajakaš Miran Vereš ter kanuista Milan Marič in Niko Horvat. Med kandidati za državno člansko reprezentanco pa je tudi Milan Karas, ki je prav na nedeljskem tekmovanju na reki Muri dokazal, da sodi med najboljše v državi in da si zasluži, da nosi državni grb. V BD Mura iz Kroga je trenutno nekaj zares obetavnih tekmovalcev, ki bi ob boljših delovnih razmerah in večjem strokovnem delu lahko dosegali še boljše rezultate.

Sicer pa je BD Mura iz Kroga zgleden športni kolektiv, ki ima v svojih vrstah poleg odličnih tekmovalcev tudi zelo delavne člane upravnega odbora. Večino potrebnih sredstev si namreč klub ustvari sam z raznimi prireditvami, lani pa so prvič zelo uspešno organizirali tudi tombolo ter si na ta način prislužili potreben denar za nakup novega kombija.

Feri Maučec

STRELSTVO

Noršinci v republiški ligi

Pred kratkim se je začelo prvenstvo v republiški strelski ligi z malokalibrsko puško. V ligi sodeluje 15 najboljših ekip z lanskega republiškega prvenstva. Med njimi tekmuje tudi ekipa Noršinec kot edina iz Pomurja. Na lanskem tekmovanju so strelci iz Noršinec osvojili osmo mesto. Doslej je bilo odigranih pet kol. Noršinčani so se najbolje odrezali v tretjem kolu, ko so osvojili šesto mesto.

Vrstni red po 5. kolu:

Celje	61 točk
Kamnik	55 točk
Kovinar, Štore	54 točk
Panovec, N. Gorica	53 točk
NTU, Sl. Gradec	47 točk
Kidričevo	44 točk
Tine Kmetič, Trzin	32 točk
Žalec	29 točk
Kranj	27 točk
NORŠINCI	24 točk
Postojna	23 točk
Brest, Cerknica	15 točk
A. Majerič, Maribor	13 točk
Škofja Loka	10 točk
Rudnik, Hrastnik	6 točk

ŠAH

Čavužičeva na republiškem prvenstvu

V Kranju poteka republiško prvenstvo za članice, na katerem sodeluje tudi Brigita Čavužič, članica ŠD Radenska Pomurje iz Murske Sobote. Po odigranih osmih kolih je Čavužičeva drugouvrščena na republiškem prvenstvu mladink, s 3 točkami in pol na dvanajstem mestu.

NOGOMET

Mura začela s pripravami

Nogometaši Mure so začeli s pripravami za novo tekmovalno sezono v slovenski nogometni ligi pod vodstvom trenerja Zorana Cirkvenčiča in novega tehničnega vodje Vladimirja Škofa. Trenirajo na igrišču štirikrat tedensko. Zaradi dopustov je na prvih treningih manjkalo nekaj igralcev, sicer pa so treningi dobro obiskani. Večjih sprememb v prestopnem roku ni bilo. Odšli so Šiftar, Vršič, Oršoš in Friedreich, prišli pa Bencak, Idič in Raketič. Mura je že odigrala tekmo z moštvom MDA Goričko 85, dogovorjene pa imajo tudi nekatere prijateljske tekme, ki jih bodo odigrali med pripravami. Že v nedeljo, 4. avgusta, bodo v Murski Soboti gostili avstrijsko moštvo Feldbach. Igrali pa bodo še s Turniščem, Feringom, Bakovci, Körmendom in Nedelico.

MALI NOGOMET

Zmagal Vrelec

V Noršincih je bil turnir v malem nogometu, na katerem je sodelovalo 16 ekip. Zmagal je Vrelec iz Moravec pred Bogojino in Mlajtinci. Prve štiri ekipe so prejele pokale.

Balkansko mladinsko atletsko prvenstvo

Srebro in bron za Šiftarja na Kreti

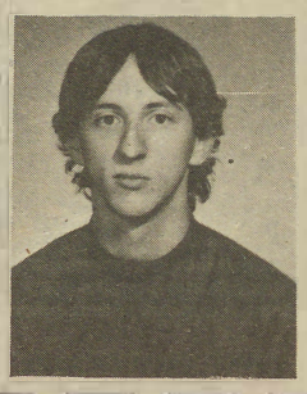

Na mladinskem balkanskem atletskem prvenstvu v Haniji na Kreti je član AK Pomurje iz Murske Sobote Vito Šiftar dosegel lep uspeh. V teku na 100 metrov je s časom 10,78 osvojil tretje mesto in bronasto kolajno. V štafeti 4 × 100 m pa je Šiftar s Kmetičem in Šiško iz Maribora ter Pascutinijem iz Varaždina osvojil drugo mesto s časom 41,76 in srebrno kolajno. To je lep uspeh mladega šprinterja iz Murske Sobote, ki se je letos že nekajkrat izkazal z odličnimi rezultati.

KOLESARSTVO

Škraban prvi, Cigut drugi v Varaždinu

Kolesarji Pomurja so sodelovali na spominski pionirski etapni dirki v Novem mestu in na mladinski kolesarski dirki Po poteh Kalniških partizanov v Varaždinu. Na dirki v Novem mestu v spomin Gorjanskega bataljona je v močni mednarodni udeležbi nastopila tudi ekipa Pomurja v sestavi Konstantinovič, Šooš, Žnidarič in Štajner. Osvojili so deseto mesto, kar ni najbolje, vendar pa gre za mlade in še neizkušene tekmovalce. V posamični konkurenci je Konstantinovič zasedel 13. mesto z minimalnim zaostankom štirideset sekund za zmagovalcem Šooš je bil 31, Štajner 43 in Žnidari 37.

Na mladinsko kolesarski dirki v Varaždinu, ki je štela tudi za prvenstvo Hrvaške, je sodelovalo 70 tekmovalcev iz 16 klubov iz Hrvaške in Slovenije. Dirke so se udeležili iz 16 klubov iz Hrvaške in Slovenije. Dirke so se udeležili tudi pomurski kolesarji, ki zaradi pomanjkanja sredstev niso sodelovali na nekaterih zadnjih dirkah, in dosegli lep uspeh. Najuspešnejši je bil Škraban, ki je osvojil prvo mesto pred klubskim kolegom Cigutom. Kopun pa je bil petnajsti.

LJUTOMER

USPEL PLAVALNI TEČAJ

V Ljutomeru so že pred leti začeli organizirati plavalne tečaje na Ribnikih. Z zgraditvijo plavalnega bazena v Ljutomeru pa so tovrstne aktivnosti prenesli v bazen, ki je velika pridobitev za ljutomersko občino. Tako jim s plavalnimi tečaji, ki jih organizira ZTKO Ljutomer, v veliki meri uspeva odpravljati plavalno nepismenost tako pri mladih kot starejših. Tudi letos so organizirali plavalni tečaj za šolsko mladino in odrasle. Odziv je bil zadovoljiv pri šolski mladini, manj pa so bili zadovoljni z udeležbo odraslih, čeprav je v občini tudi med starejšimi precej neplavalcev. Vzroki, da se odrasli težko odločajo za plavalne tečaje so nezaupanje pred vodo in sramežljivost pred drugimi, ki jih poznajo. Zato so za odrasle organizirali plavalni tečaj v popoldanskih urah, ko v bazenu ni bilo več toliko plavalcev. Tečaja so se udeležile tudi tri ženske in se vse naučile osnov plavanja. Pri šolski mladini je bil odziv veliko boljši, čeprav tudi s to udeležbo ni mogoče biti povsem zadovoljen. Tečaj je obiskovalo 41 kandidatov, ki so po končanem tečaju opravili preizkus znanja za bronasto značko »delfinček«. Preizkus je uspešno opravilo 15 udeležencev tečaja. Plavalni tečaj v Ljutomeru so vodili štirje predmetni učitelji telesne vzgoje. Plavalni tečaj bodo organizirali še v prvi polovici avgusta.

Branko Žnidarič

STRELSTVO

MURA IN FLISAR

Strelska družina Koloman Flisar s Tišine je na Krajni pripravila tradicionalno tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško v počastitev dneva vstaje. Tekmovanja se je udeležilo 70 strelcev. Ekipno je zmagala SD Mura pred SD Boris Kidrič in Sebeborci, posamezno pa Flisar (ABC Pomurka) s 86 krogi pred Detelbahom (Gederovci) 83 in Horvatom (Mura) 81 krogov.

frku

NOGOMET

RAKIČAN IN RENKOVCI — OSTATI V LIGI

V pretekli tekmovalni sezoni sta si moštvi Rakičana in Renkovec pridobili pravico, da v naslednji sezoni nastopata v pomurski nogometni ligi. Rakičan je namreč postal prvak v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota, Renkovci pa prvak v prvi občinski nogometni ligi Lendava. Rakičanu je ta podvig uspel po desetih letih igranja v prvi medobčinski ligi, Renkovcem pa po sedmih letih, odkar obstaja klub. Medtem ko je Rakičan nekoč že nastopal v vzhodni censki ligi, pa pomeni za Renkovce uvrstitev v pomursko ligo doslej največji uspeh. Obe moštvi sta zlasti dobro igrali v spomladanskem delu tekmovanja, saj je Rakičan izgubil samo dve točki, Renkovci pa tri točke. Za dosežene uspehe so gotovo zaslužni igralci obeh moštev s trenerjema Jožetom Golobom (Rakičan) in Štefanom Markojem (Renkovci), levji delež pa imata tudi nadvse prizadevna predsednika klubov Dušan Jenko (Rakičan) in Janez Zver (Renkovci), ki žrtvujeta veliko prostega časa, da delo v klubih poteka nemoteno.

NOGOMETNO MOŠTVO RENKOVCI — prvak I. občinske nogometne lige Lendava. Stojijo od leve: Š. Markoja (trener), Stanko, S. Cerni, Dominko, Štaus, J. Zadravec, I. Zadravec, I. Magdič, A. Cerni in Zver (predsednik). Čepijo: A. Černi, S. Markoja, Kocet, F. Magdič, Draškovič, Horvat, Pucko in S. Markoja.

Kot kaže, v moštvih ne bo prišlo do bistvenih sprememb in bodo v pomurski ligi nastopali v glavnem igralci, ki so si priborili to pravico. Rakičan se namerava okrepiti le s tremi igralci, dvema vratarjema in enim napadalcem, k Renkovcem pa sta doslej pristopila dva igralca. Po besedah trenerja Goloba pri Rakičanu računajo, da bodo v pomurski ligi pristali nekje v sredini lestvice, prvo leto pa bi tudi bili zadovoljni z obstankom v ligi. Predsednik NK renkovci Zver pa pravi, da bi bili zadovoljni z obstankom v ligi, vsaka boljša uvrstitev pa bi pomenila lep uspeh.

Feri Maučec

PREDSTAVLJAMO VAM

MIRAN VEREŠ — PERSPEKTIVNI KAJAKAŠ

Sedemanjstletni Miran Vereš iz Bakovec, učenec srednješolskega centra strojno-tehniške usmeritve v Murski Soboti in član BD Mura iz Kroga, sodi med zelo obetavne kajakaše. Čeprav se je s kajakaštvom začel ukvarjati šele pred dvema letoma, za kar se je sam navdušil ob gledanju svojih vrstnikov, je v kratkem času dokazal, da sodi v sam vrh slovenskega in jugoslovanskega kajakaštva. Svoj prvi uspeh je dosegel na reki Muri, ko je zmagal med pionirji, čeprav je treniral samo dva tedna. Takoj zatem je zmagal tudi na tekmovanju v Zagrebu, potem pa je bilo sezone konec. Ti začetni uspehi so ga spodbudili, da se je vestno pripravljal za novo tekmovalno sezono, vendar ni šlo vse po načrtih. Čeprav tudi zmag ni manjkalo, so bila nihanja na tekmovanjih. Pri njegovi uveljavitvi pa sta mu veliko pomagala izkušena klubska tovariša Karas in Varga z nasveti in skupnimi treningi. Dobro se je pripravljal tudi za letošnjo sezono in se izkazal, že na novoletnem spustu v Zagrebu, saj je med člani v spustu osvojil tretje mesto. Potem pa so nastopile težave. V šoli ni šlo tako kot bi bilo potrebno, zaradi bolezni dva tedna ni sedel v čoln, tri tedne pred evropskim mladinskim prvenstvom pa si je še porezal prst na roki, tako da ni mogel trenirati. Vse to se je seveda poznalo pri njegovi uvrstitvi na evropskem mladinskem prvenstvu. Vseeno pa se lahko pohvali z nekaterimi letošnji dobrimi uvrstitvami. Tako je bil na letošnjem državnem mladinskem prvenstvu v kajaku enosedu tretji, v kanuju dvosedu skupaj z Maričem drugi, ekipa Kroga pa je bila tudi druga v moštveni vožnji v kategoriji 3 × C—2. Za svoj največji uspeh doslej ima lani osvojeni naslov državnega mladinskega prvaka v moštveni vožnji skupaj z Borovičem in Karasom v kategoriji 3 × K—1. Sam pa je s kajakom enosedom na lanskem mladinskem državnem prvenstvu osvojil tretje mesto. Je med kandidati za sestavo državne reprezentance, ki bo prihodnje leto nastopala na prvem svetovnem mladinskem prvenstvu v Spittalu v Avstriji. Zato razmišlja, da bi šolo za nekaj časa pustil in se povsem posvetil kajakaštvu, kajti njegova želja, da bi dosegel dober rezultat na svetovnem mladinskem prvenstvu. Kot kandidat za sestavo državne reprezentance se bo že v avgustu ležil osemdnevnih skupnih prav na progi v Spittalu, kjer bo svetovno prvenstvo. V zimskem času pa bo prav tako imel skupne priprave vsak drugi teden. Želimo, da bi se mu njegove želje kar najbolj uresničile.

Feri Maučec

Neka Jennifer Pill (20) iz britanskega Studleyja se je v tej pasji vročini odločila, da se bo poročila. Končno nič nenavadnega ... Toda pregovorila je še pet svojih prijateljic iz iste ulice, da so jo posnemale. To pa je že dogodek!

Razstava ponaredkov

V Londonu so odprli veliko razstavo originalov in uspešnih kopij, ki jih je težko ločiti. Gre za razstavo industrijskih izdelkov ter njihovih plagiatov, imitacij, kopij ipd., ki jih je britanski svet za oblikovanje izbral kot zgled čedalje bolj razširjenega industrijskega »piratstva«. V Londonu so razstavljeni proizvodi britanske industrije in njihovi ponaredki iz Tajvana, Etiopije, Španije, Indonezije, Nigerije, Tajske, Danske, Indije, Maroka, Burme in Kanarskih otokov. Razstavo z naslovom »Imitacija: poštena in nepoštena?« prikazuje, kako so lepi in dragi originali zanemarjeni zaradi ponaredkov, ki jih ponujajo za manj denarja. Tako na primer čudovite obleke iz zbirke Angele Salmon in Georgine Greene za leto 1982, ki je stalo približno 160 dolarjev, ni nihče kupil, ker so enak model iz indijskega platna ponujali za pičlih 25 dolarjev.

RAJE JEZIK ZA ZOBE

— Tega vprašanja več ne ponavljajte, ker boste še druge Bakovčane spravili v slabo voljo.

— Za katero vprašanje gre?

— Za tisto okrog groznih lukenj na asfaltni cesti ...

Najstarejši je Times

Najslavnejši časopis na svetu letos zabeležil 200-letnico izhajanja, in sicer s številko 62.026. Res je, da se je nekdanja nesporna slava prvega in najboljšega že pred več leti osula in da so ta znameniti londonski dnevnik prehiteli po pomenu, odličnem novinarstvu in drugih stvareh nekateri drugi časopisi, da še zdaj plava v dolgovih in še zdaleč nima več takšnega vpliva, vendar je tudi res, da je v 200 letih postal pojem novinarstva. Mnoge rubrike, ki so dandanes nekaj tako običajnega v vsakem časopisu, so se prvikrat pojavile na straneh Timesa, pa naj bodo to pisma bralcem, križanka ali nepodpisani kratki uvodniki. Svoj čas so članki v Timesu blesteli tudi zaradi brezhibne angleščine in odličnega novinarskega sloga. Times je slovel tudi po prodornih in izvrstnih komentarjih o svetovnih dogodkih.

Časopis je leta 1785 ustanovil trgovec s premogom John Walter. Ob ustanovitvi se je list imenoval Daily Universal Register, ime Times pa je dobil tri leta kasneje. Ugled časopisa je rasel iz leta v leto in 1877. leta je naklada znašala že 50.000 izvodov, kar je za tisti čas izjemno veliko. V 20. stoletju je časopis začel bolehati, predvsem ekonomsko. Večkrat je zamenjal lastnika, izgubil je svojo prodornost in vplivnost, v obdobju 1978—1979 pa kar 11 mesecev celo ni izhajal. Pred štirimi leti je Times kupil avstralski založniški mogotec Rupert Murdoch za 2 milijona funtov. Ta je vsebino nekoliko spremenil, vnesel nekaj zabave in časopisu naklada ponovno raste. Lani je izhajal v nakladi 460.000 izvodov.

ZANIMIVOSTI

Londonski The Times je objavil »senzacionalno« vest. Prvi filmski Tarzan, Johnny Weismuller ni bil Američan, temveč Madžar, rojen 1909 v Temišvaru.

x x x

Londonski policaji bodo dobili nove pendreke, dolge 25 centimetrov(sedanji imajo 42 cm), težke 119 gramov (sedanji 275). Pendreke bodo imeli ob pasu in ne kot doslej, v posebnem žepu na hlačah.

x x x

Doslej se je na svetu rodilo čez 400 otrok iz epruvete.

Največ 120 let

Napredek v medicini, še posebej pri zdravljenju raka pa bolezni srca in ožilja, ne prinaša kakšnih spektakularnih uspehov v bistvenem podaljševanju življenja. Statistike namreč kažejo, da so uspehi na teh področjih podaljšali življenjsko dobo največ za 12 let. Ob teh podatkih so na mednarodni konferenci o staranju, ki je bila pred kratkim v Hyannisu (Massachussets, ZDA), strokovnjaki opozarjali, da bi si družba morala prizadevati za večjo aktivnost starejših oseb, ki naj bi bile tudi čim dlje pod »rahlim stresom«. Agencija Associated Press v svojem poročilu s konference zelo obširno navaja tudi mnenje jugoslovanskega strokovnjaka dr. Djordja Kozarevića, beograjskega direktorja Inštituta za kronične bolezni in gerontologijo. Le-ta je govoril glede zmotne debate o »deželi sanj«, v kateri naj bi ljudje živeli tudi do 150 let. Beograjski zdravnik je izjavil, da je največ življenja, kar ga človek lahko pričakuje, 110 do 120 let, njega dolgost pa je najbolj odvisna od aktivnega družinskega življenja, pripadnosti naravi in od minimalnih dramatičnih premikov v življenju.

Na mednarodni konferenci, ki je imela letos moto »realna pričakovanja dolgega življenja«, so objavili tudi podatke o številu najstarejših ljudi v svetu. Statistika pravi, da je bilo 1975. leta 32 milijonov ljudi starejših od 80 let in da je 60 odstotkov le-teh živelo v razvitih državah. Napovedi govore, da bo leta 2000 na svetu 60 milijonov starejših od 80 let, medtem ko se bo njih število v štiridesetih letih povzpelo na 111 milijonov.

Strela udari najpogosteje na ista območja

Poletje je čas, ko nas rada preseneti nevihta in smo priče divjanju silnih naravnih moči, ko temno nebo parajo ognjeni bliski in žareči jeziki strel sekajo po zemlji. Ljudska modrost sicer pravi, da strela udari znenada in nikoli dvakrat na isto mesto, a nanjo se ni zanesti. Bolje je, če verjamemo strokovnjakom, ki raziskujejo strele. Meteorologa Raul Lopez in Ronald Holle trdita, da strela udarja ne samo dvakrat, marveč sploh rada na ista mesta in da zato ni nepričakovana gostja.

Meteorologa že vesta, kaj govorita, saj sta opravila raziskavo, med katero sta analizirala 120.000 poletnih strel v bližini mesta Castle Rock. Za zbiranje podatkov sta imela vrsto občutljivih detektorjev, ki so pokazali, da na določene točke strele udarjajo pogosteje, kot bi bilo pričakovati. Tudi raziskave strel na obalah Floride so potrdile osnovno spoznanje, da strele zelo pogosto udarjajo prav na določena mesta.

Kaj priteguje strele na določena območja, ostaja skrivnost. Res je, da kovinski predmeti in visoki objekti pritegnejo strelo, toda to ne pojasnjuje, zakaj je gostota strel na nekaterih razmeroma ozkih območjih tako velika. Znanstveniki domnevajo, da gre za posebne razmere, ki jih ustvarjajo vetrovi in topografija določenega območja. Obsežnejših raziskav se bodo še lotili. Do takrat pa naj velja, da se je mestom, kamor rado treska, med poletnimi nevihtami najbolje ogniti.

Znanstvenikov predlog

Francoska revija Science et Vie svari, da ni dobro prehitro razglašati ljudi za mučenike. Nekaj časa je za takšnega veljal ameriški fizik Robert Oppenheimer, ki so ga v štiridesetih letih izključili iz ameriških atomskih raziskav zaradi simpatij s SZ. Imeli so ga za žrtev »hudobnega Edwarda Tellerja«. Predstavljali so ga kot zagovornika svobodne misli, humanista, bojevnika proti nečloveškemu totalitarizmu, Tellerja pa kot krvoločnega jastreba. Medtem pa so našli pismo iz leta 1941, v katerem Oppenheimer predlaga ameriški vladi,naj zastrupi civilno nemško in japonsko prebivalstvo z radioaktivno hrano. Tako bi lahko počasi ubili 500.000 ljudi, meni Oppenheimer v pismu.

NE ZAMERITE — TUDI TAKI SMO

— Malo endivije sem vam prinesla z domačega vrta. Bi kateri?

— Jaz bi. Že v naprej hvala!

— Jaz tudi, ampak ...

— Kaj?

— Bučnega olja doma nimate?

— Imamo. Še domači krompir vam bom prinesla, če ne boste »zamerili« ...

Inkubator za jerebice

Češkoslovaški znanstveniki izpopolnjujejo inkubator, namenjen valjenju in vzgoji prepelic v brezteženostnem stanju. Zakaj ravno prepelic? Ta ptica se izleže iz jajca v 15 do 17 dneh (piščancu je za to potrebno tri tedne), čez 35 ali 40 dni pa lahko že sama nese jajca (kokoš pa je za to sposobna šele po petih, celo šestih mesecih). Novi inkubator je za zdaj namenjen zgolj za znanstvene raziskave, ker pa znese prepelica 250 do 300 jajc letno in je njeno meso okusnejše in vsebuje več hranljivih snovi kot kokošje, lahko kmalu pričakujemo tudi drugačno delo v inkubatorju.

Se bo gladina morij dvignila?

Temnogledim napovedovalcem prihodnosti ni težko ustvariti grozljive podobe katastrof, ki preže na človeštvo, saj smo res stopili na usodna razpotja. Med nesrečami, ki nas čakajo, je tudi svetovni potop, o katerem se že nekaj let krešejo kopja strokovnjakov in nestrokovnjakov. Kot meni večina znanstvenikov, se krešejo zaman, saj do potopa ne bo prišlo.

Gre za predvidevanja, da se bo povprečna temperatura na zemlji dvignila za nekaj stopinj, kar naj bi povzročilo topljenje večnega ledu na obeh polih, predvsem pa na Antarktiki, kjer je v ledenem pokrovu blizu 90 odstotkov vseh svetovnih zalog sladke vode. Stalitev ledenega pokrova bi seveda močno dvignila gladino svetovnih morij, to pa bi prineslo uničenje cvetočih mest in vsega drugega na sedanjih morskih obalah.

Do zvečanja povprečne temperature bo zanesljivo prišlo, pravijo znanstveniki. Zaradi vse večjih količin ogljikovega dvokisa in prahu, ki nastajata pri izgorevanju fosilnih goriv, je nevarnost, da bo prišlo do učinka tople grede, se pravi, da se zemlja ne bo več ohlajala v vesoljski prostor, marveč se bo začelo ozračje segrevati. Splošna otoplitev pa seveda po prvem premisleku grozi staliti večni led.

Znanstveniki odgovarjajo, da bi v primeru, ko bi poprečna temperatura porasla za 8 do 10 stopinj, sploh ne prišlo do taljenja večnega ledu, marveč ravno do obratnega pojava: ledu bi bilo več, gladina morij pa bi se znižala. Zaradi povečane vlažnosti v zmernih podnebnih pasovih bi nastajalo več padavin, se pravi tudi snega v polarnih podnebnih razmerah, to pa bi pomenilo več novega ledu.

Seveda tudi izsušitev morij ni najbolj prijetna slika bodočnosti. Zato je bolje, da verjamemo tistim strokovnjakom, ki pravijo, da bo človeštvo do takrat, ko naj bi prišlo do takšnih katastrof, tehnološko že toliko napredovalo, da bo uporabljalo neškodljive energetske vire. Ogljikov dvokis, ki se zdaj zares nevarno kopiči v ozračju (računajo, da bo koncentracija največja okrog leta 2100), pa bodo počasi posrkala svetovna morja. Ta naravni proces teče že tudi zdaj, vendar pa morja niso kos strahovito povečanim količinam. Kot so izračunali, bo trajalo okoli 300 do 500 let, preden bodo svetovna morja posrkala vso odvečno količino plinov.

PIŠTA modrüje

Pri biži nas je nekaj parov,
zemlè pa deset hektarov,
kombajn, traktor, dvajsti krav,
svinj, kokouši par stou glav.

Počivat odimo v fabriko,
tan si služjimo razliko.
Doma primemo kak eden,
tak dela gnes što je čeden.

Sila kakša če nastoupi,
te se na bolniško stoupi.
Par dnij či štoj falij,
se rejsan nika ne zgodij.

Grünt pa majo stara mati,
tak se nej je za bojati,
če nej smo zaposleni stalno,
lepou dobimo socialno.

Moja dežela.

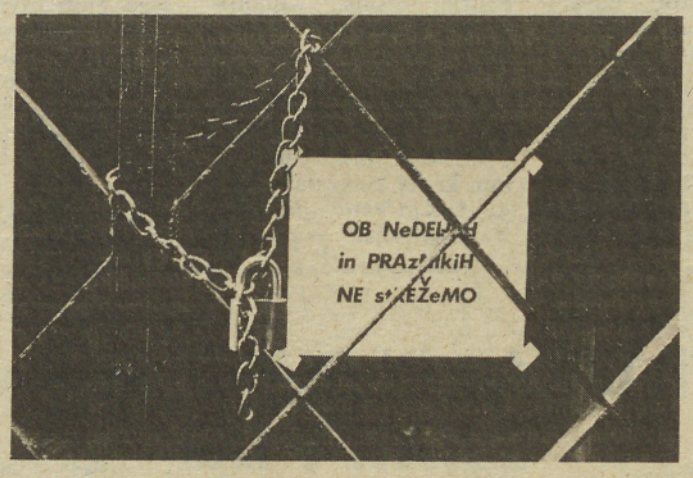

Danes je Slovenija poldrugo uro daleč od Frankfurta in Rima, dve uri od Pariza, iz Londona je mogoče priti v treh urah, iz New Yorka v devetih, iz Toronta v osemnajstih. Pot iz Avstralije traja uro manj kot en dan.
Nikoli pa ne vemo, koliko ur se bo moral gost voziti od lokala do lokala, preden bo prišel do svojega nedeljskega kosila.

Slovenija. Njenih zakladov nismo dobili od dedov v dar. Zaupali so nam jih vnuki.

Slovenija

sm delo

RADIO MURSKA SOBOTA

Najlepših 25 pesmi, ki si jih lahko izbirate v oddaji 21—232, Potekala bo v živo iz studia Radia M. Sobota, 7. avgusta 1985

1. SUADA — Plavi orkestar
2. ZA MILIJON GODINA — Yu rock misija
3. SERENADA — Grupa 777 in Krunoslav Slabinac
4. TAJNA ŽIVOTA — Tereza Kesovija
5. PJESMO MOJA — Jasna Zlokić
6. MODRE OČI — F +
7. PARADNI TANGO — Agropop
8. NAVALI NAROD NA GOSTILNE — Janez Bončina Benč
9. BYE, BYE, BARBARA — Čudežna polja
10. PITAJU ME PITAJU — Oliver Mandić
11. NAJ BO TA PLES LE ZA NAJU — Nace Junker
12. LIPE CVATU — Bijelo dugme
13. 19 — Paul Hardcastle
14. MY TOOT TOOT — Denise Lasalle
15. WE ARE THE WORLD — Usa for Africa
16. MATERIAL GIRL — Madonna
17. SE MINNAMOTO — Ricchi e Poveri
18. PURPLE RAIN — Prince
19. LAST CHRISTMAS — Wham
20. NIGHTSHIFT — Commodores
21. Fur alle — Wing
22. LET IT SWING — Bobbysocks
23. WE BELONG — Pat Benatar
24. ALL I NEED — Jack Wagner
25. ALL OF YOU — Diana Ross in Julio Iglesias

KRATKE BLUZE IN DOLGI PLAŠČI — Letošnje kombinacije so še prav posebej zanimive! Tudi poleti lahko imate namesto jopice tanek dolg plašč; če je s kratkimi rokavi, lahko imate pod njimi bluzo z dolgimi rokavi, če pa so rokavi dolgi in zavihani, pa bluzo do pasu brez rokavov. Hlače so moško krojene.
Čisto nova za poletje in v čisto modernih svetlih poletnih barvah je dvodelna karirasta, preprosto krojena obleka. Barvi kara sta smetanino in svetlo rožnata. Bela jopica ima globoko všite rokave. (po NŽ)

Z domačo kozmetiko do lepote

Cene kozmetičnih preparatov v trgovinah so že tako visoke, da se jim marsikatera žena raje odpove. V naslednjih vrsticah vam bomo svetovali, kako si naredite kreme doma same, losione in podobne preparate, ki so poceni, pa vendarle uspešni.

KREMA ZA TELO

Zelo dobro kremo za telo pripravite tako, da zmešate štiri žlice mleka in dve pesti riževe moke. Kremo pustite na telesu nekaj minut, nato jo izperite s toplo vodo.

Če želite imeti žametno kožo, jo premažite z olivnim oljem ter se nato za pet minut potopite v toplo vodo. Nato se obrišite.

MLEKO ZA ČIŠČENJE OBRAZA

Če vam je zmanjkalo mleka za čiščenje obraza, lahko za to uporabite običajno mleko, ki ga nakapate na kosmič vate, ter nato obraz umijete še z mlačno vodo ter namažete s kremo.

MASKA ZA OBRAZ

V jajčni beljak dodajte tri kapljice limoninega soka in stolcite v sneg. Sneg nanesite na obraz in pustite deset minut. Nato obraz umijte z mlačno vodo in namažite s hranljivo kremo.

LOSION ZA OBRAZ

Sami lahko pripravite dober losion za obraz, če skuhate pest lešnikovih listov v treh decilitrih vode. Losion precedite ter uporabljajte za nego obraza zjutraj in zvečer.

DOMAČA KREMA ZA ROKE

Pest grobo mlete koruzne moke zmešajte s tremi žlicami olivnega olja. S to kremo namažite roke vsak večer pred spanjem.

NEGA MASTNE KOŽE

Mastno kožo morate vsaj enkrat tedensko umiti z mlekom, v katerega ste kanili nekaj kapljic kolonjske vode ali limoninega soka.

NEGA SUHE KOŽE

Suho kožo negujete tako, da jo pred vsakim odhodom iz hiše ali stanovanja namažete z glicerinsko kremo in pustite nekaj minut, nato pa odvečno kremo odstranite s papirnatnim robčkom ali kosmičem vate.

Če imate suho kožo, morate paziti tudi pri sušenju las, tako da pred sušenjem las namažete obraz s hranljivo kremo.

LOSION PROTI ČRNIM PIKAM NA OBRAZU

Da bi se izognili črnim pikam, si pripravite psoeben losion iz dveh listov rozmarina, ki ju prelijete s čistim alkoholom ter pustite stati deset dni. Po desetih dneh tekočino precedite in jo nato uporabljajte vsak večer za čiščenje obraza. Lahko pa poskusite tudi tako, da v kožo utrete med in kožo masirate pet minut. Potem kožo izperite z mlačno vodo ter jo premažite še z blagim losionom.

Nič nas ne sme presenetiti

Varnost stanovanj med dopustom

Po podatkih službe kazenskega pregona število vlomov v stanovanja iz leta v leto narašča. Zato ni odveč opozorilo, da moramo stanovalci sami več storiti za varnost naših stanovanj in premoženja v njem, kadar se odpravljamo od doma, zlasti pa med letnim dopustom, ko smo odsotni za več dni. Večina ljudi namreč misli, da je s tem, ko je pred odhodom od doma zaklenila vhodna vrata, poskrbela za varnost svojega stanovanja. Na žalost pa je to pogostokrat premalo in ne zadrži vlomilcev, da ne bi na bolj ali manj nasilen način prišli v stanovanje in iz njega pobrali denar, nakit, razne tehnične predmete in druge dragocenosti. Poti, po katerih pridejo vlomilci in tatovi v stanovanja, so različne. Včasih niti ne zahtevajo večje sile, temveč le poprejšnje opazovanje. Tako so znani primeri, da je storilec prežal in čakal na priložnost, ko je lahko neovirano stopil v stanovanje skozi odprta vrata, ko v njem ni bilo nikogar, ker je gospodinja skočila v trgovino, k sosedi ali na vrt. Veliko naporov tudi ni potrebno, ko storilec ugotovi, kje puščajo stanovalci ključe vhodnih vrat. Da to odkrije, marsikje ne potrebuje veliko časa, saj je znano, da na primer ljudje na podeželju puščajo ključe v podstavkih cvetličnega lončka, na polički nad vrati, pod predpražnik ali pa na žeblju na okvirju vrat. V mestih pa so najbolj pogosta mesta za shranjevanja ključa poštni nabiralnik ali pod predpražnikom. Bolj izurjeni vlomilci si pomagajo pri odklepanju ključavnic s posebnimi pripravami — odpirači, ki si jih sami izdelajo. Med storilci pa ne manjka tudi takih, ki so tako zmotivirani za tatvino iz stanovanja, da uporabijo grobo silo, razbijejo vhodna vrata in se polastijo dragocenosti v njem. Pri tem ima storilec olajšano delo, če so okna in vrata odprta, lahko pa jih odpre tudi s silo, tako da razbije oziroma izreže steklo ter naredi odprtino, skozi katero lahko nato iz notranje strani odpre okno ali vrata. Obstajajo pa tudi sposobni vlomilci, ki svoje dejanje temeljito pripravijo. Ti stopajo v stanovanja skozi streho, po kanalizacijskih ceveh ali si skopljejo rov. Tak in podobni prijemi so pogosti zlasti v poletnih mesecih — med letnimi dopusti. Kaj torej storiti za večjo varnost stanovanj? Veliko lahko storimo, da vgradimo sodobno varno ključavnico in okovje v vhodna stanovanjska vrata (cilindrične ključavnice). Od tehničnih sredstev zaščite so priporočljive alarmne naprave. Odveč ne bi bila tudi posebna veriga, ki se montira na notranji strani vrat. Največ pa lahko naredi naše vsakdanje ravnanje in obnašanje. Veliko pa nam lahko pri tem pomagajo tudi naši sosedje, kadar smo za več dni zdoma.

F. M.

Domači recepti proti pikom

Mogoče bodo naslednji domači recepti tudi vam lajšali bolečine ob pikih os, čebel in drugih žuželk ter preprečili srbenje:

— na oteklino damo mešanico enakih delov medu in sode bikarbone;

— na mesto, kjer nas je žuželka pičila, damo kašasto raztopino kuhinjske soli;

— nekaj kapljic soka svežega paradižnika bo prav tako ublažilo bolečino ter pomagalo, da otekline izgine;

— lahko pa si pomagamo tudi tako, da ranico in oteklino natremo z rezino čebule.

DOMAČI LOSION PROTI PIKOM ŽUŽELK

Tričetrt litra kisa, ki ste mu dodali 25 g melise, 25 g mete, 25 g rožmarina, 25 g žajblja in 25 g sivke, pustite dobro zaprtega stati tri tedne. Nato pripravek precedite in dodajte 25 g čistega alkohola. S tem losionom si premažite vse telo, pazite, da vam ne kane v oči. Komarji in druge žuželke bodo letali v precejšnji oddaljenosti od vas.

Še enkrat vas opozarjamo, da so to prastari kmečki recepti!

Plavajte — za lepo telo in dobro kondicijo

Na vročem soncu nič bolj ne prija kot osvežitev v vodi. Zakaj ne bi te osvežitve izkoristili za lepoto svojega telesa? Seveda mislimo pri tem plavanje, ki ima mnogo prednosti pred drugimi oblikami fizičnih vaj. Ko na primer plavate v reki proti toku je učinek enak, kot da bi dvigovali breme, vendar je nevarnost, da se poškodujete mnogo manjša, ker v vodi ne morete narediti tveganih hitrih gibov. Ko ste v vodi, se zdi, kot da gibe izvajate brez najmanjšega napora. Kakor da ste v brezračnem prostoru.

Mišice so sproščene, In to prinaša tudi psihično sprostitev. Poleg tega se s plavanjem aktivirajo vse mišice. Plavanje hkrati krepi in utrjuje mišice rok, ramen, prsi, trebuha, kolkov in nog. Izmed vseh ostalih športov ima edino smučanje podoben učinek.

Plavanje krepi srce, krvni obtok in pljuča. Povečuje zmogljivost pljuč in pospešuje delovanje srca. Povečuje se izraba kisika, zmanjšuje se krvni pritisk. Dolgi gibi, ki jih delate pri plavanju, nategujejo mišice.

Pomembno je to, da plavanje ne obremenjuje mišic in kosti. Večina aerobnih športov, kot so tek, ples, hitra hoja, preskakovanje vrvi, obremenjujejo mišice in kosti, saj te nosijo vso težo telesa. Voda drži vse telo in na najmanjši možen način pritiska na sklepe. In še nekaj, s plavanjem uspešno izgorevajo kalorije. Neprekinjeno plavanje od 35 do 45 minut vas olajša za 1600 džulov, medtem ko za tek porabite 1400 in za vožnjo s kolesom 1200 džulov.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

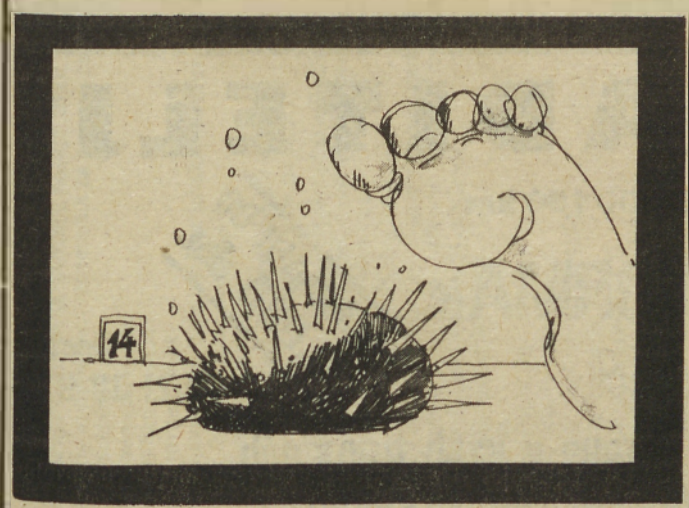

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do 8. avgusta 1985. Naš naslov Vestnik, Murska Sobota, Titova 29/I. Objavljene pripise honoriramo.

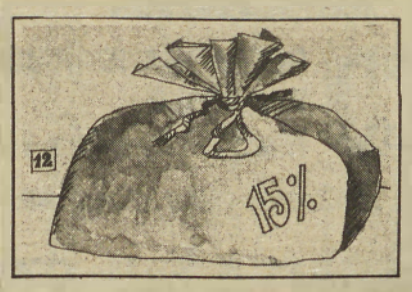

— Glej, paket za YU od koncerta za lačne! (Danijel Žižek)

— Ah! To je že stari paket ZIS, novejši so večji (moka 48 %, kruh 35 %, jedilno olje 41 % . . .) (Ludvik Kramberger)

— Najnovejši paket za upokojence z ugodnejšo vsebino za 15 %. (Dioniz Hari)

— Ista gaža, le druga embalaža! (Gorazd Žilavec)

— Zame pravijo: Zavezana vreča! Ampak jaz sem odvezala žepe za 15 odstotkov. (Pera Srećković)

sestavil Marko Napast	novinarstvo	prid, zanimanje za kaj	tombolski dobitek	pisana papiga	glasbeni interval	krilce	bojni strup
osnovnošolsko berilo							
kovinski tlakomer							
politična skupina							
reka v južni Anglji				nemška planina / afriška država			
Perzija					izvršni svet / radon		
Katja Ebstein			evropski narod / telička				
kdor izda asignacijo							
Romunija		Celje / ozek kos blaga			slonov čekan	naša najdaljša reka	čebelji samec
pozna življenjska doba							
Turčija			Dedalov sin / ljudska skupščina				
mesto v Srbiji ob Kolubari							
zajčja deteljica							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: diploma, Odonker, listina, Got, Tab, otok, RK, P, vrsta, reket, skat, MT, Tl, agar, NOB, ara, egoizem, žarnica.

Komu in kdaj socialna pomoč?

»Saj ne bo nič čudnega, če bodo še direktorji zaprosili za socialno pomoč, ko pa jo delijo kot na trgu!« je ob koncu razgovora dodal krajan KS Stogovci.

Res je. Ali imamo merilo, ali imamo zakon, ki dodeljuje višino in imetnika socialne pomoči? Gotovo je, da vse skupaj obstaja, seveda pa se najdejo izjeme, ki dan za dnem poskušajo srečo, namesto na loterijskem zavodu na kraju, kjer se odloča o dodelitvi socialne pomoči. Ali imajo srečo ali ne, bom skušal najti odgovor v nekaj naslednjih primerih, ki jih bom navedel ne le kritično, temveč tudi opozorilno, da se danes dogaja marsikaj; pa tudi to, da v naši družbi morda prehitro nasedamo lažnim provokacijam in izmišljenim težavam, ki jih na koncu koncev sploh ni. Ne vlačimo psa za rep, da nas ne ugrizne. Poglejmo si v obraz in ocenimo drug drugega, sosed soseda, delavec sodelavca, kmet kmeta. Kaj ugotovimo?

Nikomur ni lahko! Nekdo trpi pomanjkanje na enem, drugi na drugem koncu, le redkokdo pa se lahkomiselno odloči za tako imenovano »izkoriščanje« naše družbe, kot imamo primer v KS Stogovci, pa tudi po drugih krajih naše ožje in širše domovine.

V današnjem času ni nikomur lahko. Vsakdo se prebija skozi led s svojim (ledolomilcem) delom, ne glede na drugega. Kdor dela, nikoli ne trpi pomanjkanja, res pa je, da ne živi v izobilju. No, pa h konkretnim primerom, ki naj ostanejo tokrat anonimni, ne samo zaradi opozorila, ampak tudi zaradi tega, da se bodo lahko zavedali tega, da naša družba, mi vsi, njihovi sokrajani in sosedje nismo socialna ustanova, saj, kot sem že prej omenil, nikomur ni preveč lahko, gre pa vseeno, pa še tarnanje ni potrebno.

»Zaradi moževe dolgotrajne bolezni prosimo za socialno pomoč!« je glasila samo ena izmed neštetih prošenj za enkratno socialno pomoč.

Poglejmo odgovor, da si razjasnimo nekatere stvari. Vsakdo ve, da je človek resnično bolan, vsakdo pa tudi ve, da ima v hlevu živino, da ima 3 hektarje obdelovalne zemlje, hčer, ki mu lahko pomaga, no, pa tudi sam kaj malega postori doma, da mu ne gre preveč hudo . . . Ali naj potem podpiramo takšne, ki imajo več, kot marsikdo izmed nas, ki nam nikoli na kraj pameti ne pride prositi pomoči, dokler lahko sami zase naredimo dovolj. To je odžiranje tistim, ki bi resnično potrebovali in si te pomoči ne upajo zaprositi.

Še enega, da se nam malo zbistri slika in bomo lahko še jasneje presodili razmere.

»Mož in žena, oba zaposlena, hči dijakinja s štipendijo, sin prav tako zaposlen, prosita za svojo hčer socialne pomoči?!«

Komu sedaj dodeliti pomoč

Prepričan sem, da konkretne pomoči ni potreben v tej družini nihče. »Če so poskusili drugi, zakaj ne bi še mi«, so verjetno sklepali in se tako tudi odločili.

Primerov je še nekaj, pa bi jih pustil raje za drugič, če bi do takšnih in podobnih stvari še prišlo. Seveda ne pričakujem po tejle kratki spovedi, da se bo svet spreobrnil. Še naprej bodo otroci v šolah dobivali brezplačna kosila in malice, starši pa si bodo na drugi strani doma kupovali nove avtomobile in živeli na tuj račun. Kdo je temu kriv? Mi sami! Mi smo tisti, ki upravljamo našo družbo in dovoljujemo te in še večje napake, pri tem pa se ne zavedamo in nas ne zapeče vest, ko ne moremo pomagati resničnemu siromaku, ker kot ponavadi, socialno skrbstvo nima več denarja zanj.

Menim, da je med nami premalo samokritičnosti, ki bi nas končno le pripeljala do resnice, ki jo ponavadi tako neradi priznamo. Zahtevamo tisto, kar nam ne pripada in ne delamo tako kot se od nas zahteva.

Za konec samo še to. Karkoli se v KS zgodi oziroma dogaja, mora KS tudi vedeti, saj v obratnem primeru ne opravlja vloge, ki jo ima. Vsak takšen in podoben pojav je potrebno predčasno zatreti in omogočiti socialnemu skrbstvu nemoteno delo, ne pa da na sestankih po nepotrebnem zapravljajo čas ob prebiranju kriminalnih prošenj o revščini in siromaštvu krajanov, ne samo KS Stogovci, temveč vse Apaške doline in še širše.

Bojan Macuh

O parcelah pri Šiftarjevem mlinu

Če me ne moti, je prvi objavil vest o parcelah pri Šiftarjevem mlinu prav Vestnik. Seveda je o tem lepo in nazorno napisal Branko Žunec, katerega pisanje cenim, ceni pa gotovo tudi mnogo bralcev Vestnika, pa tudi drugih časnikov, saj Branko ni strogo Vestnikovec, kar je seveda prav. Mislim, da je novinar Branko Žunec v svoji nepredolgi novinarski karieri odkril kar precej zavitih (recimo v celofan) nepravilnosti, ki so se pojavljale v Pomurju. Moram priznati, to mi lahko prizna vsak, da je tako branje bolj zanimivo, kot pa kakršnakoli današnja podražitev, tega so ljudje že itak vajeni.

Naj povem, da s takim odkrivanjem nepravilnosti novinar ne škoduje družbi, kot bi nekateri radi naprtili novinarjem, češ da preuranjeno vtikajo nos v tako skrivnostno zadevo. O ne! Nasprotno s tem novinar, recimo časnik, obvesti širšo javnost z najboljšo, njemu dostopno informacijo in s tem prepreči razne inačice netočnih informacij, ki se širijo po načelu »baba čula, baba rekla«. Častniku Vestnik in novinarjem pa še naprej želim plodnega dela, posebno takega, ki bodo s svojimi članki pomagali reševati in odkrivati razne, vse prepogoste, nepravilnosti v naši družbi.

Zadovoljen bralec
Gornja Radgona

Kaj urediti v stanovanjskem gospodarstvu?

Nehote se mi vsiljuje odgovor na vprašanje, kaj urediti?, ki je bilo postavljeno v 24. številki Vestnika 20. junija 1985. Dopisnik tega lista Janez Votek ugotavlja mnoge nepravilnosti in neurejene odnose med hišno samoupravo in strokovnimi službami v stanovanjskem gospodarstvu, ki jih je zbral na zadnjem posvetu predstavnikov strokovnih služb in predsednikov hišnih svetov.

In končno je le prišlo v javnost, da so hišne samouprave kot pravne osebe samo na papirju. Skratka, te so strokovne službe stanovanjskih skupnosti držale v šahu. Torej povsem nasprotno, saj bi komando tem morale držati hišne samouprave. To nam dokazuje naš samoupravni sistem.

Zato do sedaj hišnim samoupravam ni bilo mogoče predstaviti ali uveljaviti svojih potreb, tudi za popravila svojih stanovanjskih hiš. Pri tem je bil vsak trud hišnih svetov o popisu napak ter zahtevku o odpravi pomanjkljivosti na hišah in v stanovanjih zaman. Neverjetna nejasnost v zagovor, ki so ga postavile strokovne službe, kaj naj bi te delale in kakšne so njihove konkretne naloge, je prišla prav tu do izraza, saj je jasno, da od 15 do 20 zaposlenih administratorjev na samoupravni stanovanjski skupnosti nima kaj delati, ker sta za usklajevanje in pomoč hišnim svetom oz. hišni samoupravi dovolj dve osebi. Poleg tega, da za popravila stanovanjskih hiš ter druga dela skrbijo posebne za to organizirane delovne enote pri komunalnih organizacijah in zavodu za urbanizem.

Resnično lahko povemo, da je največ napak zabeleženih in zakopanih v stanovanjski samoupravi, ker se vse postavlja od vrha, spodaj pa nimajo besede. Zato je tudi jasno, da na vrhu niso dovolili, da bi bili v najvišjem organu stanovanjske oblasti — skupščinah SSS zastopani stanovalci ali njihovi zastopniki kot delegati svojega samoupravnega telesa. Najnovejši predpisi iz leta 1981 v stanovanjskem gospodarstvu so odprli vrata hišni samoupravi in ji dali možnost delati samoupravno, toda posamezniki to še vedno ovirajo. Tu bi morala imeti socialistična zveza več posluha in narediti več, da bi te nepravilnosti in neurejene odnose odpravili.

In ko bo to storjeno — denar pa dan v prave sklade, brez manevriranja in zidanja pisarn, pa bo tudi dovolj sredstev za popravila stanovanjskih hiš.

Franček Drvarič

Po kratkem predahu novi načrti

Na nedavni seji koordinacijskega odbora društev upokojencev za Pomurje s sedežem v Ljutomeru, so predstavniki vseh društev analizirali športne igre v letošnjem letu in se dogovorili o nadaljni aktivnosti. Ugotovili so, da so športne igre — v kegljanju, šahiranju, ribolovu, streljanju in balinanju uspešno končali, saj so se iger udeležile ekipe vseh društev Pomurja, izven regije pa tudi društvo upokojencev Ormož. Najboljše ekipe se bodo udeležile republiških tekmovanj.

Dogovorili so se tudi o organizacijskih pripravah na srečanje ekip gobarjev iz celotne Slovenije, ki bo pri Ljutomeru že v prihodnjem mesecu. V prvi polovici septembra pa se bodo upokojenci srečali v moravskih Toplicah, kjer bodo pripravili kulturni program z nastopom mešanega pevskega zbora društva upokojencev Beltinci in MurskaSobota, moškega pevskega zbora društva upokojencev Ljutomer, sodelovale pa bodo tudi pevke ljudskih pesmi društva upokojencev Beltinci. Ob tej priložnosti bo tudi razstava ročnih del.

A. H.

Pred kratkim sta se podala na ribolov oče in sin Rautarja iz Paričjaka in v Blaguškem jezeru je Srečko ujel desetkilogramskega krapa, ki ga je ob pomoči očeta izvlekel na kopno. Res lepa trofeja in veselje za desetletnega fanta.
Tekst: Anton Domanjko.
Foto: Bela Bertalanič

Planinska skupina v Rogašovcih

V okviru Planinskega društva Matica Murska Sobota so v Rogašovcih ustanovili planinsko skupino ROSA, ki šteje trenutno 30 članov z območja KS. Nekaj nalog so že izvedli. 1. maja se je pet članov podalo na pohod čez Koroško, 4. julija se jih je 11 udeležilo pohoda na Ojstrico in Grintovec, za avgust predvidevajo pohod na Triglav, pripravili pa bodo tudi planinski piknik na Serdiškem bregu. Udeležujejo se tudi planinske šole pri klubu mladih in raznih akcij v okviru PD Matica.

Geza Kisilak

Zaradi nepopolne vsebine razveljavljamo razpis za direktorja tozda Tapetništvo, objavljen 25. 7. 1985, in ga ponovno objavljamo z naslednjim besedilom:

SOBOTA — komunalna, obrtna, vrtnarska in tapetniška dejavnost, n. sol. o., TOZD TAPETNIŠTVO, o. sub. o., Kopališka 2, Murska Sobota

Delavski svet v skladu z določbami statuta tozda

ponovno razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

direktorja

tozda Tapetništvo
za mandatno dobo 4 let.

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
— da imajo visoko ali višjo izobrazbo lesarske ali ekonomske smeri,
— da imajo tri oziroma pet let delovnih izkušenj,
— da imajo organizacijske sposobnosti,
— da so družbenopolitično aktivni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Sobota, TOZD TAPETNIŠTVO, Kopališka 2, Murska Sobota, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu obvestili v osmih dneh po izbiri.

LIV — POSTOJNA
TOZD OPREMA IN ORODJA — Rogašovci

Na podlagi sklepa delavskega sveta tozda objavlja

javno dražbo

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Stružnica UDS 3 M proizvajalec Krušik, Valjevo
izklicna cena 200.000 din
2. Tovorni avto IMV 1600 BR 1600 cm³, 75 kM, MS 511-35
izklicna cena 150.000 din

Javna dražba bo 22. 8. 1985 ob 11. uri v sejni sobi na sedežu tozda v Rogašovcih.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč vsak dan na sedežu tozda. Interesenti morajo plačati 10-odstotno varščino izklicne cene. Davčne obveznosti poravna kupec.

Komunalno podjetje Ljubljana
Ljubljana, Povšetova 6
TOZD DIMNIKARSTVO
Ljubljana, Cesta VII. korpusa 17

RAZPISUJE za šolsko leto 1985/86

KADROVSKE ŠTIPENDIJE V USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Poklic oz. program	stopnja zahtevnosti poklica	Število štipendij
dimnikar	IV.	15

Prijave na razpis kadrovskih štipendij morajo prosilci vložiti do 10. avgusta 1985 na naslov: Komunalno podjetje Ljubljana, Kadrovski sektor, Ljubljana, Povšetova 6.

Prijavi oz. vlogi (obr. DZS SPN-1 — vloga za uveljavljanje socialno varstvenih pravic), morajo prosilci priložiti:
— potrdilo o vpisu v šolo,
— overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega spričevala,
— potrdilo o premoženjskem stanju,
— potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu.

O podelitvi kadrovskih štipendij bodo prosilci obveščeni do 15. septembra 1985.

Tozd Dimnikarstvo nudi svojim štipendistom celotno oskrbo v internatu ter plačilo vseh učbenikov. Poleg tega pripada vsakemu štipendistu žepnina po učnem uspehu:

zadosten uspeh	2.500,00
dober uspeh	4.000,00
prav dober	5.000,00
odličen	7.000,00

Po končanem šolanju je možnost zaposlitve, zagotovljen dober osebni dohodek in nadaljnje izobraževanje.

OPEKARNA MARIBOR
RADVANJE
Maribor, Streliška 16 a

GRADITELJI

PO ZNIŽANIH CENAH IN Z BREZPLAČNIM PREVOZOM DO 150 km

MONTAŽNI STROPOVI »NORMA«

PRIHRANEK DO 50.000 din

S POPUSTOM PRODAJAMO TUDI TRAJNOŽARNE PEČI

Telefon (062) 39-911

Z enakimi ugodnostmi lahko dobite naše strope v vseh trgovinah z gradbenim materialom veletrgovine *Potrošnik Murska Sobota.*

URADNE OBJAVE

Leto XXX | Murska Sobota, dne 1. avgusta 1985 | Št. 19

URADNE OBJAVE OBČINSKIH SKUPŠČIN: GORNJA RADGONA, LENDAVA, LJUTOMER IN MURSKA SOBOTA

Odgovorni urednik: Martin Vinčec

177. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o prometu blaga na sejmih, tržnicah in drugih prodajnih mestih na območju občine Lendava
178. Odlok o dvojniku registra stalnega prebivalstva v občini Lendava
179. Odredba o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ljutomer in Gornja Radgona
180. Sklep o javni razgrnitvi spremembe zazidalnega načrta rekreacijskega centra v Ljutomeru

177

Na podlagi 88. člena obrtnega zakona (Uradni list SRS, št. 1/79) in 265. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave št. 32/79) je Skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 18. 7. 1985 sprejela

ODLOK
o spremembi in dopolnitvi odloka o prometu blaga na sejmih, tržnicah in drugih prodajnih mestih na območju občine Lendava

1. člen

V 15. členu Odloka o prometu blaga na sejmih, tržnicah in drugih prodajnih mestih na območju občine Lendava (Uradne objave občin Pomurja št. 32/79) se črtata 2. in 3. odstavek.

Za 1. odstavkom 15. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Upravičenci iz 1. odstavka tega člena so dolžni pred nameravano prodajo pridobiti soglasje sveta krajevne skupnosti o postavitvi stojnice.«

2. člen

V prvem odstavku 17. člena se znesek »300« nadomesti z zneskom »3.000«, v drugem odstavku pa se znesek »20« nadomesti z zneskom »1.000«.

V prvem odstavku 18. člena se znesek »100« nadomesti z zneskom »1.000«.

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 390-1/85-3
Datum: 18. julija 1985

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK, l. r.

178

Na podlagi 15. člena Zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva (Uradni list SRS, št. 6/83) in 265. člena statuta Skupščine občine Lendava (Uradne objave št. 37/81) je Skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti, dne 18. 7. 1985 sprejela

ODLOK
o dvojniku registra stalnega prebivalstva v občini Lendava

1. člen

Ta odlok ureja način vodenja in vzdrževanja registra stalnega prebivalstva v občini Lendava (RSP).

2. člen

Register stalnega prebivalstva v občini vodi občinski upravni organ za notranje zadeve. Dvojnik RSP (registra stalnega prebivalstva) vodi krajevni urad za svoje območje.

3. člen

Dvojnik RSP za območje krajevnega urada se vodi v obliki gospodinjske kartoteke.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 205-1/85
Lendava: 18. 7. 1985

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK, l. r.

179

Na podlagi 45. čl. Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77 in 2/78), 212. čl. Statuta občine Ljutomer (Ur. objave, št. 44/81) in Odloka o razglasitvi sprememb in dopolnitev Statuta občine Ljutomer (Ur. objave, št. 12/83) je Izvršni svet Skupščine občine Ljutomer, na seji dne 27/6-1985 in 270. čl. Statuta občine G. Radgona (Ur. objave, št. 41/81) je Izvršni svet Skupščine občine G. Radgona, na seji dne 12/7-1985 sprejel

ODREDBO
o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ljutomer in G. Radgona

1. člen

S to odredbo se določijo pristojbine za veterinarsko-sanitarne preglede za potrdila in dovoljenja iz 49. čl. Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. l. SFRJ, št. 43/76), 25., 27. in 30. čl. Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77).

2. člen

Pri določitvi pristojbin za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede se določi urna postavka 1.104,00 din, v kateri je zajet tudi 15% prispevek za republiški sklad za zatiranje živalskih kužnih bolezni.

Stroške za veterinarsko-sanitarni nadzor, potrebnih laboratorijskih preiskav v pooblaščenih delovnih organizacijah plača zavezanec veterinarsko-sanitarnih pregledov neposredno in po dejanskih stroških.

3. člen

Za obvezni veterinarsko-sanitarni pregled klavnih živali pri razkladanju, za pregled živali pred zakolom in nadzor mesne predelave KK Radgona, TOZD Mesoizdelki in mesne predelave DO »Ljutomerčan«, TOZD Mesna predelava Simentalka Ljutomer, se zaračunava pristojbina in stroški za veterinarsko-sanitarni pregled po urni postavki, določeni v 2. čl. te odredbe.

4. člen

Za obvezni veterinarsko-sanitarni nadzor, nadzor valilnice KZ Ljutomer-Križevci, TOZD Mursko polje Križevci, se določi pristojbina v znesku 4,40 din za 100 kom jajc, oz. izvaljenih piščancev.

5. člen

Za obvezni veterinarsko-sanitarni nadzor v mlekarni DO Mlekopromet Ljutomer, se plača pristojbina po dejansko opravljenih urah.

6. člen

Za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede pošiljk živali, živalskih proizvodov, surovin in odpadkov ter za obvezne preglede parklarjev, perutnine in kuncev ter za dovoljenja za promet z mlekom in mlečnimi izdelki za javno potrošnjo, se v občini Ljutomer in G. Radgona, plačujejo naslednje pristojbine:

I. Veterinarsko-sanitarni pregledi pošiljk pri nakladanju in prekladanju živali, živalskih proizvodov, surovin in odpadkov:

a)	za kamion ali vagon	1.104,00 din
b)	za kamion z enodnevnimi piščanci	675,00 din
c)	za kosovne pošiljke	
	— za kopitarje in goveda od komada	358,00 din
	— za teleta od komada	138,00 din
	— za prašiče in drobnico od komada	138,00 din
	— za čebeljo družino	354,00 din
	— za meso, mast in drobovino parklarjev in perutnino od kg	0,85 din
	— za mesne izdelke razen konzerv od kg	0,85 din
	— za ribe, rake in polže od kg	2,70 din
	— za mleko od litra	0,10 din
	— za mlečne izdelke od kg ali litra	0,50 din
	— za jajce od komada	0,85 din
	— za ostale neimenovane živalske proizvode in odpadke od kg	0,15 din

II. Veterinarsko-sanitarni pregledi pošiljk, ki se ženejo izven območja občine

— za pregled kosovne pošiljke za vsako veliko žival oz. za vsakih začetih 10 mladih živali ali vsakih začetih 50 kosov perutnine 358,00 din

III. Veterinarsko-sanitarni pregledi pri nakladanju, razkladanju in prekladanju izvoznih in uvoznih pošiljk živali, živalskih proizvodov, surovin in odpadkov ter semena za umetno osemenjevanje kopitarjev in parklarjev:

a)	za kamion ali vagon	1.140,00 din
b)	za pošiljko semena	495,00 din
c)	za kosovne pošiljke	495,00 din
d)	za kosovne pošiljke divjačine lovskih turistov	
	— do 20 kom male divjadi ali 1 kom velike divjadi	1.156,00 din
	— za vsakih začetih nadaljnjih 20 kom male divjadi ali 1 kom velike divjadi	225,00 din

IV. Veterinarsko-sanitarni pregledi klavnih živali:

a) za izdajo napotnice pri zakolu v sili zunaj klavnice	
— za goveda in kopitarje od komada	567,00 din
— za teleta, drobnico in prašiče od komada	422,00 din

V. Veterinarsko-sanitarni pregledi mesa parklarjev, perutnine, kuncev, divjadi, jajc, mleka in njihovih izdelkov, medu, rakov, školjk, polžev in žab, namenjenih za hrano ljudi:

a) na kraju skladiščenja	
— meso od kg	0,28 din
— mesni izdelki od kg	0,21 din
— visoka divjad od komada	52,00 din
— divji prašiči, medved od komada	106,00 din
— divji zajci od komada	10,50 din
— divja perjad od komada	10,50 din
— meso in izdelki v hladilnici od kg	0,17 din
— jajca od komada	0,04 din
— mleko od litra	0,06 din
— med od kg	3,50 din
— ostalo od kg	3,50 din
b) na tržnici preden gredo v promet	
— meso perutnine od kg	7,35 din
— mleko od litra	11,50 din
— mlečni izdelki od kg ali litra	7,35 din
— jajca od komada	0,90 din
— ribe in ostalo od kg	3,80 din

VI. Veterinarsko-sanitarni pregledi ob pojavu kužne bolezni, če je meso namenjeno za lastno domačo rabo:

— teleta, prašiči in drobnica od komada 211,00 din

VII. Za vsa zakonska določila dela iz veterinarsko—sanitarnega nadzora, ki niso zajeta v prejšnjih točkah, se zaračunavajo, za vsako začeto uro porabljenega časa 1.104,00 din

VIII. Kadar doseže obračun pristojbin po kosovnih pošiljkah višino pristojbine po kamionu ali vagonu, se obračunava pristojbina za kamionsko oziroma vagonsko pošiljko.

7. člen

Za izdajo dovoljenja za promet z mlekom in mlečnimi izdelki za javno potrošnjo iz drugega in tretjega odstavka 25. čl. Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, oz. za podaljšanje veljavnosti dovoljenja se plača pristojbina za vsako kravo molznico v gospodarstvih z manj kot 20 kravami 365,00 din oz. 525,00 din v gospodarstvu z več kot 20 kravami.

Posestniku, ki ne oddaja mleka v zbiralnico ali v mlekarno, pač pa ga daje na drug način v javno potrošnjo, se poleg določene pristojbine zaračunava odvzem vzorca mleka v takšnem gospodarstvu in stroške pregleda molznic za tuberkulozo.

Od kooperantov zbere pristojbine organizator proizvodnje in odkupa mleka do konca meseca septembra za tekoče leto in jih odvede na posebni račun za zatiranje živalskih kužnih bolezni proračuna skupščine občine Ljutomer, št. 51930-637-50454 in proračuna skupščine občine G. Radgona, št. 51910-840-31915-008.

Na isti račun in v istem roku odvede pristojbine tudi družbeni sektor za krave molznice v družbeni lasti.

8. člen

Če živina ali blago, ki pri nakladanju, prekladanju oziroma razkladanju ni pripravljena za pregled ob napovedanem času, se zaračunava za vsako začeto uro zamuda časa po veljavni urni postavki. Za pregled pošiljk izven rednega delovnega časa se pristojbina poveča za 50 % za preglede pošiljk v nočnem času ob nedeljah in praznikih pa za 100 % kakor tudi vsi stroški prevoza in vsi posebni stroški v skladu z določili zakona o splošnem upravnem postopku in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

Posebej se plačajo tudi stroški laboratorijskih analiz, ki so sestavni del veterinarsko-sanitarnega pregleda. Koristnik veterinarsko-sanitarnega pregleda, je dolžan obvestiti veterinarsko organizacijo, ki preglede opravlja, najmanj 12 ur pred pregledom.

9. člen

Za obvezne trihinoskopske preglede, stroške pregleda grejo v bremelastnika.

10. člen

Pristojbine iz te odredbe se plačujejo v gotovini ali z drugimi sredstvi plačilnega prometa takoj po opravljenem pregledu ali pa se obračunavajo mesečno na podlagi sklepa veterinarske inšpekcije Uprave za inšpekcijske službe občin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota, enota Ljutomer in enota G. Radgona, o plačilu pristojbine.

Posebne stroške in zamudnine si obračunava delavec veterinarske postaje, oz. veterinarska inšpekcija, ki je pregled opravila neposredno pri organizaciji združenega dela in občanu, ki je pregled zahteval.

11. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota.

Z dnem, ko začne veljati ta odredba, preneha veljati Odredba o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede v občini Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota, št. 32/84) in občini G. Radgona (Ur. objava občinskih skupščin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota, št. 21/84)

Štev.: 322-1/84
Datum/ 27/6-1985

Predsednik
Izvršnega sveta SO Ljutomer
Anton Kosi, l. r.

Štev.: 322-21/85-04
Datum: 12/7-1985

Predsednik
Izvršnega sveta SO G. Radgona
Dana Sukič, l. r.

180

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84) je Izvršni svet skupščine občine Ljutomer na svoji seji dne 11/7-1985 sprejel

SKLEP
o javni razgrnitvi spremembe zazidalnega načrta rekreacijskega centra v Ljutomeru

1.

Javno se razgrne Sprememba zazidalnega načrta rekreacijskega centra v Ljutomeru, ki ga je izdelalo PGP Ljutomer — enota za projektiranje in urbanizem pod številko: V-09/85 v juliju 1985.

2.

Načrt bo razgrnjen in v javni razpravi 30 dni po objavi sklepa v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota. Načrt bo na vpogled v prostorih Komiteja za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer in KS Ljutomer.

3.

V času javne razprave lahko dajo občani, organizacije in organi pripombe in predloge k temu načrtu pismeno ali ustno na zapisnik na Komiteju za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer.

Številka: 351-1/19-3
Datum: 11/7-1985

Predsednik Izvršnega
sveta skupščine občine Ljutomer:
Anton Kosi, l. r.

VESTNIK DELEGATSKI

Delegatsko glasilo občine Murska Sobota

Številka 9
Leto V
25. julija 1985

Zaradi tehničnih težav navedeno gradivo ni bilo objavljeno v Delegatskem vestniku z dne 25. julija 1985, zato ga objavljamo v tej številki Vestnika.

— Elementi za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske SIS za ceste M. Sobota za obdobje 1986 do 1990 do leta 2000.

Na podlagi Zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenega plana SRS (Ur. list SRS, št. 1/80), v skladu z Zakonom o cestah (Ur. list SRS, št. 38/81) in na podlagi odloka o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oziroma za določena področja do leta 2000 (Ur. objave, št. 11/84) ter smernic za pripravo dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 2000 (Ur. objave, št. 28/84) daje Občinska skupnost za ceste Murska Sobota

predlog

elementov za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana za vzdrževanje in varstvo regionalnih in lokalnih cest v občini Murska Sobota za obdobje 1986 do 1990 in do leta 2000.

Osnovni cilj usmeritve srednjeročnega in dolgoročnega razvoja cestne mreže v občini Murska Sobota v obdobju od leta 1986—1990 in do leta 2000 je v tem, da se cestna mreža usposobi za hitrejši razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini Murska Sobota.

V predlogu plana urejanja cestne mreže v občini mora biti dan poudarek na vzdrževanju in varstvu R (regionalnih) in L(lokalnih) cest tako, da bodo prevozne ob vsakem letnem času.

Pri urejanju in posodabljanju cestne mreže v občini je potrebno dati poudarek manj razvitimin obmejnim območjem v občini in tistim R in L cestam, ki so bolj obremenjene.

Pri urejanju cestne mreže je potrebno upoštevati interese za večjo varnost v cestnem prometu. Prav tako je potrebno uskladiti program modernizacije R in L cest s potrebami obrambe in družbene samozaščite ter meddržavne (odnose) dogovore.

V predvidenem planskem obdobju bi morali v občini Murska Sobota zaradi zaostajanja razvoja in posodobitve R in L cest skupno s Skupnostjo za ceste Slovenije modernizirati naslednje odseke R in L cest.

Program za obdobje od leta 1986 do 1990 na L cestah

Štev. ceste	ODSEK	Dolžina v km
I. Neizpolnjen program iz obdobja 1981—1985		
5672	Sebeborci—Andrejci—Panovci—Križevci	5,5
5617		
5621	Cankova—Gerlinci—Fikšinci—Rogašovci	11,4
5692	Šalovci—Dolenci	4,5
5694	Križevci—Domanjševci	1,1
5677		
4210	Andrejci—Ivanovci—Kančevci—Ratkovci	4,1
5646	Moščanci—Pečarovci	3,0
	Skupaj:	29,6
II. Dodatni program		
4212	Bakovci—Dokležovje—Ižakovci	6,8
5645	Murska Sobota—Markišavci	2,0
5683	Murska Sobota—Noršinci	1,5
5622	Kramarovci—mejni prehod Kramarovci	1,1
5609	Vanča vas—Borejci	1,1
4210	Motvarjevci—Pordašinci—Prosenjakovci	5,2
5692	Naselje Hodoš	2,0
	Skupaj:	19,7
III. Ojačitve in asfaltne prevleke		
5645	Skakovci—Puževci	4,3
5603	Bakovci—malči Bakovci	1,3
5614	Cankova—Korovci	2,0
5645	Puconci—Gorica	1,9
5645	skozi vas Brezovci	0,5
5606	Bratonci—Gančani	2,9
	Skupaj:	12,9

IV. Objekti na lokalnih cestah — večja popravila in novogradnje
- most na Ledavi v Topolovcih,
- most na Ledavi v Rakičanu L 5686
- most na L cesti 5668 — Sebeborci
- mostova na L cesti 5601 v Krogu
- popravilo večih propustov na L cestah.

Za realizacijo opisanega programa v obdobju od leta 1986 do 1990 po cenah iz leta 1984 bi bila potrebna naslednja finančna sredstva:

I. za modernizacijo L cest	
49,3 km × 10,000.000 din	= 493,000.000 din
II. ojačitve in asfaltne prevleke	
12,9 km × 5,000.000 din	= 64,500.000 din
III. objekti na lokalnih cestah	30,000.000 din
IV. sredstva za elementar in drugo	8,000.000 din
Skupaj:	595,500.000 din

Sredstva za realizacijo programa bi se združila iz naslednjih virovv:

- del (0,50%) občinskega samoprispevka	213,311.000
- združena sredstva TOZD iz dohodka 0,5% osnova je BOD	217,189.000
- Skupnost za ceste Slovenije za manj razvita in obmejna območja	100,000.000
- sofinanciranje krajevnih skupnosti	50,000.000
- prispevki OZD	15,000.000
Skupaj:	595,500.000

Program za R (regionalne) ceste v obdobju 1986—1990 po prioriteti in do leta 2000

357	Murska Sobota—Moravci	3,500 km
350	Murska Sobota—Gederovci	4,750 km
356	Dolič Kuzma	4,100 km
349/7	Cankova—mejni prehod—asfaltiranje	0,800 km
355	v Murski Soboti—mimo sodišča	0,400 km
351	Renkovci—Beltinci—asfaltiranje	2,450 km
355	G. Petrovci—Martjanci	9,220 km
351	Bratonci—Križevci	2,550 km
349	Gederovci—Cankova	5,680 km
356	G. Petrovci—Kuzma—Asfaltiranje	15,850 km
349	Cankova—Kuzma	10,900 km
359	Martjanci—Murska Sobota	2,260 km

Pri R cestah, razen odsekov Cankova—mejni prehod, Renkovci—Beltinci in G. Petrovci—Kuzma, ki so makadamski in jih je potrebno asfaltno utrditi — vse ostale odseke je potrebno delno razširiti in naknadno utrditi z asfaltno prevleko.

Za izvajanje programa na R cestah je potrebno dogovoriti dodatno sredstva s Skupnostjo za ceste Slovenije in združenim delom občine.

Program L cest za obdobje 1990 do 2000

Št. L ceste	ODSEK	Dolžina v km
5680	Tešanovci—Vučja gomila—Selo	7,000
5683	Mlajtanci—Ivanjci	1,180
5616, 5614	Gerlinci—mejni prehod Gerlinci	2,750
5648, 5641	Šalamenci—sp. Bodonci—Prosečka vas	9,5000
5602	Krog—Bakovci	1,200
5669	Selo—Motvarjevci	5,800
5659	Dolenci—Budinci—Markovci	6,800
5634	Grad—serpentina	2,000
5647	R 355—Sebeborci	2,200
5690	G. Petrovci—Adrijanci—Šalovci	4,400
5635, 5625,	Ženkovci—Beznovci—Domajinci	
5626	Topolci	6,600
5624	Serdica—mejni prehod	2,250
5619	Fikšinci—mejni prehod	1,000
5611	Kuzma—Matjaševci—Trdkova	5,500
5614	Korovci—5616 mejni prehod Gerlinci	3,000
5661	Berkovci—Domanjševci	4,930
5662	Križevci—Križevci (nafta)	2,200
5649	Vaneča—Šalamenci	2,300
5652	Vidonci—R 356	3,600
5637	Domanjševci—Hodoš	4,500
5693		
	SKUPAJ:	78,710

Za večjo varnost v cestnem prometu in redno vzdrževanje R in L cest v obdobju 1986—1990 in do leta 2000, si je potrebno prizadevati, da se zagotovijo zadostna finančna sredstva za ceste, vsebovana v maloprodajni ceni bencina in plinskega olja ter iz povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila.

Za realizacijo program modernizacije L cest bo potrebno samoupravno združevanje sredstev v taki višini kot v obdobju 1981—1985 t. j. v višini 0,50 % iz dohodka TOZD. Za modernizacijo L cest v občini Murska Sobota bi bilo potrebno uvesti občinski samoprispevek in tako zagotoviti del sredstev za hitrejšo modernizacijo L cest.

Prav tako bo potrebno, da občani v KS, kjer se modernizacija ceste izvaja, sodelujejo s svojo udeležbo v obliki samoprispevka.

S Skupnostjo za ceste Slovenije skleniti samoupravni sporazum o združevanju sredstev za sofinanciranje L in R cest na manj razvitih in obmejnih območjih v občini Murska Sobota.

Skupno s Certusom TOZD Avtobusni promet Murska Sobota in krajevnimi skupnostmi je potrebno v planiranem obdobju pristopiti k urejanju avtobusnih postajališč na R in L cestah.

Ivo Orešnik
Franjo Šonaja

Veliki finale je segel tudi do Pomurja

Zadnje bojišče druge svetovne vojne v Evropi je bilo na jugoslovanskih tleh — točneje; v Sloveniji, v Šaleški dolini in na Koroškem. Tu je bil veliki finale 7 dni po uradni kapitulaciji Nemčije. Po skupnem dogovoru so komandanti treh armad — Peko Dapčević, Koča Popović in Kosta Nadj energično pritisnili na sovražne enote, zaprli bivšo jugoslovansko—avstrijsko mejo in storili vse, da onemogočijo umik sovražniku na ozemlje avstrijske Koroške. Ob stiskanju obroča naših treh armad in IV. operativne cone (kamor je ob koncu spadala tudi Prekmurska brigada), se je v vedno manjšem prostoru gnetla soldateska nemške jugovzhodne fronte, to so bile enote von Löhrovih armad skupine E, skupaj nad 450.000 vojakov in oficirjev. Med njimi je bilo okoli 130.000 domobranskih in ustaških vojakov, okoli 7000 vojakov srbskega prostovoljnega korpusa in okoli 10000 bosanskohercegovskih in črnogorskih četnikov. V sestavu tega umika so bile tudi sile iz sestava armadnega korpusa in tankovske armade generala de Angelisa ter madžarske armade, ki so se umaknile iz štajerskega območja med Muro in Dravo, takoj ko so prejeli obvestilo o kapitulaciji Nemčije in poziv, da se prebijejo na avstrijsko Koroško. Z njimi pa je z območja Ptuja in Haloz bežal tudi 15. konjeniški kozaški korpus. Preko Maribora in mejnega prehoda Šentilj je 8. maja 1945 zbežal tudi Ante Pavelić, poglavnik tako imenovane Nezavisne države Hrvatske s svojim ožjim štabom in sodelavci. Svojo vojsko je pustil na cedilu. Pavelić je pobegnil v svoj lovski dvorec v kraju Lengreth v Avstriji in se 1. junija 1945 predal Američanom. Paveličev beg je povzročil splošno paniko v NDH in hiter pobeg njegove vojske v znamenju gesla: reši se, kdor se more.

Von Lohr je 9. maja 1945 v štabu IV. operativne cone v Topolščici podpisal akt o brezpogojni vdaji vseh nemških in kvislinških sil, ki so bile pod njegovim poveljstvom, sam pa je postal vojni ujetnik slovenske partizanske vojske. Glavnina te vojske se je po mnogih spopadih in velikih žrtvah predala, razorožile so jo naše vojaške enote, precejšnjemu številu pa se je uspelo prebiti na avstrijsko Koroško in se tam predati Angloameričanom, tako kot je 6. maja von Lohru in de Angelisu ukazal nemški feldmaršal Kesselring iz Gradca. V zadnjih 57 dneh vojne je v obkolitvenih ofenzivah naših armad padlo na naših tleh okrog 100000, zajetih pa bilo okrog 285000 sovražnikovih vojakov. Naše armade so zaplenile tudi velik vojni plen. V teh bojih za dokončno osvoboditev slovenske in jugoslovanske zemlje pa je padlo tudi okrog 15000 in bilo ranjenih okrog 4000 naših borcev.

Nepretrgana kolona vojnih ujetnikov se je 16. maja 1945 pomikala v smeri Dravograd—Maribor in napolnila cesto, tako da je bil promet zelo otežkočen. Skoraj 60 kilometrov je bil dolg »zadnji veliki marš« poražene soldateske, ki je našim narodom v 4 letih okupacije nanesla toliko gorja. Med ujetniki je bilo precej mladih, še več pa tistih srednjih let in nekaj popolnoma sivih ljudi v uniformah različnih vojsk. Neobriti obrazi so izražali utrujenost, nemir in apatičnost. Ob cesti je ležalo mnogo odvrženih sovražnikovih odlikovanj, vojaških oznak, činov in emblemov. Še posebno veliko je ležalo odvrženih ustaških znakov U, ki so jih ustaši prej nosili na kapah. Ujetniki v tej koloni so bili večinoma iz elitnih enot Paveličeve vojske, ki se ni predala do zadnjega dne. Ta poražena soldateska okupatorjevih in kvislinških armad, ki se je pomikala skozi Maribor v ujetniška taborišča, je delovala kot mračna kolona, nad katero je bilo še tedaj v polni meri čutiti njene simbole: zločine, kri, nože, taborišča smrti.

Takrat je komandant III. jugoslovanske armade general Kosta Nadj raportiral vrhovnemu komandantu maršalu Titu: »Na tleh Jugoslavije ni več sovražne vojske«.

Na Poljani na Koroškem, kjer je bil veliki finale druge svetovne vojne, je bil letos ob 40. obletnici zmage nad fašizmom odkrit veličasten spomenik, ki bo pričal današnjim generacijam in zanamcem o teh težkih in velikih časih.

Ko danes obujamo spomin na tiste usodne čase, je treba povedati tudi tole: spomladi 1941. leta so vsi okupatorji sklenili uničiti in iztrebiti slovenski narod kot etnično enoto. Ta cilj jim je bil skupen tako Nemcem kot Italijanom in Madžarom, različno so postavljali le čas, ko naj bi to dosegli in ukrepe, s katerimi bodo uresničili ta genocidni namen. Najbolj se je mudilo nemškemu okupatorju, ki si je za to določil najkrajši rok in najtrše ukrepe. Tako so nacistični mogotci poleti 1941. leta odkrito razglašali, da se bo po treh ali največ petih letih na Štajerskem govorilo samo še nemško. Tu so takoj po okupaciji pričeli izvajati radikalne čistke z izseljevanjem in niso dovolili nobene oznake slovenstva, Štajerska naj čimprej postane sestavni del nemškega rajha. Podobno, vendar nekoliko milejše so postopali madžarski okupatorji, italijanski okupator pa je v začetku dopuščal nekaj slovenstva, zato se je tu lahko razvil belogardizem in domobranstvo, česar pa Nemci in Madžari niso dopuščali, saj niso priznavali nobenega slovenstva, tudi kvislinškega ne. Iz teh razlogov je bilo na Štajerskem in v Prekmurju prihranjena tudi bratomorna vojna.

Romunom, Bolgarom in Madžarom je prinesla svobodo Rdeča armada, pri osvobajanju Grčije so sodelovali Britanci, Jugoslovanski narodi pa so se z vseljudskim odporom, ki je bil dotlej neznana oblika bojevanja, osvobodili sami. Za to pa so plačali tudi zelo težko ceno — 1,7 milijona žrtev.

V Pomurju nam kar 65 krajev krije posmrtne ostanke borcev NOB ali žrtev fašističnega terorja, 80 spominskih obeležij — spomenikov naše svobode pa nas spominja na 1500 žrtev NOB in fašističnega nasilja in še skoraj 1000 padlih borcev Rdeče armade. Fašizem je v Prekmurju iztrebil skoraj vse Žide na vsakem od teh pomnikov je napis, ki nas s svojo vsebino spominja, da ti pomniki simbolizirajo zvesta in pogumna srca naših najboljših sinov in hčera, ki so bili nekoč lepa mladost, ki je bila pokošena, še preden je dozorela. S svojo toplo krvjo so nam utrli pot v svobodo.

Ustvarili smo nov svet in novega svobodnega človeka. Jugoslavijo smo dvignili iz pepela, postala je cvetoča domovina jugoslovanskih narodov in narodnosti. Tudi starega Prekmurja in stare Prlekije ni več, ne starih panonskih mest Sobote, Lendave, Ljutomera in Radgone. Stare, s slamo krite in z ilovico ometane stoletne hiše ni več, pač pa povsod stojijo ponosne kmetije, kjer se tare kmečke mehanizacije — pravcate male kmečke tovarne. Ponižnega pomurskega človeka ni več, industrija je prerodila tudi Prekmurje in Prlekijo in zgradila novega človeka, ki se zaveda, da je sam gospodar svoje usode. Naš pomurski človek danes vendarle živi življenje, o katerem pred vojno še sanjati ni upal. Odnosi med ljudmi so v Prekmurju pred vojno močno sloneli na verski nestrpnosti in na nestrpnosti med domačini in prišleki. Tudi v tem pogledu smo dosegli velik napredek.

Veličastno obdobje naše zgodovine naj ne zbledi v naši življenjski praksi in vsakdanjem ravnanju, saj danes z našim delom potrjujemo našo pripadnost revolucionarnim tradicijam našenarodnoosvobodilne borbe.

S tem podlistkom zaključujemo to serijo, zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali z vsebinskimi materiali, predvsem predsednikom KO ZZB iz goričkih vasi, borcem Prekmurske čete in mnogim borcem iz Prekmurske brigade. Hvaležno bomo sprejeli še kakšna dopolnila. Jeseni pa bomo nadaljevali serijo z dogodki po vojni leta 1945 pod geslom: zmagali smo — ohraniti revlucijo.

KAPELA

S problemskega sestanka KK SZDL

V prvi polovici julija so predstavniki KK SZDL Kapela na problemskem sestanku opisali problematiko, ki je ni moč rešiti brez pomoči družbenopolitičnih dejavnikov občine, katerih predstavniki so bili prisotni.

Osrednja razprava se je odvijala o oskrbi z zdravo pitno vodo najbolj kritičnega območja: Radenski vrh, Kobilščak. Skupno s predstavnikom RADENSKE so s konstruktivnimi predlogi podprli pospešeno nadaljevanje akcijskih nalog, tako da bi 40 ogroženih gospodinjstev v najkrajšem času bilo zajetih v vodovodno omrežje.

Manj razvita KS Kapela je težko prizadela zadnja podražitev gramoza. Makadamska cestišča, ki jih ni malo, so potrebna zasipa, saj jih nenehna izpiranja in mehka podlaga ogrožajo. Ureditev najslabših cestišč bodo lahko izvedli le ob koriščenju proda iz Mure, če bodo vremenske prilike to dovoljevale, so menili razpravljavci.

Ob vinski cesti (se mora) urediti del nasipa pod krajevno cesto, ker je ogrožena varnost prometa in ob cesti stoječa hiša. Cestno podjetje bi naj presodilo, kako se naj nevarno področje zaščiti.

Izražen je bil pomislek o uspešnem evidentiranju kandidatov v predvolilnem obdobju, saj je čutiti v KS padec aktivnosti voljenih predstavnikov. Kraj se vse bolj sooča z dejstvom, da močno zaostaja za ostalimi KS v občini.

MIJA

Radijski in televizijski spored od 2. do 8. avgusta

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (mladinska oddaja, Kam konec tedna, Najbolj iskane plošče tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

17.55 Poročila, 18.00 Nepomembno in pomembno, 1. del nanizanke TV Zagreb, 18.15 Obiskovalci, 3. del češkoslovaško-zahodnonemške nadaljevanke, 18.45 Želeli ste, poglejte: poučnozabavna oddaja, 20.00 Živi planet: Džungla, 4. del angleške dokumentarne serije, 20.55 Ne prezrite, 21.10 R. A. Simmons: Gangsterska kronika, 6. del ameriške nadaljevanke, 22.00 TV dnevnik II, 22.10 Bonnie in Clyde, ameriški film

Oddajniki II. TV mreže:
17.55 TV dnevnik, 18.15 Glasbena srečanja, otroška oddaja, 18.45 Z beograjskega jazz festivala, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Ohridsko poletje 85: Koncert del makedonskih skladateljev, prenos, 20.45 Poročila, 20.50 Svoj na tuji zemlji, dokumentarna oddaja TV Skopje, 21.35 Nočni kino: Kaj se je zgodilo s teto Alico, ameriški film (do 23.10)

TV ZAGREB

14.30 Poletno popoldne, 18.15 Serija za otroke, 18.45 Z beograjskega jazz festivala, 19.30 TVD 20.00 Serijski film, 21.00 Narodna glasba, 21.45 Dnevnik, 22.00 V petek ob 22.uri 23.30 Poletni dodatni program

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 Mikimiška (risanke), 9.30 Angleški jezik, 9.45 Angleški jezik II, 10.00 Latinščina, 10.30 Mladinski sodnik (film, 1960), 12.00 Takrat, 12.05 Srce Balkana — Bolgarija, 13.00 Poročila, 14.40 Soncu nasproti (4. del), 15.30 Počitniški koledar, 16.05 Družina Feuerstein, 16.30 Am Dam Des, 17.05 Tao Tao (risanke), 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Komisar, 22.05 Šport, 23.05 Poročila

TV MADŽARSKA

8.30 Počitniška matineja, filmi za otroke. 9.20 Poslednji krog, madž. čb. film. 10.25 Revija na ledu. 16.40 Levi, kratki film. 17.15 Reflektor, magazin. 18.15 Spored za 3 dni. 18.20 Svetovno mladinsko srečanje. 19.30 TV dnevnik. 20.00 G. S. Shaw: Hiša g. Sartoriusa, TV igra. 21.30 Svetovno mladinsko srečanje. 22.10 Polžaste stopnice, kriminalka. 23.30 TV dnevnik.

TV KOPER

15.00 Film. 16.30 Westside Medical, tv film. 17.30 Soko, tv film. 18.00 Nepremagljivi shogun, risanke. 18.30 Kenguru Skippy, tv film. 19.00 Odprta meja, informativna oddaja v slov. jeziku/videotelex. 19.30 TVD—Stičišče. 19.50 Poletna »za uho in oko«, gl. oddaja. 20.25 Martin Eden, TV nadaljevanka 4. del. 21.30 Zabavna potovanja. 22.30 TVD — Vsedanes. 22.40 Dance Mania, gl. oddaja. 23.30 Combat, TV film. 00.20 Film.

SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (sobotna reportaža), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

14.20 Poročila, 14.25 F. Rudolf: Kuža laja mjav . . ., 14.40 V. Podgorac: Beli ciganček, 2. del nadaljevanke, 15.10 Nepomembno in pomembno, 1. del nanizanke, 15.25 Miti in legende: Srednjeveški miti, 15.40 Poletavček, 6. del nanizanke TV Beograd, 16.10 TV galerija: Od Ohrida do Herakleje, 16.40 Živi planet: Gozdovi Severa, 3. del angleške dokumentarne serije, 17.35 Moj oče Alfonz, vzhodnonemški film, 18.45 Boj za obstanek: Veliki pobeg, 20.00 Dobri in slabi fantje, ameriški film, 21.45 Zrcalo tedna, 22.05 Dober večer: zabavnoglasbena oddaja TV Zagreb, 22.55 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
14.55 Tukuma, finski film, 16.30 Predstava s festivala otroka: Šibenik 85, 17.30 Filmi italijanskega komika Totoja: Lopovi, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 V družbi z . . . 20.30 Dokumentarna oddaja, 21.15 Poročila, 21.20 Športna sobota, 21.45 Lepa Otero, 3. del italijanske nadaljevanke

TV ZAGREB

17.15 Kritična točka, 17.45 Narodna glasba, 18.30 Dokumentarna reportaža, 19.30 TVD, 20.00 Ekspres v plamenih (sov. igrani film) 21.25 Dnevnik, 21.40 Zlata roža Montreauxa

TV AVSTRIJA

9.00 Poročila, 9.05 Latinščina, 9.35 Angleški jezik, 10.05 Latinščina, 10.35 April odkriva može (am. film 1958), 12.10 Nočni studio, 13.15 Poročila, 14.30 Počitniški spored, 16.00 Spored za otroke in mladino, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 Koledar poletnih prireditev, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 19.55 Šport, 20,15 Udo Jürgens v živo, 21.50 Šport, 22.50 Ameriška glasbena lestvica, 23.35 Poročila

TV MADŽARSKA

8.25 Ponovitve do 12.05. 14.35 Pustolovščina življenja; tropski pragozdovi. 15.35 Muzej Deri v Debrecenu, 1. del. 16.15 Trni in rože, F. Kazinczy. 16.45 Kuhajmo. 17.00 Svetovno mladinsko srečanje, zaključek. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Pesem za vsakogar. 20.35 Zlata vrtnica Szentandreja 1985. 22.05 Nočni vlak, poljski čb. film. 23.40 TV dnevnik.

TV KOPER

15.00 Film. 16.45 West Side medical, TV film. 17.40 Soko, TV film. 18.10 Nepremagljivi shogun,risanke. 18.30 Kenguru Skippy, TV film. 19.00 Mogočno morje, dok. oddaja. 19.30 TVD Stičišče. 19.50 Helizacomic, hum. oddaja. 20.25 Elvira Madigan, film. Igrajo: Pia Dasermark, Lennart Malmer. Režija: Bo Wiederberg. 21.50 TVD — Vse danes. 22.00 Možje Raf-a, TV film. 23.00 Combat, TV film. 24.00 Film.

NEDELJA

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

8.20 Poročila, 8.25 Živ žav: Risanke, Krpica in oblak, 9.10 Obiskovalci, ponovitev, 9.40 Derrick, 10.40 Folklorni ansambel Trinidada, 11.10 625, pregled tedenskega sporeda, 11.30 Kmetijska oddaja. 12.30 Poročila (do 12.35), 15.25 Prvi vzpon, ameriški kratki film, 15.40 M. Uskoković-J. Marušić: Čedomir Ilić, 16.30 Poročila, 16.35 Videogodba, ponovitev 5. oddaje, 17.20 Črni tulipan, francoski film, 20.00 P. Imami-S. Hasani: Narasla reka, 1. del drame TV Priština, 21.00 Slovenci v zamejstvu, 21.35 Športni pregled, 22.05 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
14.25 Nürburgring: Avtomobilske dirke formule 1, 14.45 Šentjernej na Dolenjskem: Konjeništvo, 15.45 Nürburgring: Avtomobilske dirke formule 1, 16.00/15 Stara Zagora: Balkanske atletske igre, prenos, 19.30/45 TV dnevnik, 19.55 Sofija: EP v plavanju: vaterpolo — Jugoslavija: Madžarska, 21.00 Poročila, 21.10 TV kinoteka: Zanka za nedolžnega, ameriški film, 22.25 Temna stran sveta, 3. del.

TV ZAGREB

10.30 Brazde, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.30 Tom Sawyer in Huckleberry Finn (sovj. film), 14.05 Balet, 15.35 Dokumentarna serija, 16.25 Lampijon in lepa Marija, 17.05 Mali koncert, 17.25 Edvard in Karolina (fr.film), 19.30 TVD, 20.00 Čaj ob petih (drama), 21.00 Reportaža, 21.35 Športni pregled, 22.05 Dnevnik, 22.25 Poletni dodatni program

TV AVSTRIJA

14.50 Francoski film po romanu Marcela Pagnola (1938), 16.20 Jakob in Elisabeth, 16.25 Otroški in mladinski spored. 17.40 Klub odraslih, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 19.45 Šport,

TV MADŽARSKA

8.30 Spored za otroke. 10.25 Sylvie Vartan show. 11.15 Breki in drugi. 15.30 Narodne, najboljše priredbe. 16.00 Napoved sporeda. 16.25 Pekinški cirkus. 17.55 SOS za otroško vas, ansambel Tweens. 18.30 Delta. 19.30 Teden, aktualnosti, reportaže. 20.35 Nora ženska za obesiti, francoski film za starejše od 14. let. 22.15 Družabna igra. 22 55 Poročila.

TV KOPER

17.00 Sherlock Holmes, film. Igrajo: Richard Green, Basil Rathbon. 18.10 Kvark, izobr. oddaja. 19.00 Elvira Madigan, film. Igrajo: Pia Dasermark, Lennart Malmer. Režija: Bo Wiederberg. 20.25 Formula 1: Nuburgring — Grand Prix Nemčije. 22.00 Plesni korak — pleše R. Nurejev, M. Fontaine. 23.00 Combat, TV film. 24.00 film.

PONEDELJEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno danes (šport), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV LJUBLJANA

17.50 Poročila, 17.55 Poletavček, 7. del nanizanke TV Beograd, 18.25 Srečanje s slikarjem, dokumentarna oddaja, 18.45 Mladi upi, oddaja TV Skopje, 20.05 M. Grillandi: Lepa Otero, 4., 21.10 157 dni sremske fronte, oddaja TV Beograd, 21.55 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.55 Sofija: EP v plavanju — Vaterpolo: Nizozemska—Jugoslavija, prenos (slov. kom.), 19.00 Telesport, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Raziskovanja, 20.40 Poročila, 20.45 Video—stereo, zabavnoglasbena oddaja, 21.35 Dinastija, 58. del ameriške nadaljevanke (do 22.25).

TV ZAGREB

16.55 Lutke, 17.10 Sprehod s pesnikom, 17.25 Mladi upi, 17.55 Sofija: vaterpolo Nizozemska:Jugoslavija, 19.30 TVD, 20.00 Neumen kot ptič (fr. drama), 21.30 Svet danes, 22.05 Dnevnik, 22.25 En avtor, en film, 22.55 Poletni dodatni spored

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Mikimiška (risanke), 9.30 Prosim k mizi, 10.00 Angleščina, 10.30 Družina Buchholz, 12.00 Hirošima, 13.00 Poročila, 14.45 Počitniški spored, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.15 Ulice San Francisca, 22.05 Umetna inteligenca — realnost ali utopija?, 23.05 EP v plavanju iz Sofije, 0.05 Poročila

Drugi program

17.15 Velemesta — Montreal, 18.00 Ljudje in živali, 18.30 Waltonovi, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Hotel, 21.00 Novo v kinu, 21.15 Čas v sliki II, 21.45 Šiling, 22.05 Oko (francoski film, 1983), 0.05 Poročila

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV MADŽARSKA

5. avgusta — ponedeljek: Ni sporeda

TV KOPER

15.00 Film. 16.45 West—Side medical, TV film. 17.40 Soko, TV film. 18.10 Nepremagljivi shogun, risanke. 18.30 Kenguru Skippy, TV film. 19.00 Odprta meja, inf. oddaja v slovenskem jeziku/ videotelex. 19.30 TVD — Stičišče. 19.50 Zdrava prehrana. 20.25 Film. 22.00 TVD — Vse danes. 22.10 Nekoč je bilo dvakrat, igra: Ilona Staller. 23.00 Westside medical, TV film. 24.00 Film.

TOREK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — VRTILJAK POPEVKARSKIH NOVOSTI, 16.30 — Aktualno danes (Gospodarska tema, Poletni potepi), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

13.55 Sofija: EP v plavanju: vaterpolo: Jugoslavija—ZRN, prenos (do 15.00), 17.50 Poročila, 17.55 Španija v plesu, 18.25 Miti in legende, 18.40 Puščava Blaca, poljudnoznanstvena oddaja, 20.00 M. Cihlar Nehajev-S. Šešelj: Beg, 1. del drame, 21.15 I. Stravinski: Pulcinella, balet, 21.55 Disk in kladivo, angleški kratki film, 22.15 TV dnevnik II.

Oddajniki II. TV mreže:
16.05 TV dnevnik, 16.25 Otroška oddaja, 16.55 Sofija: EP v plavanju — finale, prenos, 18.20/35 Risanke, 18.45 S koncerta YU rock misija, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Žrebanje lota. 20.50 Poročila, 20.55 Dokumentarna oddaja, 21.40 Knjige in misli (do 22.10).

TV ZAGREB

13.55 Sofija: vaterpolo ZRN:Jugoslavija, 16.40 Sofija: EP v plavanju, 18.45 S koncerta YU rock misije, 19.30 TVD, 20.00 Signali, 20.45 Loto, 20.55 Avtobiografija gospe J. Pittman (am. film), 22.35 Dnevnik, 22.55 Poletni dodatni spored

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Mikimiška (risanke), 9.30 Angleščina, 10.00 Latinščina, 10.30 Igrani film, 12.05 Šport v ponedeljek (pon.), 13.00 Poročila, 14.40 Počitniški program, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prednost, 21.15 Cena moči (am. film), 22.05 Ekološka kriza tudi na vzhodu, 22.50 Šport, 23.35 Poročila

Drugi program

17.30 Orientacija, 18.00 Očarljiva Jeannie, 18.30 NLP, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Vse ali nič, 21.15 Čas v sliki II, 21.45 Klub 2

TV MADŽARSKA

8.30 Počitniška matineja, filmi za otroke. 9.25 Štirje tankisti in pes, pon. 1. dela. 17.00 Uzbekistan, 4. del: Ljudska umetnost. 17.40 Svet jezika. 18.30 Spored za 3 dni. 18.35 Diagnoza, eportaže. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Črna maska, 6. del španske serije. 21.00 Štejem le vesele trenutke . . . 21.40 Madžari v Franciji, dok. film. 22.10 TV dnevnik.

TV KOPER

15.00 Film. 16.30 Westide medical, TV film. 17.30 Soko, TV film. 17.00 Nepremagljivi shogun, risanke. 18.30 Kenguru Skippy, TV film. 19.00 Odprta meja, inf. oddaja v slovenskem jeziku/videotelex. 19.30 TVD — Stičišče. 19.50 Na pragu novega življenja. 20.25 Vesolje, dok. oddaja. 21.30 Možje Raf—a, TV film. 22.20 TVD Vse danes. 22.30 Vaterpolo, Ev. prvenstvo. 23.30 Smithovi, TV film. 24.00 Film.

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno danes (pogovor v živo), 18.00 — »21-232« — glasbeno propagandna oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

14.55 Sofija: EP v plavanju — vaterpolo, Jugoslavija—Grčija, prenos (do 16.00), 17.55 Poročila, 18.00 F. Rudolf: Kuža laja mjav, 18.15 V. Podgorac: Beli ciganček, 3. del, 18.45 Želeli ste — poglejte, poučnozabavna oddaja, 20.00 Film tedna: Ugodna ženitev, ameriški film, 21.30 Dokumentarec meseca: Peklenska jaga, 22.05 TV dnevnik II.

Oddajniki II. TV mreže:
16.05 TV dnevnik, 16.25 Legende sveta, otroška serija, 16.55 Sofija: EP v plavanju — finale, prenos, 18.20/25 Risanke, 18.45 Zabavnoglasbena oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Dubrovniške poletne prireditve 85: Koncert, 20.50 Stupica v Zagrebu, dokumentarna oddaja, 21.35 Čas je na naši strani, oddaja rock glasbe

TV ZAGREB

14.55 Sofija: vaterpolo Grčija:SFRJ, 16.25 Svetovne legende, 16.55 Sofija: EP v plavanju, 18.45 Zabavna oddaja, 19.30 TVD, 20.00 Jazz-pevec (am. film), 22.30 Dnevnik, 22.50 Poletni dodatni program

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Mikimiška (risanke), 9.30 Angleščina, 10.00 Latinščina, 10.30 Francoski film po romanu Marcela Pagnola, 12.05 Prednost, 13.00 Poročila, 14.40 Počitniški spored, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Vse nam bo uspelo . . . (am. film, 1979), 21.55 Šport, 22.30 Videoteka, 0.00 Poročila

Drugi program

17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Kviz, 18.30 NLP, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ob sredah v Salzburgu, 21.45 Čas v sliki II, 22.15 Hirošima, ljubezen moja (fr.-jap. film, 1959), 23.40 Rotacija — osem vizij

TV MADŽARSKA

8.30 Počitniška matineja, filmi za otroke. 9.55 Štirje tankisti in pes, pon. 2. dela. 15.55 EP v vaterpolu, Madžarska—Španija, prenos iz Sofije. 17.05 100 mojstrovin, zbirka tujih muzejev. 17.20 Oče in sin, sovjetski film. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Legija Klapka, TV film. 21.50 TV galerija: grafika D. Keresztes in I. Orosz. 22.30 TV dnevnik.

TV KOPER

15.00 Film. 16.30 Combat, TV film. 17.30 Soko, TV film. 18.00 Nepremagljivi shogun, risanke. 18.30 Kenguru Skippy, TV film. 19.00 Odprta meja, informativna oddaja v slov. jez./videotelex 19.30 TVD — Stičišče. 19.50 Francija v pesmi. 20.25 Vaterpolo, Ev. prvenstvo. 21.50 TVD — Vse danes. 22.00 Sherlock Holmes, film. Igrajo: Richard Green, Basil Rathbon. 23.15 Smithovi, TV film 23.45 Film.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Iz sveta resne glasbe, 16.30 — Aktualno danes (Kultura, Klepetamo . . . brskamo . . . svetujemo), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

17.50 Poročila, 17.55 M. Mihelič: Moj mili Ariel — Ema, 2. del nadaljevnake, 18.20 In smrt je ohranila življenje, oddaja o arheologiji, 18.40 Mozaik kratkega filma: Šola asov, sovjetski film, 19.30 TV dnevnik 1, 20.05 Formula 1, zabavnoglasbena oddaja TV Beograd, 20.55 Č. Amiredžibi: Bregovi, 6. del gruzinske nad., 22.05 TV dnevnik II, 22.20 F. Žižek: Ipavci — Josip.

Oddajniki II. TV mreže:
16.05 TV dnevnik, 16.25 Beli ciganček, otroška serija TV Skopje, 16.55 Sofija: EP v plavanju — finale, prenos, 18.20/35 Risanke, 18.45 Show express, zahodnonemška zabavnoglasbena oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Nekaj ljudi dobre volje, 4. del francoske nad., 20.55 Poročila, 21.00 I. Tijardović: Splitski akvarel, opereta (do 22.30).

TV ZAGREB

16.25 Beli ciganček, 16.55 Sofija: EP v plavanju, 18.45 Show-Express, 19.30 TVD, 20.00 Politična oddaja, 21.05 Štefica Cvek v žrelu življenja, 22.05 Dnevnik, 22.25 Poletni dodatni spored

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Mikimiška (risanke), 9.30 Dežela in ljudje, 10.00 Angleščina, 10.30 Uspelo nam bo vse . . . (pon.), 12.10 Klub za odrasle, 13.00 Poročila, 14.40 Počitniški spored, 16.30 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Mi, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Heinz Conrads in njegovi prijatelji, 21.45 Reklame, 21.50 Avstrijske znamenitosti, 21.55 Rock-festival, 22.55 Dvojni svet, 0.25 Poročila

TV MADŽARSKA

8.30 Počitniška matineja, filmi za otroke. 9.35 Štirje tankisti in pes, pon. 3. dela. 16.35 Srbske ljudske umetnine, kratki film. 17.05 Oče in sin, 2. del sovj. filma: Streli od daleč. 18.30 Ples najmlajših, pon. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Obrazi v ogledalu, TV film. 20.50 Panorama, svetovnopolitični magazin. 21.55 TV ogledalo. 22.05 TV dnevnik.

TV KOPER

15.00 Dogs, drama. Igrajo: David McCallum, Sandra McCabe. Režija: Burt Brickerhoff. 16.40 Combat, TV film. 17.40 Soko, TV film.18.10 Nepremagljivi shogun, risanke. 18.30 Kenguru Skippy, TV film. 19.00 Odprta meja, inf. oddaja v slovenskem jeziku/videotelex. 19.30 TVD Stičišče. 19.50 Velike razstave. 20.25 TV — nadaljevanka, I. del. 21.40 Divja opera, dokumentarna oddaja. 22.10 TVD — Vse danes. 22.20 Kaj bomo pili nocoj?, Variete. 23.10 Westside medical, TV film. 00.10 Dogs, drama.

kino

KINO PARK MURSKA SOBOTA

2. avgusta ob 18. uri ameriški film: PETEK 13., 3. del, in ob 20. uri brazilski film: BLAŽENI MED PROSTITUTKAMI. Film za otroke ni primeren.

4. avgusta ob 16. in 18. uri ameriški film: Petek 13., 3. del in ob 20. uri brazilski film: BLAŽENI MED PROSTITUTKAMI. Ogled filma za otroke do 16. leta ni primeren.

5. in 6. avgusta ob 18. in 20. uri ameriški film: LASSITER.

7. in 8. avgusta ob 18. in 20. uri angleški film: KRAJEVNI JUNAK.

KINO SVOBODA GORNJA RADGONA

1. avgusta ob 20. uri — italijanski film: BOJEVNIKI BRONXA;

2. avgusta ob 18.30 — italijanski film: MAŠČEVALEC in ob 20.30 nemški film: SEKS V VISOKI DRUŽBI. Otrokom ogled filma ni dovoljen;

3. avgusta ob 20. uri nemški film: SEKS V VISOKI DRUŽBI.

4. avgusta ob 18. uri italijanski film: BOJEVNIKI BRONXA in ob 20. uri italijanski film: MAŠČEVALEC.

KINO TONE PLEJ ČRENŠOVCI

2. avgusta ob 20.30 in 4. avgusta ob 15. uri honghkongški film BOJEVNIKI ŠAOLINA.

KINO LJUTOMER

1. avgusta ob 20. uri ameriški film: NAREDNIK STEINER; 3. avgusta ob 20. uri in 4. avgusta ob 18. in 20. uri spektakl: VOJNA ZA OGENJ in 7. avgusta ob 18. in 20. uri ter 8. avgusta ob 20. uri britanska komdija: DIGBI — NAJVEČJI PES NA SVETU.

Prodam

FIAT 126 P, dobro ohranjen, prodam za 110.000 din. Ivan Marič, Odranci 330. M-3393

OKNO, dvokrilno, rabljeno 140/140, z roleto, ugodno prodam. Tel. 21 198. M-3394

FIAT 124, dobro ohranjen, prodam. Avnojska 92, Černelavci ali tel. 22 698, popoldan. M-3395

ŠPORTNO KOLO s 5 prestavami, srebrne barve, skoraj novo, prodam. B. Zieherla 6, M. Sobota ali tel. 23 038. M-3396

MOPED TOMOS 14 TL in trajnožarečo peč, prodam. Črenšovci 19. M-3397

ZETOR 6011 z originalno kabino, prodam. Ropoča 64. M-3398

MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Murska 2. M-3399

PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE, NOVO, PRODAM. Franc Grah, Černelavci, Zadružna 8 ali tel. 23 109. M-3400

JERMENICO za traktor steyr ali ferguson, prodam. Panovci 16, p. Križevci v Prekmurju. M-3401

SEME rdeče detelje, prodam. Škraban Janko, Krog, Plečnikova 7. M-3402

AUDI 100 LS, letnik 1972, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-3404

KUNCE, novozelandce, kalifornijce in kletke, prodam. Tel. 23 063. M-3405

DOMAČE VINO, rdeče, do 100 l, prodam. Oglasite se v soboto, Zupančičeva 14, M. Sobota. M-3407

AVTOPRIKOLICO, z nosilnostjo 1000 kg in športna platišča za zastavo 101 ali golf, prodam. Dankovci 26. M-3408

ŠKODO 100 L, letnik 1972, prodam. Cvetkova 48, Rakičan. M-3409

RENAULT 4, letnik 1977 in FIAT 126 P, letnik 1977, prodam. Lipovci 232. M-3410

ITISON 4 B 3,5 m, prodam. Naslov v upravi lista. M-3411

SLAMO z njive, prodam. Martjanci 25. M-3412

AMI 8, po delih, prodam za 10.000,00 din. Serdica 112 f, p. Rogašovci. M-3413

MEŠANA DRVA in peč plamen, prodam. Prežihova 5, M. Sobota. M-3414

ELEKTRIČNI PISALNI STROJ ROBOTRON, cena 80.000,00 din, malo rabljen, prodam. Boris Rudolf, Radoslavci 19, Bučkovci. M-434

TRAKTOR STEYR 18 KS, prodam. Stanko Simonič, Radoslavci 38, Bučkovci. M-436

ZASTAVO 750 po delih prodam. Karel Marinič, Ključarovci 37. IN-%")

DVE MLADI vozni kobili, prodam. Anton Ivanič, Križevci pri Ljutomeru. IN-438

PARCELO z dokumentacijo, zgrajeno kletjo in gradbenim materialom na Lapšini pri Martinu na Muri, prodam. Informacije po 18. uri na tel. 81 108. IN-440

TRAKTOR IMT 558 z nakladalnikom in desko, za planiranje prodam. Anton Lapajne, Kamovci 30, p. Dobrovnik. LE-332

OSEBNI AVTO MINI MORRIS 1000, v dobrem stanju, registriran in kosilnico LAVERDA na petrolej, 15 KS z žetveno napravo ali brez, prodam. Informacije: Kapca 134 od 17.00 naprej. LE-331

OPEKO: 1010 MODUL, polnila in polovičke, po ugodni ceni, prodam. Avgust Smidlehner, Lendava, Kidričeva 3. LE-330

KRAVO, staro 4 leta, brejo 4 mesece, prodam. Genterovci 69. LE-327

TRAKTOR ZETOR 45 KM prodam, ali menjam za osebni avto. Pince 43, p. Lendava. LE-326

V gostilni Trezike Sobočan na Hotizi gostov ne manjka, vendar danes pogrešajo mene.

NEDOKONČANO STANOVANJSKO HIŠO v končni fazi gradnje, z vinsko kletjo, podstrešnimi sobami prodam. Ob hiši je mali vinograd. Lokacija Pince. Informacije ob popoldnevih: Tomšičeva 1, tel. 75 571, Lendava. LE-325

KOMPLET DIFERENCIAL za steyr 180 (žabaš), 3-brazdne pluge — 10-colske, stiskalnica za kombanj LANZ, prodam. Tel. 72 592, Salamenci 64. M-CČ

46 arov MEŠANEGA GOZDA ob asfaltni cesti Mačkovci—Otovci, prodam. Fujs, Pečarovci. M-3415

ZASTAVO 750, letnik 1977, ugodno prodam. Gostan, Mostje 97. M-3416

KOMBANJ EPPLE, Mobil 211 H, prodam. Lipovci 206. M-3417

KRAVO IN KOŠNJO OTAVE, prodam. Jozsef Szolarics, Dobrovnik 87. M-3422

MIZE, klopi, stole, zidne obloge, omare za gostilno ali gasilske dvorane, kuhinjsko omaro, mizo s 6 stoli, kavč, hladilnik 140 l, nova okna, vrata, igralne aparate, glasbeni avtomat, biljard, igralni avtomat, kombi 850, letnik 1980 z 8 sedeži, varilni aparat 250 amperov FORLAN, nov, kolesa za voz z gumijastimi kolesi, prodam. Informacije, M. Sobota, Kidričeva 31, gostilna. M-3423

NOVA OKNA S POLKNAMI (brez stekla) 140 × 140 (2 kosa), 100 × 140 in 80 × 140 ugodno prodam. Tel. 21 232 ali zvečer 76 657. MM

OPEL REKORD KARAVAN, vozen, neregistriran, tudi po delih, prodam. Lendavska 10, M. Sobota, Rituper. M-3224

ENODRUŽINSKO HIŠO v M. Soboti zamenjam za večjo hišo v okolici Murske Sobote. Tel. 24-556.

Prodam letve, late in hrastove plohe. Naslov v upravi lista. M-3321

Enega od dveh traktorjev IMT 577 (100 ur ali 20 ur) s popolno in dodatno opremo nujno prodam po stari ceni ali zamenjam za manjšega. Tel. 76-447, Zoltan. M-3324

RENAULT 4 TL, letnik 1978, prevoženih 52.000 km, prodam. Cor, Poznanovci 35. M-334

MOPED, s tremi prestavami prodam. Stanjevci 85, p. G. Petrovci. M-3341

DACIA 1300, letnik 1974 in JAWA 350, letnik 1976, prodam. Velika Polana 142. M-3342

KAROSERIJO za R 12, celo ali po delih, ugodno prodam. Cipot, Križevci 6 v Prekmurju. M-3343

SLAMO v balah in varnostni lok z blatniki za ferguson 39, prodam. Sečko, Puconci 91, ali tel. 21-330, zvečer. M-3344

RENAULT 4 TLS, letnik 1977, registriran do julija 1986, ugodno prodam. Orešnik, M. Sobota. Nas. Borisa Kraigherja 17, ali tel. 23-642. M-3345

MLADO KRAVO, vozno, z drugim teletom ali brez njega, prodam. Kovačevci 9, p. Grad. M-3347

MLADE ZAJCE in pesek prodam. Flisar, Prečna 8, Bakovci. M-3349

TERMONT, 122 vreč, prodam. Markišavci 17. M-3350

DIANO 6, delno poškodovano, registrirano, prodam. Radenci, Kapelska c. 60. M-3351

Obračalnik SIP za kosilnico BCS, ugodno prodam. Ivanovci 4. M-3352

BRAKO PRIKOLICO ugodno prodam. Tel. 23-176. M-3353

ŠKODO 110 R, letnik 1977, prodam. Kerčmar, Hodoš 56. M-3356

KOSILNICO ROTAX, potrebno manjšega popravila, in parcelo za vikend pri Nedeli prodam. G. Petrovci 88, 69203 G. Petrovci. M-3357

RENAULT 12, letnik 1974, prodam. Tel. 23-887, popoldan. M-3358

MOTORNO KOLO BMV 250, prodam. Lendavska 59, M. Sobota. M-3361

TRAVINO SEME ljuljke, prodam. Berke, Križevci 182 v Prekmurju. M-3362

DOBIMO SE V CAFE BARU TRIJ
Lendavska 19/b, Murska Sobota

ŠPORTNO KOLO, prodam. Peter Varga, Mladinska 48, M. Sobota. M-3363

SINTETIZATOR, rolano jupiter 4, melotron elka rapsody 610, prodam. Šiftar, Strukovci 50. M-3365

BOBNE TAMA XTRAS superstar, globoke paiste elektronska bobna syncussion pearl in bobnarski sintetizator korn DS-8 2 konga ASBA in mikrofone shure, prodam. Vlado Mičev, Vinka Megle 10, M. Sobota. M-3367

6 arov gradbene parcele v Krogu pri Murski Soboti, prodam. Informacije: D. Bistrica 89 ali tel. 99-49-8931-46991. M-3369

NJIVO, primerno za vrt ali sadovnjak v M. Soboti (za jarkom), velikost 15 arov, prodam. Naslov v upravi lista. M-3370

MALE PUJSKE in hrastove hlode, prodam. Flisar, Pečarovci 84. M-3371

FIAT 126 P, letnik 1981, prodam. Tel. 25-004. M-3373

TRAJNOGOREČO PEČ prodam ali menjam za 2 m³ drv. Polana 13. M-3374

ZASTAVO 101 ugodno prodam. Tel. 24-909. M-3375

KORUZO, večje količine, prodam. Dobrovnik 146. M-3376

JERMENICO za traktorsko koso znamke OLT, prodam. Alojz Gomboc tel. 22-410 — ob delavnikih. M-3377

TROSED — dva fotelja in mizico, prodam. Cmager, Vrtna 6, M. Sobota. M-3378

ROVOKOPAČ RIKO prodam. Tel. 23-278. M-3379

SLAMO prodam. Tropovci 19 c, p. Tišina. M-3380

SEME RDEČE DETELJE, prodam. Kuzmič, Brodarska 7, Krog. M-3382

MOPED, avtomatik, prodam. Puževci 53. M-3383

PRIKOLICO TRESKA za taborjenje 30 s predšotorom, prodam. Tel. 24-356, od 20. ure naprej. M-3384

OBRAČALNIK za BCs kosilnico, prodam. Strehovci, 46, Dobrovnik. M-3386

KOMFORTNO DVOSOBNO STANOVANJE v centru M. Sobote, prodam. Informacije: odvetniška pisarna Danila Harija (pri avtobusni postaji). M-3387

OJAČEVALEC 2 × 33 W in popolnoma novo čelado znamke KIWI prodam. M-3390

TRODELNA OKNA z roletami prodam. Jože Idič, Bakovci, Mladinska 26, M. Sobota. M-3264

Dragemu DRAGU FERKU z Grada 161 ob odhodu k vojakom želijo vse najboljše, da bi bil dober vojak in bi se večkrat spomnil na svoje najdražje — boter Andrej, stric Jože z družinama iz Ljubljane, stara mama, botra Cilka in brat Ciril.

Kupim

SLAMOREZNICO s puhalnikom ali brez, na motorski pogon, kupim. Naslov v upravi lista. M-3346

STARE STVARI, do leta 1910 (pohištvo, ure, denar), kupim. Naslov v upravi lista. M-3389

KLAVIRSKO HARMONIKO, rabljeno, z nad 60 basi, kupim. Naslov v upravi lista. M-3403

STREŠNO OPEKO, — 1000 kosov, zareznik, kupim. Bence, M. Toplice, Lešče 27. M-3181

Zaposlitve

NUJNO ZAPOSLIMO delavca in mizarja. OD 40.000,00 in 50.000,00 din. Stanko Hrastnik, Ljubečna 56 a, Škofja vas, ali tel. 063 35-475. M-MM

ZAPOSLIM natakarico z večletno prakso, vajeno samostojnega dela; delo vsak drugi dan, nedelje proste. Dobra avtobusna zveza. Plača 40.000,00 din. M. Sobota, Kidričeva 31, gostilna. M-3423

Sobe

Stanovanje oddam v bloku dekletu ali mlademu zakonskemu paru. Naslov v upravi lista. M-3391

Sobo in kuhinjo, delno opremljeno, s posebnim vhodom, oddam. Naslov v upravi lista. M-3391

OPREMLJENO 2-sobno stanovanje v Murski Soboti oddam v najem. Partizanska 33. M-3367

Razno

Preklicujem veljavnost letnega spričevala za 4. letnik zdravstvene šole, izdane v šol. letu 1978/79. Kranjc Majda, Gornja Radgona. M-3355

KOMPAS JUGOSLAVIJA
Pivnica
NOVO V GORNJI RADGONI

KOMPAS GORNJA RADGONA vas vabi, da obiščete v neposredni bližini mejnega prehoda **PIVNICO**, kjer boste v prijetnem ambientu starodavne kleti postreženi z izbranimi jedmi in vini bližnjih goric.

Radenska, tozd Diana in krajevne skupnosti Murska Sobota organizirajo 10. 8. 1985 ob 17. uri tradicionalni

PLES OB BAZENU

Nastopali bodo: Zdravko Čolić z ansamblom, Alfi Nipič, Mo Bi Dick s pevko, Dodo in drugi.

Vstopnina: 400 din za odrasle in 200 din za otroke. Prodaja vstopnic na recepcijah hotelov Diana, Termal, Jeruzalem, Radin, Grozd in pred prireditvijo ob soboškem bazenu.

Matematiko in fiziko inštruiram. Tel. 21-860. M-3359

GOSTILNA SPIRIĆ ČERNELAVCI obvešča stranke, da bo zaradi letnega dopusta gostilna zaprta od 1. avgusta do 27. avgusta 1985. Po tem datumu se gostilna Spirić spet priporoča. M-3360

Žensko oz. zakonca za nego dveh ostarelih oseb, 6 km od M. Sobote, iščem. Plačilo po dogovoru oz. hiša z gospodarskim poslopjem in njivo. Naslov v upravi lista. M-3364

MLIN STANKA ŽNIDARIČA iz Precetinec obvešča cenjene stranke, da bo zaradi remonta zaprt od 5. 8. do 25. 8. 1985. IN-439

PSA, nemškega ovčarja, odstopim dobri družini, star je 2 leti in pol. Tel. 21-795. M-3419

V soboto, 27. julija, sem na relaciji M. Sobota—Gradišče izgubil prednji del kardana. Poštenega najditelja prosim, da mi ga za nagrado vrne. Gradišče 31, p. Tišina. M-3420

Kemična čistilnica Eme Šiftar obvešča cenjene stranke, da bo zaradi letnega dopusta čistilnica zaprta od 3. do 25. avgusta. Po tem datumu se spet toplo priporoča. M-3429

OSNOVNOŠOLSKI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD MURSKA SOBOTA, Trstenjakova 73, na podlagi sklepa sveta zavoda razpisuje prosta dela in naloge

— knjižničarja

za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.
Pogoj: končana PA, smer knjižničarstvo — slov. jezik.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi v tajništvo zavoda.

Radenska — tozd Zvezda
Gostišče Zvezda Beltinci

prireja med beltinskim folklornim festivalom zabavne večere z bogato ponudbo pristnih štajerskih vin in prekmurskih dobrot.

Zabavali vas bodo priznani ansambli:
— v petek, 2. avgusta, ansambel Vikija Ašiča
— v soboto, 3. avgusta, ansambel Stari znanci
— v nedeljo, 4. avgusta, Ptujski inštrumentalni ansambel s pevko

MALTIT®
enostavna in poceni rešitev za pripravo malte

MALTIT®, pesek in voda, to je vse, kar potrebujemo za pripravo malte za zidanje in ometavanje.
Malta, pripravljena z maltitom, se poleg enostavne in poceni priprave odlikuje v primerjavi s tradicionalnimi maltami še po mehanski odpornosti, odlični sprijemljivosti, dobri obdelovalnosti in odpornosti na zmrzovanje.
Za pripravo malte v prostorninskem razmerju 1:3 (1 del maltita in 3 deli peska) potrebujemo okoli 290 kg maltita na 1 m³ malte. Pri tem razmerju dosežemo marko malte M 2,5.
Pri prostorninskem razmerju 1:1 pa potrebujemo okoli 720 kg maltita na 1 m³ malte in dosežemo marko malte M 10.
MALTIT® lahko kupite v vseh večjih trgovinah z gradbenim materialom in naši trgovini na drobno v Anhovem, telefon (065) 51-030.

SALONIT ANHOVO
industrija gradbenega materiala, anhovo

INFORMACIJE:
TOZD BLAGOVNI PROMET
KIDRIČEVA 20, 65000 NOVA GORICA
TELEFON (065) 24-411,
telex 34320 ANHOVO YU

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila babica, prababica, teta in botra

IRMA BENCIK

iz M. Sobote

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala govorniku tov. Savu Rapplu in g. duhovniku Gustavu Škaliču in pevcem za odpete žalostinke

ŽALUJOČI: VSI NJENI

Ljubil svoj si rodni kraj
nikoli te ne bo nazaj!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata

JANEZA HORVATA

iz Maribora

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebna hvala vsem, ki ste prišli iz njegovega rojstnega kraja, ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi za podarjeno cvetje in vence ali v dobrodelne namene. Hvala za izrečena sožalja. Hvala tudi č. duhovnikoma za lepo opravljeni obred in poslovilne besede.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI, KI SO GA IMELI RADI

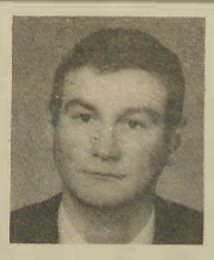

Saj ni rečeno, da te ni, čeprav v teh
dnevih sonca ni, čeprav beseda dah nam
peša in solze brišejo oči, čeprav tvoj
glas se več ne sliši, beseda tvoja v
nas živi, povsod te čutimo mi vsi.
Med nami si. *(Robič)*

ZAHVALA

Ob mnogo prerani, tragični izgubi ljubega, nenadomestljivega, moža, atka, sina in brata

JOŽETA POČIČA

roj. 1957. leta
Fokovci 54

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani poslednji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli globoko sožalje.
Posebna zahvala sosedom za požrtvovalno pomoč: družinam Kranjec, Žibrik, Kučan, Lanjščak, Šipoš ter drugim sosedom, zahvala tudi Ludviku Gombocu in Jožiju Jenešu za nudeno prvo pomoč. Iskrena hvala govornici krajevne skupnosti, tov. Jakiševi za ganljive besede slovesa, hvala tudi g. duhovniku iz Puconec, g. Balažicu za obred in pevcem iz Križevec za odpete žalostinke.
Zahvala tudi vsem prijateljem in znancem.

ŽALUJOČI: žena Irenka, hčerka Tanja, mama, brat Aleksander z družino, sestra Irma z družino ter drugo sorodstvo.

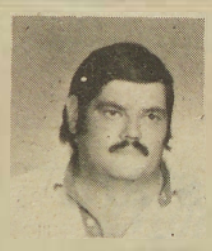

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 31. letu starosti zavedno zapustil

FRANC ŠKAPER

iz Martjanec 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo osebju zdravstvene postaje iz Martjanec, g. duhovniku in pevcem, gasilskemu društvu Martjanci, govorniku krajevne skupnosti.

ŽALUJOČI: mama Frida, oče Franc, brat Emil, sestra Marija, sestra Danica z družinami ter drugo sorodstvo

---

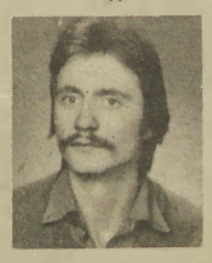

Ljubezen, delo in trpljenje,
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina,
in velika bolečina.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa, še poln veselja in upanja v življenje nas je komaj v 27. letu starosti tragično, a za vedno zapustil ljubi mož, skrben in ljubeč očka, sin, zet, brat in stric

FERI ŠKRABAN

iz M. Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in dragega pokojnika pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter darovali v dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.
Posebna hvala celotnemu podjetju Pomurski tisk ter govorniku za poslovilne besede, VVO Štefan Kovač, Agromerkurju, Mesnici, Ljubljanski banki, sostanovalci Lendavske 19/8, Jožetu Šteslu in Mariji ter Milanu Mavčecevima. Hvala g. župniku in pevcem. Še posebej se zahvaljujemo sosedovi družini Kovač, ki mi je v najtežjih trenutkih ves čas stala ob strani.
Vsem še enkrat iskrena hvala.

M. Sobota, 11. 7. 1985

GLOBOKO ŽALUJOČI: žena Marija, hčerkica Ingrid, oče, mati, tast, tašča, sestra Majda z družino, sestra Anica z družino, sestra Vera z Milanom, brat Janez ter ostalo sorodstvo

---

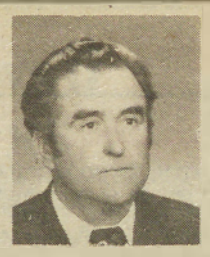

Čas vrti se neprestano,
seka rane in zdravi,
nam pa nekdanjo rano zopet
vsak dan ponovi.

V SPOMIN

1. avgusta mineva najbolj žalostno leto, odkar si odšel od nas dragi

FRANC MARIČ—JENI

Od tam ni vrnitve. Bil si zlat mož, oče in dedek, vedno si živel le za svojo družino in za druge. Za teboj je ostala praznina. Spominjamo se dneva, ko je tvoj prerani grob prekrilo cvetje, med množico ljudi, ki so te pospremili na tvoji zadnji poti, pa so se slišale besede, da najboljši ljudje, najpogosteje odhajajo prvi.
Hvala vsem, ki se ga spominjate in se ustavite ob njegovem preranem grobu.

ŽALUJOČI: žena Terezija, sin Peter, sin Drago z družino in vnuka Andrej in Tomažek.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, starega očeta

FRANCA ČERVEKA

iz Noršinec

ki nas je v 80. letu starosti nepričakovano in brez slovesa za vedno zapustil, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ali v druge namene, nam pa izrekli sožalje.
Hvala g. župniku za pogrebni obred, predstavniku KS za ganljive besede ob odprtem grobu, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem za pomoč ob pogrebu, družbenopolitičnim organizacijam iz Lenarta, kolektivoma Osnovne šole Benedikt in Zdravstvene šole iz Rakičana za vence. Posebna zahvala vsem dobrim sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in nas tolažili.
Vsem še enkrat iskrena hvala.
Noršinci, 27. 7. 1985

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

V SPOMIN

2. avgusta bo minilo boleče leto, polno žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož in oče

ŠTEFAN FTIČAR

s Hotize

Tvoj korak je obstal in glas onemel. Dom, ki si ga imel tako rad, je prazen. Ostali so sledovi tvojih pridnih rok. Tvoja smrt je pustila v naših srcih globoko rano, ki jo boležko preboleti.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

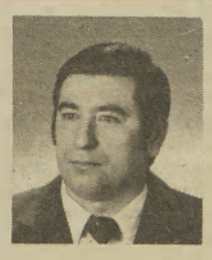

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ti ne vgasne,
resnice sonce ne stemni.
(S. Gregorčič)

V SPOMIN
na našega dragega

JOŽETA BALERJA

iz Sebeborec

Minevajo 4 leta, odkar te ni več med nami, toda spomin nate bo ostal vedno v naših srcih.
Hvala vsem, ki te niso pozabili.

TVOJI DRAGI

Kje si naša ljuba mama,
kje je mili tvoj obraz,
kje je tvoja pridna roka,
ki skrbela je za nas.
Pridi, spet se vrni ti,
na vrtu tvojem rožica veni.

Ob boleči in mnogo prerani izgubi naše 72-letne dobre in skrbne žene, mame, babice, tašče, sestre in tete

ANE IVANIČ

roj. Berden
iz Filovec

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki so nam tako hitro priskočili na pomoč ter nas tolažili. Iskrena hvala vsem, ki ste našo drago mamo v tako velikem številu pospremili na njeni prerani zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevskemu zboru za odpete žalostinke ter predstavniku krajevne skupnosti Francu Berdenu za tako ganljive besede slovesa.
Vsem še enkrat prisrčna hvala.

ŽALUJOČI: mož Jožef, hčerka Marija z možem Avgustom, vnukinji Bernardka in Marjanca, sestra Marija z družino, bratranca štefan in Klarica z družino in drugo sorodstvo

SKLADIŠČE — SMETIŠČE

Ni za verjeti, pa priča posnetek, da je res, da se sredi Murske Sobote, nasproti vhoda v Galerijo Kulturnega centra Miško Kranjec najde skladišče, ki bi mu bolj ustrezal naziv smetišče.

V kulturnem hramu je te dni obilo obiskovalcev 7. jugoslovanskega bienala male plastike, predvsem tujih turistov. S kakšnimi občutki vstopajo in izstopajo iz snfežnobele galerije v okolje, v katerem podgane in miši niso redki gosti, bi jih kazalo povprašati, še prej pa inšpektorje, kaj menijo o tej dokaj čudni »simbiozi« naše kulture v vročem poletju, ko so infekcije še posebj česte.

Verjetno jim ni všeč, saj so takoj ukrepali, še prej pa prodajalci, ki so pred njihovim prihodom temeljito počistili nesnago. Če bo to pomagalo, bomo slikali večkrat!

bb Foto: A. Abrahám

KRAJEVNA SKUPNOST TURNIŠČE

Priznanje zvezne konference SZDLJ

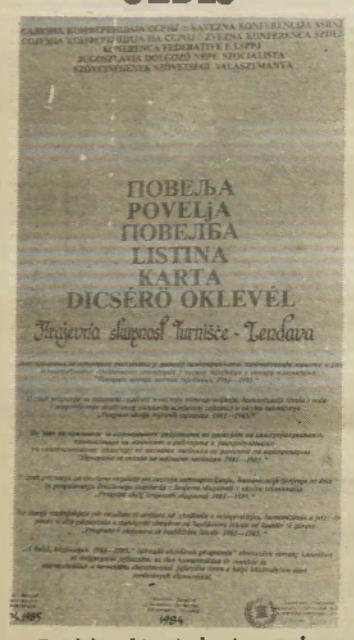

Pred kratkim je krajevna skupnost Turnišče prejela priznanje zvezne konference SZDL Jugoslavije. V listini je zapisano, da je to priznanje za dosežene rezultate pri razvoju samoupravljanja, humanizaciji življenja in dela in pospeševanju družbenega standarda v krajevni skupnosti.

Predsednik skupščine krajevne skupnosti Hajrudim Rošič nam je na prošnjo, naj omeni pomembnejše dosežke zadnjih let, povedal:

»Asfaltirali smo ceste v vseh vaseh, zgradili smo zdravstveno ambulanto, uredili ulične razsvetljave in telefonijo, opravili druga komunalna dela . . . Za prihodnja obdobja imamo prav tako veliko načrtov: V Turnišču naj bi čimprej dobili sodobno trgovino, prav tako naj bi sezidali k osnovni šoli v Turnišču večji prizidek, kajti število šolarjev se je močno ovečalo in preti nam tretja izmena.«

Š. S.

To pa že ni bila vsakdanja ribiška sreča. Enver Cerić iz Murske Sobote je potegnil iz gramozne jame 102 centimetra dolgega amura. Tehtanje je bilo natančno, zato moramo tudi tako zapisati — 14,5 kg. Pa še to zapišimo, da je Enver lovil v torek zjutraj in ob zaključku redakcije te številke Vestnika še ves žarel od ribiške sreče. foto: A. Abraham

Blišč in beda nekega nastopa

Plakati so dlje časa vabili goste v gostilno Jaklin v Črenšovce na nastop znane pevke Tereze Kesovije. Končno je prišla nedelja, 28. julija. Ker je bila določena (napovedana) za nastop 18. ura, so se gostje začeli zbirati že uro in še več prej. Najbrž jih je prišlo več kot tisoč. Organizatorji so pobrali vstopnino — bila je (samo) 200,00 dinarjev — stisnili obiskovalce, kot se je le dalo, potem pa so vsi skupaj čakali. Čez približno poldrugo uro po napovedanem času je pripeljal na dvorišče večji kombi in iz njega so začeli nositi glasbila ter opremo. No, torej bo le nekaj! Ansambel je resda začel kmalu igrati, toda Terezije nikjer in od nikoder. Nestrpnost med gosti je bila vse večja in čez čas so se slišali glasni žvižgi. Težko pričakovane pevke pa še vedno ni bilo. Prikazala se je šele okrog 22.00, torej štiri ure kasneje, kot je pisalo na plakatih. Ko je zapela, je večina na to najbrž kmalu pozabila. Na odru je ostala neprekinjeno okrog 50 minut, potem pa se je poslovila . . .

Ostaja vprašanje, zakaj tako velika zamuda. Morda je še najmanj za to kriv prireditelj (gostilna Jaklin). Tisti pa, ki so krivi, jih je lahko sram. Ali jih je?! Nihče se ni niti opravičil. Ob blišču slavnih pevcev se zgodi tudi to.

Obiskovalec
(naslov v upravi Vestnika)

KAM Z RIBAMI

— Ribiči radgonske ribiške družine v reki Ščavnici rešujejo, kar se rešiti da. Izvajanje agromelioracijskih del poteka z veliko hitrostjo in brez usmiljenja do narave. Izvajalcev del ne zanima življenje v reki ne naravna dediščina, ampak kopljejo in delajo po načrtih. Ribičem v tem trenutku ni preostalo drugega kot lovljenje rib in premestitev teh v trenutno še neogrožene reke in potoke.

Nesreča s kombajnom

V teh dneh sta se v Odrancih zgodili dve hudi nesreči. Sredi prejšnjega tedna se je Jože Jerebic iz Odranec peljal s traktorjem po lokalni cesti. Nenadoma je pritekla na cesto 4-letna S. F. in se zaletela v vozilo z bočne strani. Hudo poškodovano so jo prepeljali v soboško bolnico. V soboto pa so v bolnico pripeljali že mrtvega 2 leti starega D. Z. iz Odranec. Obdukcija je ugotovila hude poškodbe na glavi. Tudi ta nesreča naj bi se zgodila s traktorjem, sicer pa je primer še v preiskavi.

Poglejmo zdaj prometne nesreče! Le-teh je bilo v prejšnjem tednu zelo veliko, vendar v našem poročilu omenjamo le najhujše.

Janko Trstenjak iz Šalinec se je peljal z motornim kolesom po gozdni cesti proti Krapju. Vozil naj bi z neprimerno hitrostjo, zato je trčil v levi blatnik traktorja, s katerim se je peljal Jože Kodba iz Šalinec, padel in se hudo poškodoval. Med vožnjo motorist ni imel čelade.

V petek, 26. julija, se je zgodila huda nesreča na Tišini. Franc Drvarič iz Nemčavec je z osebnim avtom dohitel kombajn in ker je bilo dovolj prostora, se je hotel zapeljati mimo. Nenadoma pa je pred kombajnom hotel čez cesto 12—letni otrok A. F. s Tišine 60. Voznik avta neseče ni mogel preprečiti; otroka je vrglo na pokrov in z glavo je udaril ob straho. Zdravijo ga v soboški bolnici.

Prav tako v petek se je pripetila nesreča v Dobrovniku. Ana Kovač iz Dobrovnika je na kolesu z motorjem peljala Franca Somija iz Dobrovnika. Med vožnjo v ovinku je zadela pešca Štefana Bojneca iz Dobrovnika 25, ki je nato padel in se hudo poškodoval. Lažje se je ranila tudi Kovačeva.

17-letni B. P. iz Gornje Radgone, Partizanska ulica, se je v nedeljo zvečer peljal s kolesom proti naselju Trate. Pri odcepu je močno zavrl, zaneslo ga je na rob pločnika pri padcu pa se je hudo poškodoval.

V Krncih se je zgodila huda nesreča pri upravljanju kombajna. Janez Horvat in Vlado Lazar sta peljala kombajn na njivo Jožeta Škrilca. Kombajn je vozil Horvat. Ker je njiva na pobočju, je voznik hotel zmanjšati hitrost. Kaže pa, da ni uspel prestaviti ročice v željeni položaj, saj je kombajn nenadoma začel drseti vzvratno. Lazar je odskočil, Horvat pa se je hudo ponesrečil. Padel je namreč pod kombajn, ki se je prevrnil. Menda je v smrtni nevarnosti.

Š. S.

Ded na mladinski delovni akciji

Osemnajstič je že na mladinski delovni akciji, na Goričkem se počuti kot doma, star je 55 let, s sabo je pripeljal tudi svojo vnukinjo Natašo, prihaja pa iz Slavonske Orahovice. Beseda je o Željku Božiću, ali kot mu pravijo brigadirji — Babu.

»Sprva sem imel nekoliko težav, preden sta Natašina starša popustila in dala svoje dovoljenje,« pripoveduje Babo, »zdaj pa je vse v redu. Nataša je na akciji zelo dobre volje in se je v novem okolju odlično znašla. Sicer pa imam še eno vnukinjo, ki pa je stara šele osem let. Ko bo dopolnila deseto, bom tudi njo vzel s sabo na akcijo. Seveda, če bom sam še pri močeh.«

Mala Nataša bi prav tako rada rekla kakšno o svojih vtisih, saj je na akciji šele prvič.

»Na Goričkem mi je zelo všeč, rada delam. Večinoma nosim vodo in pomagam dedku, ki me je navdušil za prostovoljno mladinsko delo. Gotovo bom še večkrat šla na tovrstne akcije.«

Željko Božić-Babo: »Mladinsko prostovoljno delo sem vzljubil že zdavnaj. Gotovo bom še prihajal na akcije, seveda, če mi bo zdravje dopuščalo.«

Sicer pa Babo ni »običajen« brigadir. Je namreč orodjar. Od doma je prinesel potrebno orodje in tu popravlja vse, kar se na trasi »pokvari«. Dela je vedno dovolj, saj so mladinci pri delu zelo zavzeti in večkrat pride do večjih ali manjših poškodb brigadirskega orodja. Poprime pa tudi za lopato in pozna se mu, da je že star brigadirski maček. Kljub temu, da ni več najmlajši, namreč še vedno dela zelo hitro in uspešno. Posebej pa je Babo poudaril gostoljubnost in prisrčnost tukajšnjih domačinov, kmetov z Goričkega: »Osemnajstkrat sem že vihtel kramp na mladinskih delovnih akcijah. In povsem iskreno lahko zatrdim, da tako dobrih, gostoljubnih in prijaznih domačinov do sedaj nisem srečal še nikjer. Prinašajo nam potice, vino, mineralno vodo, včasih zvrnemo tudi kakšno šilce žganja. Česa podobnega doslej nisem doživel še na nobeni akciji in želim si, da bi bilo tudi drugod glede tega tako lepo kot na Goričkem.«

Ob koncu prisrčnega srečanja si je Babo želel le še to, da bi mu poslali izvod Vestnika, kjer bo objavljena njegova fotografija. Pravi, da ima doma že lepo zbirko časopisov, jer kje njegov portret, zdaj pa bi bil zelo vesel, če bi bila ob njem še vnukinja Nataša.

Bojan Peček

Babova želja je bila, da bi se videl v časopisu s svojo vnukinjo Natašo. Na fotografiji ju vidimo, kako delata na delovišču zvezne MDA Goričko 85. Babu želimo, da bi še mnogokrat popravljal orodje na delovnih akcijah, Natači pa, da bi z leti tudi sama postala tako zavzeta brigadirka kot je njen ded.

FOTO: BERNARDA PEČEK

LENDAVA

KAM S PETIŠOVSKIM SMETIŠČEM

Na zadnji seji občinske skupščine Lendava je bilo ponovno postavljeno vprašanje, kaj bo z odlagališčem smeti v Petišovcih. V dolgoročnem programu razvoja občine do leta 2000 je rečeno, da bo potrebno poiskati nov prostor, saj smetišče na sedanji prostor ne sodi, saj je na pol poti med termalnim kopališčem in rekreacijskim centrom v Petišovcih. Eno pa bi vendarle lahko uredili že sedaj. Potrebno bi bilo več reda, za kar naj bi poskrbel GIDOS, ki sem dovaža smeti in odpadke. Po nekaterih podatkih se na to odlagališče smeti in odpadkov dnevno pripelje 10 ton smeti. Najlepše bi seveda bilo, če bi znali te odpadke spremeniti v energijo, vendar za kaj takega ni denarja. Zamisel, da bi odlagališče odpadkov in smeti organizirali v zapuščenem glinokopu v Dolgi vasi, pa bržčas ne pride v poštev, saj bi tako dobili odlagališče sredi naselja.

Jani D.

Lovci LD Dolina so upravičeno ogorčeni nad vandalskim ravnanjem posameznikov (ali posameznika). Na sliki je lovska preža, ki so ji neznanci (že četrtič, odkar so jo lovci postavili v markišavskem logu) dodobra spremenili podobo. Tokrat so potrgali letve in postavili na vrh preže lestev, ki je očitno niso mogli odnesti s sabo, saj je bila dobro pritrjena k preži.

Ob tovrstnem početju nam preostane le, da se vprašamo, kje so meje človeške razumnosti. Pravijo, da homo sapiens ni žival prav zaradi sposobnosti mišljenja, zavestnega dela. Ta primer je eden mnogih, ki postavljajo pod vprašaj tezo o sposobnosti premišljevanja.

Bojan Peček

IZ PORABJA

»Vönej kak stara Makoš banda«

Če ne drugače, je najbrž marsikdo po valovih domačega radia že slišal zvoke narodnozabavnega ansambla Makoš-Geček banda z Gornjega Senika. Igra približno tako kot pred leti znana Makoševa banda iz Sakalovec. Le—ta je spremljala sakalovsko folklorno skupino in nastopala na številnih prireditvah; žal pa jo je prezgodaj in za vedno zapustil njen vodja Štefan Makoš, s tem pa je razpadel tudi ansambel. Brat Jože, ki je bil njegov član, se je kmalu počutil preveč osamljen in nekako odrezan od glasbe, ki jo je najraje igral — to so predvsem slovenske narodne melodije. Začel je iskati stik z drugimi porabskimi muzikanti in tako se je srečal tudi z ›zagrizenim‹ ljubiteljem polk in valčkov Lacijem Gečkom z Gornjega Senika, ki je občasno, kadar je bila kje kakšna veselica ali gostija, poiskal še tri, štiri druge muzikante in tako ›ustanavljal‹ svojo bando. K njej se je naposled pridružil tudi Jože Makoš in z Lacijem sta se dogovorila, da bodo imeli skupen amsambel.

»Zdaj nastopamo skupaj že dve leti. Dva člana sva doma z Gornjega Senika, eden iz Monoštra in eden iz Slovenske vesi. Igramo na veselicah (balih), gostijah in kakor pač pride. Nastopamo v naši krajini, radi pa bi gostovali tudi v Sloveniji. Največ igramo slovenske melodije, če pa so gostje Madžari, pa madžarske in seveda moderne,« nam je dejal vodja ansambla Laci. Jože pa je dodal: »Ko sem igral pri Makoš bandi, smo nastopali vse do Balatona in Szombathelya. Igrali smo slovenske, madžarske in nemške melodije. Zdaj sem spet pri slovenskem ansamblu, kar me zelo veseli. Tu znotraj bo Geček banda, ›vönej pa kak stara Makoš banda‹.«

JOŽE GRAJ

MAKOŠ—GEČEK BANDA — Prvi z leve je Laci Geček, na harmoniko igra Tirob Mukič, na kitaro Tomaž Časar in na saksofon Jože Makoš. Foto: J.G.